

Предузеће за телекомуникације а.д.

Београд, Таковска 2

СКУПШТИНА

Број: 183730/5-2014

Датум: 30.5.2014. године

На основу члана 329. став 1. тачка 8) Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС“, бр. 36/2011 и 99/2011), члана 27. Закона о рачуноводству („Службени гласник РС“ бр. 62/2013), члана 8.2 став 1. тачка 9) Статута „Телеком Србија“ а.д. („Службени лист Телеком Србија“, број 54/2012) и у складу са предлогом Надзорног одбора, Скупштина „Телеком Србија“ а.д. Београд, на својој 47. редовној седници одржаној дана 30.5.2014. године, доноси

ОДЛУКУ

Тачка 1.

Утврђује се да је Скупштина разматрала Консолидоване финансијске извештаје за 2013. годину, које чине финансијски извештаји Матичног друштва „Телеком Србија“ а.д. Београд, и његових зависних друштава „Телус“ а.д., Београд, „Mtel“ д.о.о., Подгорица, „Телеком Српске“ а.д., Бања Лука, „FiberNet“ д.о.о., Подгорица, „TS:NET“ B.V., Амстердам, и „HD-WIN“ д.о.о., Београд, припремљене у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања и рачуноводственим прописима применљивим у Републици Србији, утврђене од стране Надзорног одбора „Телеком Србија“ а.д. Београд са предлогом да наведени извештаји буду усвојени од стране Скупштине „Телеком Србија“ а.д. Београд и Извештај независног ревизора „KPMG“ д.о.о. Београд за 2013. годину.

Тачка 2.

Скупштина „Телеком Србија“ а.д. Београд усваја Консолидоване финансијске извештаје „Телеком Србија“ а.д. Београд за 2013. годину, припремљене у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) и рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији, који су ревидирани од стране независног ревизора „KPMG“ д.о.о. Београд за 2013. годину, у тексту који је приложен овој одлуци као њен саставни део.

Образложење

Скупштина је, у складу са чланом 329. став 1. тачка 8) Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС“, бр. 36/2011 и 99/2011), надлежна да одлучује о усвајању финансијских извештаја, као и извештаја ревизора, ако су финансијски извештаји били предмет ревизије, што је утврђено

и чланом 8.2 став 1. тачка 9) Статута „Телеком Србија“ а.д. („Службени лист Телеком Србија“, број 54/2012).

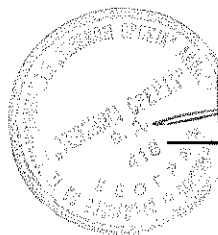
Законом о рачуноводству („Службени гласник РС“, број 62/2013) чланом 27. предвиђено је да су правна лица која имају контролу над једним или више правних лица, у складу са законом и са захтевима МСФИ, обавезна да састављају, приказују, достављају и обелодањују консолидоване финансијске извештаје.

Чланом 30. Закона о рачуноводству и ревизији („Службени гласник РС“, бр. 46/06, 111/09 и 99/11-др. закон) прописано је да су правна лица која састављају консолидоване финансијске извештаје дужна да поменуте извештаје за претходну годину доставе Агенцији за привредне регистре најкасније до 30. априла текуће године, док је чланом 31. Закона прецизирано да су обвезници ревизије дужни да, уз редовне годишње финансијске извештаје, односно консолидоване финансијске извештаје, доставе поменутој агенцији, најкасније до 30. септембра, између осталог и извештај ревизора о обављеној ревизији редовних годишњих, односно консолидованих финансијских извештаја, у складу са законом и међународним стандардима ревизије. Наведене одредбе чланова 30. и 31. поменутог закона су важеће до 30. децембра 2014. године, сагласно члану 52. важећег Закона о рачуноводству.

Законом о ревизији („Службени гласник РС“, број 62/2013) чланом 21. ст. 2. прописана је обавеза ревизије консолидованих финансијских извештаја за матична правна лица која састављају консолидоване финансијске извештаје у складу са законом којим се уређује рачуноводство.

У том смислу, Надзорни одбор је размотрио и утврдио Консолидоване финансијске извештаје „Телеком Србија“ а.д. Београд за 2013. годину, као и извештај независног ревизора и Одлуком број 134253/8-2014 од 24.4.2014. године, предложио Скупштини усвајање наведених извештаја.

Имајући у виду наведено, донета је одлука као у диспозитиву.

ПРЕДСЕДНИК

Драган Ђоковић

**PREDUZEĆE ZA TELEKOMUNIKACIJE
“TELEKOM SRBIJA” a.d., BEOGRAD**

**Konsolidovani finansijski izveštaji
za godinu koja se završava 31. decembra 2013.
u skladu sa
Međunarodnim standardima
finansijskog izveštavanja
i
Izveštaj nezavisnog revizora**

SADRŽAJ

	Strana
IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1 - 2
KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI	
Konsolidovani izveštaj o ukupnom rezultatu	3
Konsolidovani izveštaj o finansijskoj poziciji	4
Konsolidovani izveštaj o promenama na kapitalu	5
Konsolidovani izveštaj o tokovima gotovine	6
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje	7 - 68

AKCIONARIMA

PREDUZEĆE ZA TELEKOMUNIKACIJE „TELEKOM SRBIJA“ A.D. BEOGRAD

Izveštaj nezavisnog revizora

Izvršili smo reviziju priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja Preduzeća za telekomunikacije „Telekom Srbija“ a.d. Beograd i njegovih zavisnih društava („Grupa“), koji se sastoje od konsolidovanog izveštaja o finansijskoj poziciji na dan 31. decembra 2013. godine, konsolidovanog izveštaja o ukupnom rezultatu, konsolidovanog izveštaja o promenama na kapitalu i konsolidovanog izveštaja o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomena, koje sadrže pregled značajnih računovodstvenih politika i ostala obelodanjivanja.

Odgovornost rukovodstva za konsolidovane finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, kao i za uspostavljanje takvih internih kontrola za koje se smatra da su relevantne za pripremu konsolidovanih finansijskih izveštaja, koji ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da na osnovu izvršene revizije izrazimo mišljenje o priloženim konsolidovanim finansijskim izveštajima. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi zahtevaju da se pridržavamo etičkih zahteva i da reviziju planiramo i obavimo na način koji nam omogućuje da steknemo razumni nivo uveravanja da konsolidovani finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne greške.

Revizija obuhvata obavljanje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u konsolidovanim finansijskim izveštajima. Izbor procedura zavisi od naše procene, uključujući i procenu rizika od materijalno značajnih grešaka u konsolidovanim finansijskim izveštajima, nastalih bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu. U proceni rizika uzimamo u obzir interne kontrole, koje su relevantne za sastavljanje i istinito prikazivanje konsolidovanih finansijskih izveštaja, sa ciljem kreiranja odgovarajućih revizorskih procedura, ali ne i za svrhe izražavanja mišljenja o efektivnosti primenjenih internih kontrola. Takođe, revizija obuhvata i ocenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i opravdanosti značajnih procenjivanja, koje je rukovodstvo izvršilo, kao i ocenu opšte prezentacije konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, konsolidovani finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno konsolidovani finansijski položaj Grupe na dan 31. decembra 2013. godine, kao i konsolidovani ukupni rezultat i konsolidovane tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan i sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Ostalo

Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe za godinu koja se završila na dan 31. decembra 2012. godine su bili predmet revizije od strane drugog revizora koji je iskazao mišljenje bez rezerve o konsolidovanim finansijskim izveštajima dana 25. Aprila 2013. godine.

Beograd, xx 2014. godine

KPMG d.o.o. Beograd

(M.P.)

NACRT

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU
Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.
U RSD hiljada

	<u>Napomena</u>	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
PRIHODI	7	114,843,493	117,736,401
OSTALI POSLOVNI PRIHODI	8	4,634,203	4,485,693
POSLOVNI RASHODI			
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	9	(19,871,508)	(19,289,360)
Troškovi operatora	10	(13,811,519)	(13,735,076)
Troškovi materijala i održavanja	11	(16,835,922)	(15,601,744)
Troškovi amortizacije	12	(25,095,797)	(25,765,693)
Troškovi zakupa	13	(5,876,757)	(6,077,043)
Ostali poslovni rashodi	14	(17,849,985)	(20,097,189)
		(99,341,488)	(100,566,105)
POSLOVNA DOBIT		20,136,208	21,655,989
FINANSIJSKI REZULTAT, NETO			
Finansijski prihodi	15	2,438,442	3,369,354
Finansijski rashodi	16	(4,467,081)	(13,040,194)
		(2,028,639)	(9,670,840)
DOBIT PRE OPOREZIVANJA		18,107,569	11,985,149
Porez na dobit, neto	17	(2,407,897)	300,451
NETO DOBIT PERIODA		15,699,672	12,285,600
Gubici od hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju, neto		(45)	(49)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta		493,651	7,528,862
Ostali ukupan rezultat, umanjen za poreze		493,606	7,528,813
UKUPAN REZULTAT PERIODA		16,193,278	19,814,413
Neto dobit koja pripada:			
Vlasnicima Grupe		14,275,516	10,710,275
Učešćima bez prava kontrole		1,424,156	1,575,325
		15,699,672	12,285,600
Ukupan rezultat koji pripada:			
Vlasnicima Grupe		14,633,660	16,672,718
Učešćima bez prava kontrole		1,559,618	3,141,695
		16,193,278	19,814,413
ZARADA PO AKCIJI u RSD	27		
Osnovna zarada po akciji		17.84	13.39
Razređena zarada po akciji		17.84	13.39

Napomene na stranama od 7 do 68 čine
sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji su odobreni za izdavanje od strane Nadzornog odbora Matičnog preduzeća dana xx. aprila 2014. godine i potpisani u ime rukovodstva od strane:

Predrag Ćulibrk
Generalni direktor

Prof. dr Milenko Dželetović
Izvršni direktor za finansije

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O FINANSIJSKOJ POZICIJI
Na dan 31. decembra 2013. godine
U RSD hiljada

	<u>Napomena</u>	<u>31.12.2013.</u>	<u>31.12.2012.</u>
AKTIVA			
Stalna imovina			
Nematerijalna ulaganja i goodwill	18	61,783,714	63,880,420
Nekretnine, postrojenja i oprema	19	131,639,965	137,231,858
Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	20	288,442	323,888
Ostala dugoročna finansijska sredstva	21	3,416,243	2,132,712
Odložena poreska sredstva	17(c)	2,574,611	2,699,796
		<u>199,702,975</u>	<u>206,268,674</u>
Obrtna imovina			
Zalihe	22	8,046,187	6,777,183
Stalna imovina namenjena prodaji		-	30,761
Potraživanja	23	17,588,183	19,338,974
Potraživanja za više plaćen porez na dobit		40,840	869,592
Ostala tekuća sredstva i aktivna vremenska razgraničenja	24	3,652,685	3,888,659
Unapred obračunati prihodi	25	2,067,168	2,472,715
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	26	8,333,961	15,878,596
		<u>39,729,024</u>	<u>49,256,480</u>
UKUPNA AKTIVA		<u>239,431,999</u>	<u>255,525,154</u>
KAPITAL I OBAVEZE			
Kapital vlasnika Matičnog pravnog lica			
Akcijski kapital	27	100,000,000	100,000,000
Ostali kapital		8,588	8,588
Rezerve		1,872,935	1,621,739
Rezerve po osnovu preračuna valuta		19,826,948	19,468,775
Otkupljene sopstvene akcije		(39,961,788)	(39,961,788)
Neraspoređena dobit		41,909,912	35,457,467
		<u>123,656,595</u>	<u>116,594,781</u>
Učešće bez prava kontrole		<u>19,436,500</u>	<u>19,958,648</u>
Ukupan kapital		<u>143,093,095</u>	<u>136,553,429</u>
Dugoročna rezervisanja i obaveze			
Kredit i zajmovi	28	27,362,189	50,880,047
Obaveze iz poslovanja	31	815,154	1,796,583
Odloženi prihodi	29	2,280,333	2,683,555
Obaveze za primanja zaposlenih i rezervisanja za ostale obaveze	30	2,373,949	2,460,349
Odložene poreske obaveze	17(c)	1,786,404	1,951,439
		<u>34,618,029</u>	<u>59,771,973</u>
Kratkoročne obaveze			
Kredit i zajmovi	28	31,313,004	31,975,015
Obaveze iz poslovanja	31	13,091,662	9,121,812
Ostale kratkoročne obaveze i pasivna vremenska razgraničenja	32	16,997,208	18,102,925
Obaveze po osnovu poreza na dobit		319,001	-
		<u>61,720,875</u>	<u>59,199,752</u>
UKUPAN KAPITAL I OBAVEZE		<u>239,431,999</u>	<u>255,525,154</u>

Napomene na stranama od 7 do 68 čine sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.
U RSD hiljada

	Vlasnici Matičnog pravnog lica							Učešće bez prava kontrole	UKUPAN KAPITAL
	Akcijski kapital	Ostali kapital	Rezerve	Rezerve po osnovu preračuna valuta	Otkupljene sopstvene akcije	Neraspore- đena dobit	Ukupno		
Stanje na dan 1. januara 2012. godine	82,512,552	8,588	1,593,442	13,506,300	-	44,549,405	142,170,287	19,052,318	161,222,605
Neto dobit za godinu koja se završava 31. decembra 2012.	-	-	-	-	-	10,710,275	10,710,275	1,575,325	12,285,600
<i>Ostali ukupan rezultat:</i>									
Gubici od hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju, neto	-	-	(32)	-	-	-	(32)	(17)	(49)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta (Napomena 27/iv/)	-	-	-	5,962,475	-	-	5,962,475	1,566,387	7,528,862
Ukupan rezultat za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2012.	-	-	(32)	5,962,475	-	10,710,275	16,672,718	3,141,695	19,814,413
Dividende	-	-	-	-	-	(2,286,436)	(2,286,436)	(2,235,365)	(4,521,801)
Otkupljene sopstvene akcije (Napomena 27/i/,/iii)	-	-	-	-	(39,961,788)	-	(39,961,788)	-	(39,961,788)
Konverzija (Napomena 27/i/)	17,487,448	-	-	-	-	(17,487,448)	-	-	-
Prenos (sa)/na	-	-	28,329	-	-	(28,329)	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2012. godine	100,000,000	8,588	1,621,739	19,468,775	(39,961,788)	35,457,467	116,594,781	19,958,648	136,553,429
Neto dobit za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2013.	-	-	-	-	-	14,275,516	14,275,516	1,424,156	15,699,672
<i>Ostali ukupan rezultat:</i>									
Gubici od hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju, neto	-	-	(29)	-	-	-	(29)	(16)	(45)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta (Napomena 27/iv/)	-	-	-	358,173	-	-	358,173	135,478	493,651
Ukupan rezultat perioda za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2013.	-	-	1,621,710	19,826,948	-	14,275,516	14,633,660	1,559,618	16,193,278
Dividende (Napomena 27/iv/)	-	-	-	-	-	(7,571,846)	(7,571,846)	(2,081,766)	(9,653,612)
Prenos (sa)/na	-	-	251,225	-	-	(251,225)	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2013. godine	100,000,000	8,588	1,872,935	19,826,948	(39,961,788)	41,909,912	123,656,595	19,436,500	143,093,095

Napomene na stranama od 7 do 68 čine
sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.
U RSD hiljada

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Dobit pre oporezivanja	18,107,569	11,985,149
Usaglašavanje dobiti pre oporezivanja:		
Amortizacija (Napomena 12)	25,095,797	25,765,693
Prodaja i rashodovanje nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja	864,598	2,868,912
Prodaja i rashodovanje materijala	48,336	280,005
Neto finansijski rashodi (Napomene 15,16)	2,028,639	9,670,840
Ispravke vrednosti i otpisi potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	1,383,405	1,899,052
Ispravke vrednosti i dugoročnih finansijskih plasmana	-	(37,206)
Korišćenje donacija (Napomena 8)	(546,758)	(459,693)
Primanja zaposlenih (Napomena 14)	252,593	360,178
Promene na:		
Potraživanjima od prodaje i datim avansima (Napomena 23)	(872,907)	(1,667,490)
Ostalim kratkoročnim sredstvima i unapred plaćenim troškovima	203,162	(2,139,450)
Zalihama	(1,414,060)	69,278
Obavezama iz poslovanja (Napomena 31)	3,969,850	1,022,022
Ostalim kratkoročnim obavezama i razgraničenjima (Napomena 32)	754,397	(5,792,644)
Odloženim prihodima (Napomena 29)	(403,222)	(327,222)
Primanjima zaposlenih (Napomena 30)	(13,887)	224,012
	49,457,512	43,721,436
Plaćeni rashodi kamata	(3,735,071)	(3,550,584)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	45,722,441	40,170,852
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Nabavke nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja (Napomene 18,19)	(19,332,351)	(15,355,401)
Isplate stambenih kredita zaposlenima	(57,143)	(17,144)
Otplate stambenih kredita datih zaposlenima	117,023	102,956
Prilivi po osnovu kamata	779,189	811,348
Prilivi/(odlivi) od depozita	714,391	(665,992)
Prilivi od prodaje opreme	53,532	91,983
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(17,725,359)	(15,032,250)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
(Otplate)/prilivi od kredita i zajmova	(27,749,439)	26,602,710
Odlivi po osnovu otkupa sopstvenih akcija	-	(39,961,788)
Isplaćene dividende	(7,792,278)	(13,842,804)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	(35,541,717)	(27,201,882)
Neto odliv gotovine i gotovinskih ekvivalenata	(7,544,635)	(2,063,280)
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku godine	15,878,596	17,941,876
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju godine (Napomena 26)	8,333,961	15,878,596

Napomene na stranama od 7 do 68 čine sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.****Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno**

---

1. OSNIVANJE I DELATNOST

Javno preduzeće PTT saobraćaja "Srbija", Beograd ("JP PTT" ili JP PTT saobraćaja "Srbija") je dana 23. maja 1997. godine osnovalo Preduzeće za telekomunikacije "Telekom Srbija" a.d., Beograd (u daljem tekstu "Matično preduzeće" ili "Telekom Srbija") i tom prilikom predalo Matičnom preduzeću sva sredstva telekomunikacija, isključujući nekretnine i određena druga sredstva i obaveze, i registrovano je 29. maja 1997. godine. Ovim konsolidovanim finansijskim izveštajima je obuhvaćeno Matično preduzeće i njegova zavisna preduzeća (skupa „Grupa“ ili pojedinačno „Zavisna preduzeća“).

Matično preduzeće je akcionarsko društvo osnovano na neodređeno vreme.

U skladu sa Zakonom o privrednim društvima („Sl. Glasnik“ br. 36 od 27. maja 2011. i br. 99 od 27. decembra 2011. godine), Skupština akcionara Matičnog preduzeća je 2012. godine usvojila Statut kojim se utvrđuje da su organi upravljanja Matičnog preduzeća: Skupština akcionara, Nadzorni odbor i Izvršni odbor.

Osnovna delatnost Grupe je pružanje telekomunikacionih usluga, od kojih su najznačajnije usluge domaćeg i međunarodnog telefonskog saobraćaja, fiksne telefonske usluge, tranzitiranje saobraćaja, prenos podataka, zakup linija, usluge na celom mrežnom području, dodatne usluge u oblasti mobilne telefonije, fiksne usluge, internet, multimedijalne usluge, distribucija i emitovanje medijskih sadržaja.

Grupa takođe pruža usluge u oblasti zakupa, izgradnje, upravljanja i zaštite telekomunikacione infrastrukture, izdaje telefonske imenike, pruža usluge poziva preko operatera i usluge korišćenja elektronskog imenika u oblasti fiksnih telefonskih usluga.

Matično preduzeće poseduje licencu za mobilnu telefoniju (GSM/GSM1800 i UMTS/IMT-2000) od 2006. godine. U 2007. godini Matično preduzeće je obnovilo licencu za fiksnu telefoniju. Od 2009. godine Matično preduzeće poseduje licencu za fiksni bežični pristup (CDMA).

U skladu sa Zakonom o elektronskim komunikacijama („Sl. Glasnik“ br. 44 od 30. juna 2010. godine), Republička agencija za elektronske komunikacije („RATEL“ ili „Agencija“) je definisala devet tržišta koja podležu prethodnoj regulaciji.

Različite obaveze su nametnute operatoru u zavisnosti od tržišta za koji je proglašen za operatora sa značajnom tržišnom snagom. Između ostalih, sledeće obaveze su propisane za operatora sa značajnom tržišnom snagom: objavljivanje određenih podataka u formi standardne ponude, nediskriminatorsko postupanje, omogućavanje pristupa i korišćenje elemenata mreže i pripadajućih sredstava, kontrola cena, primena troškovnog računovodstva, zabrana obračunavanja prekomernih cena, tarifna kontrola, itd.

Matično preduzeće je 2011. godine proglašeno za operatora sa značajnom tržišnom snagom na svim tržištima, osim na maloprodajnom tržištu distribucije medijskih sadržaja.

Sedište Matičnog preduzeća je u Beogradu, Takovska 2, Republika Srbija.

Grupa je na dan 31. decembra 2013. godine imala 13,235 zaposlenih (31. decembar 2012. godine: 13,201 zaposleni). Od navedenog broja, u Matičnom preduzeću je bilo 9,088 zaposlenih (31. decembar 2012. godine: 9,042 zaposlena), a u zavisnim preduzećima 4,147 zaposlenih (31. decembar 2012. godine: 4,159 zaposlenih).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA**2.1. Osnova za konsolidovanje**

Zavisna preduzeća su pravna lica kontrolisana od strane Grupe. Matično preduzeće ima kontrolu nad pravnim licem u kome ima učešće u kapitalu kada ima izloženosti ili pravo na varijabilne prinose po osnovu svog učešća u kapitalu i kada ima mogućnost da utiče na te prinose kroz svoju moć nad pravnim licem u koje je uloženo. Zavisna preduzeća se u celosti konsoliduju od dana kada se kontrola prenese na Matično preduzeće, a isključuju iz konsolidacije od dana kada navedena kontrola prestane.

Matično preduzeće ima učešće u vlasništvu sledećih zavisnih preduzeća u 2013. i 2012. godini:

<u>Naziv zavisnog pravnog lica</u>	<u>% učešća</u>
“Telus” a.d., Beograd, Srbija	100%
“Mtel” d.o.o., Podgorica, Crna Gora	83%
“Telekom Srpske” a.d., Banja Luka, Republika Srpska	65%
“FiberNet” d.o.o., Podgorica, Crna Gora	100%
“TS:NET” B.V., Amsterdam, Holandija	100%
“HD-WIN” d.o.o., Beograd, Srbija	51%

S obzirom da su Matično preduzeće i zavisno preduzeće “Telekom Srpske” vlasnici 51%, odnosno 49% kapitala zavisnog preduzeća “Mtel”, efektivna stopa konsolidacije zavisnog preduzeća “Mtel” iznosi 83%.

Finansijski izveštaji Matičnog preduzeća i zavisnih preduzeća korišćeni u sastavljanju priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja sačinjeni su na isti izveštajni datum. Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe su sastavljeni korišćenjem uniformnih računovodstvenih politika za slične transakcije i događaje.

Sve transakcije između kompanija, salda i svi nerealizovani prihodi i rashodi po osnovu međusobnih transakcija su eliminisani prilikom sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Metod sticanja je primenjen za računovodstveno obuhvatanje sticanja zavisnih preduzeća “Telekom Srpske” i “HD-WIN” od strane Matičnog preduzeća u 2007. i 2011. godini, respektivno.

Trošak sticanja zavisnog preduzeća odmerava se kao fer vrednost datih sredstava, emitovanih hartija od vrednosti ili obaveza nastalih ili preuzetih na dan preuzimanja uvećan za troškove koji se mogu direktno pripisati sticanju. Sredstva koja su stečena kupovinom zavisnog preduzeća i koja se pojedinačno mogu identifikovati, kao i stvarne i potencijalne preuzete obaveze u poslovnoj kombinaciji, inicijalno su odmerena po fer vrednosti na dan sticanja, bez obzira na obim učešća bez prava kontrole. Iznos troška sticanja iznad fer vrednosti udela Grupe u stečenoj neto prepoznatljivoj imovini navedenih zavisnih preduzeća koja se mogla identifikovati, evidentiran je kao goodwill. Dobitak prilikom sticanja se priznaje u konsolidovanom izveštaju o ukupnom rezultatu. Transakcioni troškovi su troškovi koji su nastali po ovom osnovu. Trošak sticanja ne uključuju iznose koji su rezultat prethodnih međusobnih transakcija. Takvi iznosi se priznaju u konsolidovanom izveštaju o ukupnom rezultatu.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.1. Osnova za konsolidovanje (Nastavak)*****Učešće bez prava kontrole***

Učešće bez prava kontrole se odmerava proporcionalno učešću u identifikovanoj neto imovini zavisnog preduzeća na datum njegovog sticanja. Promene učešća Grupe u zavisnom preduzeću koje ne dovode do gubitka kontrole se evidentiraju u okviru kapitala.

Gubitak kontrole

Kada Grupa izgubi kontrolu nad zavisnim preduzećem, prestaje da priznaje njegova sredstva i obaveze, kao i učešće bez prava kontrole i ostale komponente kapitala. Dobit ili gubitak nastao tom prilikom se priznaje u konsolidovanom izveštaju o ukupnom rezultatu. Preostalo učešće u bivšem zavisnom preduzeću se odmerava po fer vrednosti kada dođe do gubitka kontrole.

2.2. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji za godinu koja se završava 31. decembra 2013. godine su sastavljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI). Grupa priprema konsolidovane finansijske izveštaje u skladu sa MSFI na osnovu principa korporativnog upravljanja s obzirom da ne postoji zakonska obaveza za sastavljanje ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Oni su usvojeni za izdavanje od strane Nadzornog odbora Matičnog preduzeća dana **XX.** aprila 2014. godine.

U sastavljanju priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja Grupa je primenjivala značajne računovodstvene politike obelodanjene u Napomeni 5.4.

2.3. Osnova za pripremu

Konsolidovani finansijski izveštaji sastavljeni su u skladu sa načelom stalnosti poslovanja ("going concern" konceptom) koji podrazumeva da će Grupa nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti. Na dan 31. decembra 2013. godine, kratkoročne obaveze Grupe premašuju obrtna sredstva za RSD 21,991,851 hiljadu. Kao što je obelodanjeno u Napomenama 6.2. i 36(a), Grupa je izvršila reprogram dugoročnog kredita što je prouzrokovalo smanjenje razlike između kratkoročnih obaveza i obrtnih sredstava na iznos od RSD 2,502,694 hiljade. Grupa ulaže napore da unapredi tržišnu poziciju i svoje usluge kroz spektar različitih integrisanih usluga i modernizaciju mreže. Rukovodstvo procenjuje da će Grupa biti u mogućnosti da ostvari dovoljno novčanih priliva iz operativnih aktivnosti, slično tekućoj i prethodnim godinama, kako bi izmirilo svoje ugovorene obaveze u 2014. godini.

3. FUNKCIONALNA I IZVEŠTAJNA VALUTA

Funkcionalna i izveštajna valuta Grupe je dinar (RSD). Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe su izraženi u hiljadama dinara (RSD), osim ako drugačije nije naznačeno.

4. KORIŠĆENJE PROCENA I PROSUĐIVANJA

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

Priprema konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva od rukovodstva Grupe da pravi procene i pretpostavke koje utiču na iskazivanje vrednosti aktive i pasive i obelodanjivanja potencijalne imovine i obaveza na datum izveštavanja, kao i prihoda i rashoda u izveštajnom periodu. Te procene i sa njima povezane pretpostavke su zasnovane na informacijama dostupnim na datum izveštavanja. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od takvih procena. Te procene i povezane pretpostavke se kontinuirano preispituju, gde se izmene u procenama priznaju prospektivno.

Procene i pretpostavke za koje postoji značajan rizik da mogu rezultirati u materijalno značajnim korekcijama knjigovodstvenih vrednosti imovine i obaveza u narednom izveštajnom periodu razmotrene su u nastavku.

<u>Opis procene</u>	<u>Napomena</u>	<u>Vrsta obelodanjene informacije</u>
Obevređenje stalne imovine i goodwill-a	5.4.15 (a), 18,19	Ključne pretpostavke korišćene u određivanju nadoknadive vrednosti
Korisni vek nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava	5.4.11	Korisni vek i metod amortizacije
Ispravka vrednosti zajmova i potraživanja	5.4.13.1, 22, 24	Metodologija korišćena za utvrđivanje nadoknadive vrednosti
Porez na dobit	5.4.19, 17	Pretpostavke korišćene za obračun odloženih poreskih sredstava, transferne cene
Primanja zaposlenih	5.4.18, 31	Diskontne stope, rast zarada, očekivani prosečni životni vek
Rezervisanja	5.4.17, 31	Pretpostavke koje predstavljaju osnov za rezervisanja za sudske sporove
Prihodi	5.4.1, 7	Raspodela prihoda na svaku odvojivu komponentu ponuđenog paketa na osnovu njegove relativne fer vrednosti
Ispravke vrednosti zaliha sa sporijim obrtom	5.4.12, 23	Metodologija korišćena u određivanju neto prodajne vrednosti zaliha

Kada pojedinačna transakcija nije obuhvaćena bilo kojim standardom ili tumačenjem, rukovodstvo koristi procenjivanje da bi razvilo i primenilo računovodstvenu politiku koja će rezultirati u relevantnim i pouzdanim informacijama, u smislu da konsolidovani finansijski izveštaji:

- verno predstavljaju finansijsku poziciju, finansijske rezultate i tokove gotovine entiteta;
- odražavaju ekonomsku suštinu transakcija;
- su neutralni;
- su oprezni; i
- su potpuni po svim materijalno značajnim pitanjima.

Promene u procenama

U 2013. godini Grupa je promenila računovodstveni tretman ADSL modema na način da se oni kapitalizuju kao oprema umesto da se prikazuju kao zalihe. Izmena tretmana je uslovljena činjenicom da je njihov korisni vek upotrebe duži od jedne godine, kao i da Grupa zadržava kontrolu nad sredstvom. Promena računovodstvenog tretmana posledica je iskustva u industriji i ista se primenjuje prospektivno.

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

5.1. OSNOVE ODMERAVANJA

Konsolidovani finansijski izveštaji sastavljeni su u skladu sa konceptom istorijskog troška, osim raspoloživih za prodaju finansijskih sredstava koja su iskazana po fer vrijednosti.

5.2. PROMENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I NOVI STANDARDI I TUMAČENJA KOJI JOŠ UVEK NISU USVOJENI**(a) Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijsku godinu koja počinje 1. januara 2013.**

Osim promene navedene u nastavku, Grupa je na konzistentan način primenila računovodstvene politike prikazane u napomeni 5.4 za sve periode prikazane u ovim konsolidovanim finansijskim izveštajima.

MSFI 12 „Obelodanjivanja o učešćima u drugim entitetima“.

Kao posledicu MSFI 12, Grupa je proširila svoja obelodanjivanja o svojim učešćima u zavisnim preduzećima (napomena 38).

Primena sledećih standarda, tumačenja standarda (IFRIC) i izmena i dopuna postojećih standarda, koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijsku godinu koja počinje 1. januara 2013. nije imala za rezultat značajnije promene računovodstvenih politika Grupe, niti efekat na priložene konsolidovane finansijske izveštaje Grupe:

Izmene MRS 1 “Prezentacija finansijskih izveštaja” - Ostali ukupan rezultat.

Usvajanje izmena u MRS 1 nema efekta na priznatu imovinu, obaveze i ukupan rezultat Grupe.

Revidirani MRS 19 “Primanja zaposlenih”.

Usvojene izmene MRS 19 nemaju nikakav efekat na prikazana sredstva, obaveze i ukupni rezultat Grupe.

MSFI 10 “Konsolidovani finansijski izveštaji”.

Usvojene izmene MSFI 10 nemaju nikakav efekat na nivou Grupe.

MSFI 11 „Zajednički aranžmani“.

Grupa ne poseduje učešća u zajedničkim aranžmanima.

MSFI 13 “Odmeravanje fer vrednosti”.

MSFI 13 je ustanovio jedinstven okvir za odmeravanje fer vrednosti, kao i za obelodanjivanje odmeravanja fer vrednosti, gde je takvo odmeravanje zahtevano ili dozvoljeno u skladu sa MSFI. Posebno, standardom je objedinjena definicija fer vrednosti kao cena po kojoj se redovna transakcija prodaje sredstva ili prenosa obaveze između učesnika na tržištu odigrava na datum odmeravanja.

Takođe su zamenjeni i prošireni zahtevi za obelodanjivanjem vezano za odmeravanje fer vrednosti u drugim MSFI, uključujući i MSFI 7 “Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja”.

U skladu sa prelaznim odredbama MSFI 13, Grupa primenjuje nove smernice za odmeravanje do datuma konsolidovanih finansijskih izveštaja i nije dala uporedne podatke za nova obelodanjivanja. Uprkos tome, ova izmena nema značajan efekat na odmeravanja i obelodanjivanja sredstava i obaveza Grupe.

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.2. PROMENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I NOVI STANDARDI I TUMAČENJA KOJI JOŠ UVEK NISU USVOJENI (Nastavak)**

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

(a) Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijsku godinu koja počinje 1. januara 2013. (Nastavak)

Unapređenje standarda - ciklus 2009-2011 obuhvata izmene sledećih standarda:

- MSFI 1 - Ponovna primena MSFI 1;
- MSFI 1 - Troškovi pozajmljivanja;
- MRS 1 - Pojašnjenje zahteva za uporednim informacijama;
- MRS 16 - Klasifikacija uslužne opreme;
- MRS 32 - Poreski efekti raspodele vlasnicima instrumenata kapitala; i
- MRS 34 - Periodično finansijsko izveštavanje i informacije o segmentima za ukupna sredstva i obaveze.

Usvojene izmene navedenih standarda nemaju efekat na prikazana sredstva, obaveze i ukupni rezultat Grupe.

(b) Novi standardi, izmene i tumačenja postojećih standarda koji još uvek nisu na snazi

Izvestan broj novih standarda, izmena standarda i tumačenja je objavljen ali još uvek nije važeći za godišnje periode koji počinju 1. januara 2014. ili kasnije, i nisu primenjeni na priložene konsolidovane finansijske izveštaje. Oni koji mogu biti relevantni za Grupu su navedeni u nastavku. Grupa se nije opredelila za raniju primenu ovih standarda.

MSFI 9 Finansijski instrumenti (2010.), Finansijski instrumenti (2009.)

MSFI 9 (2009.) uvodi nove zahteve vezane za klasifikovanje i odmeravanje finansijskih sredstava. Prema MSFI 9 (2009.) finansijska sredstva se klasifikuju i odmeravaju u skladu sa poslovnim modelom u okviru koga se ona drže, kao i osobinama njihovih ugovorom definisanih novčanih tokova. MSFI 9 (2010.) uvodi dodatne izmene vezano za finansijske obaveze. Međunarodni komitet za računovodstvene standarde (IASB) trenutno vodi projekat koji se odnosi na ograničene izmene zahteva u pogledu klasifikacije i odmeravanja u MSFI 9 i na nove zahteve koji se tiču obezvređenja finansijskih sredstava i računovodstvo hedžinga.

MSFI 9 (2010.) i (2009.) su važeći za godišnje periode koji počinju 1. januara 2015. ili kasnije, pri čemu je dozvoljena ranija primena. Grupa razmatra uticaj njihove primene na imovinu i obaveze Grupe i namerava da ih primeni kada postanu važeći.

Izmene MRS 36 „Umanjenje vrednosti imovine“ (Obelodanjivanje nadoknadvive vrednosti za nefinansijska sredstva)

Izmenama se pojašnjava da treba obelodaniti nadoknadvivu vrednost samo za pojedinačna sredstva (uključujući i goodwill) ili jedinice koje generišu gotovinu za koje je umanjeње vrednosti priznato ili ukinuto u toku perioda.

Izmene su važeće za godišnje periode koji počinju 1. januara 2014. ili kasnije, pri čemu je dozvoljena ranija primena. Grupa razmatra efekat njihove primene na nivo obelodanjivanja u konsolidovanim finansijskim izveštajima i namerava da ih usvoji kada budu stupile na snagu.

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

5.3. UPOREDNI PODACI

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

Uporedne podatke čine revidirani konsolidovani finansijski izveštaji za godinu koja se završila 31. decembra 2012. pripremljeni u skladu sa MSFI.

Neki od uporednih podataka u konsolidovanom izveštaju o tokovima gotovine su reklasifikovani u cilju usaglašavanja sa njihovom prezentacijom u tekućem periodu.

5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike i procene korišćene u pripremi ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja su u skladu sa politikama i procenama primenjenim u pripremi konsolidovanih finansijskih izveštaja za godinu koja se završila 31. decembra 2012, osim za izmene u računovodstvenim politikama kao i izmene u tretmanu ADSL modema, kao što je prethodno navedeno.

5.4.1. Prihodi od prodaje

Prihodi od prodaje se iskazuju po fer vrednosti sredstava koja su primljena ili će biti primljena, umanjenoj za popuste i porez na dodatu vrednost. Prihodi od pruženih usluga se priznaju i evidentiraju u trenutku kada su ugovorene usluge realizovane.

5.4.1.1. Prihodi od fiksne telefonije*(a) Prihodi od telefonskog saobraćaja*

Prihodi od telefonskog saobraćaja se priznaju u okviru prihoda u trenutku kada su usluge izvršene.

Prihodi od prodaje telefonskih kartica se priznaju prilikom njihovog korišćenja ili nakon isteka. Na dan izveštavanja neutrošeni saobraćaj po osnovu prodatih kartica evidentira se kao unapred naplaćeni prihodi.

(b) Telekomunikaciona pretplata

Telekomunikaciona pretplata predstavlja nadoknadu za korišćenje telefonskih linija. Telekomunikaciona pretplata se priznaje u okviru prihoda na proporcionalnoj osnovi tokom trajanja ugovora o pružanju usluga. Grupa evidentira odložene prihode za pretplate koje se fakturišu unapred.

(c) Prihodi od priključaka i instalacionih usluga

Prihodi od uključivanja novih pretplatnika fiksne telefonije predstavljaju prihode po osnovu fakturisane nadoknade za uključivanje novih pretplatnika i troškova instalacije. Navedene kategorije se mogu identifikovati kao odvojene komponente i prihodi po ovom osnovu se priznaju u periodu u kome je korisnik priključen na mrežu.

(d) Prihodi od ostalih telekomunikacionih usluga

Ovi prihodi uglavnom se odnose na usluge kao što su iznajmljivanje telefonskih kapaciteta - vodova, prenos podataka, listing poziva, usluge govorne pošte i drugo. Navedeni prihodi se priznaju i evidentiraju u periodu u kome je usluga izvršena. Prihod od iznajmljivanja telefonskih kapaciteta se priznaje proporcionalno tokom trajanja ugovora o zakupu.

Prihod od prodaje opreme se priznaje kada se svi značajni rizici i koristi od vlasništva nad opremom prenesu na kupca.

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.1. Prihodi od prodaje (Nastavak)**

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

5.4.1.2. Prihodi od mobilne telefonije

Prihodi od mobilne telefonije se najvećim delom odnose na prihode po osnovu prepaid i postpaid usluga: utrošeni minuti razgovora, tekstualne i multimedijalne poruke, mesečne naknade, prenos podataka, kao i prodaje mobilnih telefona i drugih usluga.

Prihod od pruženih prepaid usluga (elektronske dopune) se priznaje kada je usluga pružena, i to u meri u kojoj je usluga iskorišćena. Unapred plaćeni iznosi se razgraničavaju do momenta korišćenja ili isteka važenja usluge.

5.4.1.3. Ugovori sa više elemenata (MEA)

Za pojedine usluge u oblasti mobilne telefonije, ugovori sa više elemenata tipično uključuju prodaju aparata, naknadu za aktiviranje i ugovor o telefonskoj usluzi. Generalno, Grupa je utvrdila da se takvi ugovori dele na zasebne „računovodstvene jedinice“ na osnovu utvrđenih odvojenih vrednosti za kupca za svaki pojedinačni element. Ukupan fiksni ili utvrdiv iznos ugovora se raspodeljuje za pojedinačnu računovodstvenu jedinicu na osnovu relativne fer vrednosti.

5.4.1.4. Kombinovani paketi usluga

Grupa pruža i kombinovane pakete usluga koji korisnicima uz ugovornu obavezu obezbeđuju, pored usluga fiksne telefonije, ADSL-a i postpaid paketa mobilne telefonije i mogućnost korišćenja IPTV usluga.

5.4.1.5 Troškovi sticanja korisnika, troškovi reklama i povezani troškovi

Troškovi sticanja korisnika, pored troškova programa lojalnosti (Napomena 5.4.4.) se priznaju kao rashod perioda u kome su nastali. Troškovi reklame, promocije, sponzorstva, komunikacije i marketinga brenda takođe se priznaju u periodu u kom su nastali.

5.4.2. Prihodi i rashodi po osnovu obračuna međunarodnog saobraćaja**5.4.2.1. Prihodi i rashodi po osnovu međunarodnog obračuna fiksne telefonije**

Prihodi i rashodi po osnovu međunarodnog obračuna odnose se na prihode i rashode od međunarodnog dolaznog, odnosno odlaznog saobraćaja ostvarenog sa zemljama sa kojima je uspostavljen direktan obračun međunarodnog telefonskog saobraćaja. Deo ostvarenih prihoda, odnosno rashoda po navedenom osnovu, evidentiran je na osnovu procene izvršene prema usaglašenim obračunima ostvarenog saobraćaja.

Pored toga, članice Grupe pružaju usluge tranzitiranja dolaznog telefonskog saobraćaja međunarodnih operatora koji terminira u mreže drugih nacionalnih operatora.

5.4.2.2. Prihodi i rashodi po osnovu roaming usluga

Prihodi i rashodi po osnovu dolaznog i odlaznog roaming saobraćaja sa inostranim operatorima mobilne telefonije, sa kojima je zaključen Međunarodni roaming sporazum, evidentiraju se kada je usluga nastala u visini iznosa koji su fakturisani inostranim operatorima odnosno u iznosima koji su fakturisani od strane inostranih operatora.

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.2. Prihodi i rashodi po osnovu obračuna međunarodnog saobraćaja (Nastavak)**

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5.4.2.2. Prihodi i rashodi po osnovu roaming usluga (Nastavak)

Deo ostvarenih prihoda, odnosno rashoda po navedenom osnovu, evidentiran je na osnovu procene izvršene prema usaglašenim obračunima ostvarenog saobraćaja.

Za vrednost ostvarenog popusta (a na osnovu realizovane, prethodno ugovorene količine roaming saobraćaja), vrši se umanjenje rashoda po osnovu roaming usluga, po odobrenju istog, i obrnuto.

5.4.3. Prihodi i rashodi po osnovu interkonekcije

Prihodi i rashodi po osnovu interkonekcije se priznaju u bruto iznosu u trenutku njihovog nastanka i iskazani su u okviru prihoda od prodaje, odnosno troškova operatora.

Prihodi od interkonekcije uključuju, pored prihoda od terminiranja dolaznog saobraćaja u fiksnu/mobilnu mrežu članica Grupe, i prihode od zakupa vodova za interkonekciju, prihode od signalizacionih linkova, prihode od pristupnih tačaka u fiksnoj mreži, prihode od dolaznog međunarodnog saobraćaja iz mreža inostranih operatora, koji preko mreža drugih nacionalnih operatora terminira u mrežu članica Grupe, kao i prihode po osnovu tranzitiranja međunarodnog polaznog saobraćaja iz mreža drugih nacionalnih operatora koji preko mreže članica Grupe terminira u mreže inostranih operatora.

Rashodi od interkonekcije, pored rashoda po osnovu terminiranja saobraćaja iz fiksne/mobilne mreže članica Grupe ka drugim operatorima, uključuju i rashode zakupa vodova za interkonekciju fiksne/mobilne mreže, kao i rashode po osnovu dolaznog međunarodnog saobraćaja iz mreža inostranih operatora koji preko mreže članica Grupe terminira u mreže drugih nacionalnih operatora.

5.4.4. Programi lojalnosti

Programi lojalnosti se sastoje u odobravanju budućih pogodnosti za kupce (kao što su minuti razgovora ili popusti na aparate) na osnovu korišćenja usluga ili kupovine aparata u dosadašnjem periodu.

5.4.5. Troškovi tekućeg održavanja i opravki

Troškovi tekućeg održavanja i opravki nekretnina, postrojenja i opreme priznaju se kao troškovi po njihovom nastanku (Napomena 11).

Troškovi tekućeg održavanja najvećim delom se odnose na održavanje telekomunikacione opreme, mesnih mreža, računarske opreme i softvera.

5.4.6. Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja tretiraju se kao rashod perioda u momentu njihovog nastanka. Troškovi pozajmljivanja obuhvataju kamatu i ostale troškove nastale u vezi sa pozajmljivanjem sredstava.

Troškovi pozajmljivanja koji se direktno odnose na nabavku, izgradnju ili izradu kvalifikovanog sredstva, za koje je potreban duži vremenski period da bi bilo spremno za nameravanu upotrebu ili prodaju, kapitalizuju se kao deo nabavne vrednosti tog sredstva.

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.7. Finansijski prihodi/rashodi**

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, pozitivnih kursnih razlika i ostale finansijske prihode.

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata, negativnih kursnih razlika i ostale finansijske rashode.

Prihodi ili rashodi kamata se priznaju po metodi efektivne kamatne stope.

5.4.8. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika

Monetarna sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja se na dan izveštavanja preračunavaju u njihovu dinarsku protivvrednost, primenom zvaničnih deviznih kurseva Narodne banke Srbije važećih na taj dan (Napomena 38).

Nemonetarne stavke iskazane u stranoj valuti koje se vrednuju po istorijskom trošku ne preračunavaju se na kurs važeći na dan izveštavanja.

Pozitivne ili negativne kursne razlike se priznaju u konsolidovanom izveštaju o ukupnom rezultatu kao prihod (Napomena 15) ili rashod (Napomena 16).

Poslovanje u inostranstvu

Sredstva i obaveze zavisnih pravnih lica u inostranstvu, uključujući goodwill i korekcije fer vrednosti po osnovu akvizicije, se preračunavaju u njihovu dinarsku protivvrednost po kursu važećem na datum izveštavanja. Prihodi i rashodi zavisnih pravnih lica u inostranstvu se preračunavaju po prosečnoj vrednosti mesečnih deviznih kurseva u toku izveštajnog perioda.

Kursne razlike po osnovu preračuna valuta se priznaju u okviru ostalog ukupnog rezultata i uključuju se u rezerve po osnovu preračuna valuta, osim dela koji se odnosi na učešće bez prava kontrole.

Kada se zavisna pravna lica u inostranstvu u potpunosti ili delimično otuđe zbog gubitka kontrole, značajnog učešća ili zajedničkog ulaganja, ukupan iznos kursnih razlika po osnovu preračuna valuta se reklasifikuje u konsolidovanom izveštaju o ukupnom rezultatu kao dobit/gubitak po osnovu otuđenja. Ukoliko Grupa otuđi deo učešća u zavisnom preduzeću a pritom zadrži kontrolu nad njim, onda se odgovarajući procenat ukupnog iznosa kursnih razlika alokira na učešće bez prava kontrole.

5.4.9. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti.

Nabavnu vrednost čini vrednost po fakturi dobavljača uključujući carine, poreze koji se ne mogu refundirati i sve druge troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti. Nabavna vrednost umanjena je za sve primljene popuste i/ili rabate. Nabavna vrednost nekretnina i opreme izgrađenih u sopstvenoj režiji je njihova nabavna vrednost na datum kada su izgradnja ili razvoj završeni.

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.9. Nekretnine, postrojenja i oprema (Nastavak)**

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

Pod nekretninom, postrojenjem ili opremom smatraju se ona sredstva čiji je očekivani korisni vek upotrebe duži od jedne godine.

Izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u preduzeća članice Grupe i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti. Dodatno, naknadno ulaganje se kapitalizuje samo ako doprinosi povećanju kapaciteta i unapređenju kvaliteta izvršenja usluga i ako postoji verovatnoća da će buduće ekonomske koristi povezane sa ulaganjem priticati u Grupi. Troškovi redovnog održavanja nekretnina, postrojenja i opreme terete troškove tekućeg izveštajnog perioda (Napomena 5.4.5.).

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme, priznaju se u okviru ostalih poslovnih prihoda ili ostalih poslovnih rashoda.

5.4.10. Nematerijalna ulaganja i goodwill

Nematerijalna ulaganja i goodwill Grupe se sastoje od goodwill-a, odnosa sa kupcima, poslovnog imena ("brand"), softvera, telekomunikacionih licenci i ostalih licenci. Nematerijalna ulaganja i goodwill iskazana su po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti (izuzev goodwill-a i poslovnog imena) i eventualne akumulirane gubitke od umanjenja vrednosti.

Goodwill predstavlja višak troška sticanja iznad udela Matičnog preduzeća u neto fer vrednosti prepoznatljivih sredstava stečenih zavisnih preduzeća "Telekom Srpske" i "HD-WIN" na dan sticanja. Priznati goodwill se testira godišnje kako bi se utvrdilo da li mu je vrednost umanjena i iskazuje se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrednosti. Gubici po osnovu obezvređenja goodwill-a se ne ukidaju.

Ugovorni odnosi sa kupcima pribavljeni u poslovnoj kombinaciji sticanja zavisnog preduzeća "Telekom Srpske" priznaju se po fer vrednosti na datum pribavljanja. Ugovorni odnosi sa kupcima imaju ograničen vek trajanja i iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti. Amortizacija se obračunava primenom proporcionalne metode u očekivanom veku trajanja odnosa sa kupcima.

Poslovno ime ("brand") predstavlja priznatu identifikovanu vrednost prilikom sticanja 51% udela u zavisnom preduzeću "HD-WIN". Poslovno ime "Arena Sport" predstavlja poznat znak u pružanju sportskog programa klijentima kroz TV distributere od strane trenutnih i potencijalnih pretplatnika. Poslovno ime stvara uštede u troškovima koji su jednaki naknadama koje se plaćaju za korišćenje sličnih poslovnih imena. Pomenuta ušteda za naknade za korišćenje poslovnog imena izračunata je na osnovu projektovanih prihoda od distribucije TV prava i srednje stope naknade za korišćenje poslovnog imena uporedivih licenciranih proizvoda. Pretpostavljeno je da poslovno ime ima neograničen vek trajanja.

Izdaci vezani za održavanje softvera priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu.

Izdaci po osnovu istraživanja priznaju se kao trošak u periodu u kome nastanu.

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.10. Nematerijalna ulaganja i goodwill (Nastavak)**

Izdaci razvoja se kapitalizuju isključivo ako se izdatak može pouzdano izmeriti, ako je proizvod ili proces tehnički i komercijalno izvodljiv, buduće ekonomske koristi su

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

verovatne i Grupa ima nameru i raspolaže adekvatnim resursima da završi razvoj i da koristi odnosno da proda sredstvo.

U suprotnom, oni se priznaju u periodu nastanka. Nakon početnog priznavanja, izdaci razvoja se odmeravaju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i akumulirane gubitke usled obezvređenja.

5.4.11. Amortizacija

Otpisivanje nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja se vrši primenom proporcionalne metode kojom se vrednost sredstava u potpunosti otpisuje tokom procenjenog veka upotrebe.

Određivanje korisnog veka upotrebe nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih i/ili industrijskih faktora.

Otpisivanje se vrši po stopama koje su zasnovane na preostalom korisnom veku upotrebe sredstava.

Nadležne službe Grupe preispituju korisni vek upotrebe i rezidualnu vrednost osnovnog sredstva najmanje na kraju svake poslovne godine, i kada je potrebno, stope amortizacije se usklađuju.

Stope amortizacije za glavne kategorije nekretnina, postrojenja i opreme za obe izveštajne godine, date su u sledećem pregledu:

Pristupna mreža, spojni kablovi, kablovska kanalizacija, antenski stubovi	1.50% - 10%
Centrale i prenosni uređaji	2.50% - 50%
Ostala oprema	6.67% - 50%
Ulaganja u tuđe nekretnine i opremu	5.55% - 50%

Primenjene stope za amortizaciju nematerijalnih ulaganja za obe izveštajne godine su sledeće:

Odnosi sa kupcima	4.35%-6.67%
Licenca za UMTS/GSM mrežu	6.67%-10%
Licenca za CDMA/ WiMAX	10%-20%
Licence za softvere	20% - 50%
Licence za softvere mobilne telefonije	10%
Softveri	20% - 33.33%
Ostala nematerijalna ulaganja	5%

Obračun amortizacije nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja počinje kada se ova sredstva stave u upotrebu. Zemljište i sredstva koja imaju neograničeni korisni vek upotrebe (goodwill i poslovno ime) ne podležu amortizaciji.

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.12. Zalihe**

Zalihe se vrednuju po nabavnoj vrednosti, odnosno neto prodajnoj vrednosti ako je ona niža. Nabavnu vrednost zaliha predstavlja vrednost po fakturi dobavljača uvećana za transportne i ostale zavisne troškove nabavke nastale u dopremanju zaliha na njihovu

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

trenutnu lokaciju i trenutno stanje. Nabavna vrednost utvrđuje se metodom prosečne ponderisane nabavne cene. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja po odbitku troškova prodaje.

Grupa vrši ispravku vrednosti za sporoobrtne ili zastarele zalihe, i to na osnovu koeficijentata obrta i procene rukovodstva vezano za buduće planove korišćenja zaliha.

5.4.13. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija, koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i obaveze se evidentiraju u konsolidovanom izveštaju o finansijskoj poziciji od momenta kada je Grupa ugovornim odredbama vezana za instrument.

5.4.13.1. Nederivatna finansijska sredstva

Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena.

Nederivatna finansijska sredstva Grupe čine gotovina i gotovinski ekvivalenti, krediti i potraživanja i finansijska sredstva koja su raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada je došlo do isteka ugovornog prava ili prenosa prava na prilive gotovine po osnovu tog sredstva, i kada je Grupa izvršila prenos svih rizika i koristi koji proističu iz vlasništva nad sredstvom.

Kredit i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma izveštavanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

Prilikom inicijalnog priznavanja Grupa nije klasifikovala nijedno od svojih finansijskih sredstava kao ona koja se vrednuju po fer vrednosti kroz izveštaj o ukupnom rezultatu.

Naknadno vrednovanje finansijskih sredstava zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

(a) Ostala dugoročna finansijska sredstva

Ostala dugoročna finansijska sredstva obuhvataju dugoročna beskamatna potraživanja od zaposlenih po osnovu odobrenih stambenih zajmova, dugoročna kamatonosna potraživanja od zaposlenih po osnovu odobrenih zajmova i ostale dugoročne kredite zaposlenima, kao i ostala dugoročna potraživanja.

Stambeni zajmovi zaposlenima se vrednuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem tržišne kamatne stope koja odgovara efektivnoj kamatnoj stopi, umanjenom za nastalu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja.

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.13. Finansijski instrumenti (Nastavak)****5.4.13.1. Nederivatna finansijska sredstva (Nastavak)****(a) Ostala dugoročna finansijska sredstva (Nastavak)**

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

U slučaju kada se proceni da postoji objektivan dokaz da su stambeni krediti obezvređeni, Grupa vrši procenu nadoknadivog iznosa kredita, a iznos gubitka nastalog po osnovu umanjena vrednosti plasmana evidentira se u okviru ostalih finansijskih rashoda. Ostala dugoročna finansijska sredstva obuhvataju i unapred plaćeni zakup, koji se vrednuje po amortizovanoj vrednosti, kao i dugoročne plasmane, odnosno potraživanja.

Ispravka vrednosti potraživanja od zaposlenih se utvrđuje kada postoji objektivan dokaz da Grupa neće biti u stanju da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja. Iznos ispravke vrednosti utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrednosti finansijskog sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine, diskontovanih koristeći prvobitnu efektivnu kamatnu stopu finansijskog sredstva.

(b) Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca se evidentiraju po fer vrednosti umanjenoj za odobrene popuste, kao i za ispravku vrednosti obezvređenih potraživanja, i naknadno se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope. Ispravka vrednosti potraživanja se utvrđuje kada postoji objektivan dokaz da Grupa neće biti u stanju da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja.

Značajne finansijske poteškoće kupca, verovatnoća da će kupac biti likvidiran ili finansijski reorganizovan, propust ili kašnjenje u izvršenju plaćanja (više od 60 dana od datuma dospeća) se smatraju indikatorima da je vrednost potraživanja umanjena.

Procena ispravke vrednosti potraživanja vrši se na osnovu starosne analize i istorijskog iskustva, i kada naplata celog ili dela potraživanja više nije verovatna.

Knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjuje se preko ispravke vrednosti, a iznos umanjena se priznaje u konsolidovanom izveštaju o ukupnom rezultatu u okviru ostalih poslovnih rashoda (Napomena 14). Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se na teret ispravke vrednosti potraživanja od kupaca. Prihodi od ukidanja ispravke vrednosti po osnovu naknadno naplaćenih iznosa i procenjene naplativosti potraživanja priznaju se u okviru ostalih poslovnih prihoda (Napomena 8).

(c) Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti uključuju sredstva na računima kod banaka, gotovinu u blagajni, kao i visokolikvidna sredstva sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće, a koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promene vrednosti.

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.13. Finansijski instrumenti (Nastavak)****5.4.13.1. Nederivatna finansijska sredstva (Nastavak)****(d) Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju**

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao krediti i potraživanja. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su plasmani za koje postoji namera držanja u neodređenom vremenskom periodu, koji mogu biti prodati zbog potrebe za likvidnošću ili usled promene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih cena. Ukoliko za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju ne postoji aktivno tržište, ukoliko su sa fiksnim rokom dospeća, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metoda efektivne kamatne stope.

Učešća u kapitalu drugih pravnih lica (akcije) i dužničke hartije od vrednosti koje Grupa poseduje, a kojima se trguje na aktivnom tržištu, klasifikovana su kao finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se naknadno vrednuju po fer vrednosti. Fer vrednost hartija od vrednosti koje se kotiraju na berzi zasniva se na tekućim cenama ponude. U slučaju hartija od vrednosti koje se ne kotiraju na berzi, fer vrednost se određuje koristeći tekuću tržišnu vrednost drugog finansijskog instrumenta koji je suštinski jednak ili se bazira na očekivanim tokovima gotovine imovine koja predstavlja osnov ulaganja.

Nerealizovani dobiti i gubici po osnovu promene tržišne vrednosti priznaju se u okviru ostalog ukupnog kapitala kao rezerve po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju (revalorizacione rezerve). Kada se hartije od vrednosti raspoložive za prodaju otuđe ili kada im se umanju vrednost, kumulirane korekcije fer vrednosti priznate u okviru kapitala evidentiraju se u konsolidovanom izveštaju o ukupnom rezultatu.

Vrednovanje po amortizovanim vrednostima

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva je iznos po kome se sredstva inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je cena koja bi se naplatila za prodaju sredstva ili platila za prenos obaveza u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja.

Fer vrednost se određuje primenom dostupnih tržišnih informacija na dan izveštavanja i ostalih modela vrednovanja koje Grupa koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće, ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.13. Finansijski instrumenti (Nastavak)

5.4.13.2. Nederivatne finansijske obaveze

Nederivatne finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrednosti. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih obaveza u momentu inicijalnog priznavanja. Finansijske obaveze Grupe čine primljeni krediti od banaka i dobavljača i obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze (obaveze iz poslovanja).

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Grupa ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla.

U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima, ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva izmena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u konsolidovanom izveštaju o ukupnom rezultatu.

Naknadno vrednovanje finansijskih obaveza zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

(a) *Kreditni od banaka i dobavljača*

Kreditni od banaka i dobavljača se prvobitno priznaju u iznosima primljenih sredstava (fer vrednosti), a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrednosti uz primenu efektivne kamatne stope. Kreditni od dobavljača su robni krediti koji se odobravaju Grupi za nabavku opreme.

Obaveza je kratkoročna ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Grupe, odnosno u periodu do 12 meseci nakon datuma izveštavanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

(b) *Obaveze iz poslovanja*

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja naknadno se vrednuju se po amortizovanoj vrednosti, što zbog kratkoročne prirode ovih obaveza odgovara njihovoj nominalnoj vrednosti.

5.4.13.3. Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju, a razlika između njihovih suma se priznaje u izveštaju o finansijskoj poziciji samo ako postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu, ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

5.4.14. Instrumenti kapitala

Kapital Grupe se sastoji iz akcijskog kapitala, ostalog kapitala, rezervi, rezervi po osnovu preračuna valuta, otkupljenih sopstvenih akcija i neraspoređene dobiti.

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.15. Umanjenje vrednosti

Nefinansijska i finansijska imovina se procenjuje svakog datuma izveštavanja da bi se utvrdilo postojanje objektivnih dokaza o umanjenju vrednosti.

(a) *Nefinansijska imovina*

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

U skladu sa računovodstvenom politikom, svakog datuma izveštavanja rukovodstvo Grupe vrši pregled knjigovodstvenih vrednosti nefinansijske imovine Grupe u cilju utvrđivanja postojanja indikacija o umanjenju vrednosti. U slučaju postojanja takvih indikacija, nadoknadiva vrednost imovine se procenjuje.

Ako se proceni da je nadoknadiva vrednost imovine niža od njene knjigovodstvene vrednosti, knjigovodstvena vrednost imovine se umanjuje do nivoa njene nadoknadive vrednosti, koja predstavlja vrednost veću od fer vrednosti umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi imovine. Gubici po osnovu umanjenja vrednosti, koji predstavljaju razliku između knjigovodstvene vrednosti i nadoknadive vrednosti materijalne i nematerijalne imovine, se priznaju u bilansu uspeha u skladu sa zahtevima MRS 36 „Umanjenje vrednosti imovine“.

Sredstva koja imaju neograničeni korisni vek upotrebe, kao na primer goodwill i poslovno ime, ne podležu amortizaciji i proveru da li je došlo do umanjenja njihove vrednosti vrši se na godišnjem nivou.

S obzirom na prirodu svoje imovine i poslovanja, većina pojedinačne imovine Grupe ne generiše novčane tokove nezavisno od druge imovine Grupe. Ako nije moguće proceniti nadoknadivu vrednost pojedinačne imovine, Grupa identifikuje jedinicu koja generiše gotovinu („JGG“) kojoj dato sredstvo pripada. Nadoknadivi iznos sredstva se utvrđuje kao vrednost u upotrebi uzimajući u obzir buduće očekivane ekonomske koristi od upotrebe sredstva i eventualnog otuđenja. Nadoknadivi iznos je određen metodom diskontovanog novčanog toka na osnovu procene rukovodstva Grupe o očekivanim ekonomskim prilikama tokom preostalog korisnog veka upotrebe sredstva i očekivanim načinom korišćenja tog sredstva.

Gubitak po osnovu umanjenja vrednosti goodwill-a se ne ukida. Vezano za ostalu imovinu, gubici po osnovu umanjenja vrednosti u prethodnim periodima se procenjuju svakog datuma izveštavanja na sve indikacije da je iznos gubitka smanjen ili da više ne postoji. Gubitak po osnovu umanjenja vrednosti se ukida ako je došlo do promene u proceni koja je korišćena pri utvrđivanju nadoknadive vrednosti. Gubitak po osnovu umanjenja vrednosti se samo ukida do nivoa do koga knjigovodstvena vrednost imovine ne prevazilazi knjigovodstvenu vrednost koja bi bila utvrđena, umanjena za ispravku vrednosti, da nikakvo umanjenje vrednosti prvobitno nije bilo priznato.

(b) Nederivatna finansijska sredstva

Grupa razmatra dokaze o umanjenju vrednosti finansijskih sredstava odmerenih po amortizovanoj vrednosti kako na nivou pojedinačnog sredstva, tako i na kolektivnom nivou. Kolektivna procena se vrši grupisanjem sredstava sa sličnim karakteristikama u pogledu rizika. Gubitak po osnovu umanjenja vrednosti se obračunava kao razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih novčanih tokova diskontovanih po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi sredstva. Gubici se priznaju u bilansu uspeha kao ispravka vrednosti usled obezvređenja. Kada Grupa smatra da ne postoje realni izgledi za nadoknadu vrednosti sredstva, relevantni iznosi se otpisuju.

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.15. Umanjenje vrednosti (Nastavak)

(b) Nederivatna finansijska sredstva (Nastavak)

Ako se iznos gubitka po osnovu umanjenja vrednosti naknadno smanji i takvo smanjenje može da se objektivno poveže sa događajem koji je nastupio posle prvobitnog priznavanja umanjenja vrednosti, onda se prethodno priznato umanjenje vrednosti ukida u korist konsolidovanog izveštaja o ukupnom rezultatu.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

Gubici po osnovu umanjenja vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju se priznaju u konsolidovanom izveštaju o ukupnom rezultatu prenosom gubitaka akumuliranih u okviru rezervi po osnovu sredstava raspoloživih za prodaju. Iznos koji se reklasifikuje predstavlja razliku između troška sticanja (umanjenog za otplatu glavnice i troškove amortizacije) i trenutne fer vrednosti, umanjen za svaki gubitak usled obezvređenja koji je prethodno priznat u konsolidovanom izveštaju o ukupnom rezultatu.

5.4.16. Donacije

Donacije (npr. telekomunikaciona oprema, mesne mreže i prateća oprema) se početno priznaju kao odloženi prihod po fer vrednosti. Alternativno, i sredstvo i donacija se računovodstveno obuhvataju po nominalnoj vrednosti. Donacije se priznaju u konsolidovanom izveštaju o ukupnom rezultatu kao ostali poslovni prihodi proporcionalno tokom korisnog veka trajanja sredstva na koje se odnose.

5.4.17. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i odmeravaju kada Grupa ima zakonsku ili ugovorenu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Rezervisanja za sudske sporove formiraju se na osnovu procene ishoda sporova od strane nadležnih pravnih službi Grupe u visini izdataka koji će nastati da se takve obaveze izmire (Napomena 30).

Potencijalne obaveze se ne priznaju u konsolidovanim finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju (Napomena 35), osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Potencijalna sredstva se ne priznaju u konsolidovanim finansijskim izveštajima, već se obelodanjuju ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

5.4.18. Primanja zaposlenih*(a) Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje*

U skladu sa propisima koji su važeći na različitim lokalnim tržištima, Grupa je obavezna da uplaćuje porez, kao i doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa.

Grupa ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova.

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.18. Primanja zaposlenih (Nastavak)***(a) Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje (Nastavak)*

Grupa nije u obavezi da zaposlenima nakon odlaska u penziju isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu penzionog fonda.

Porez i doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu njihovog nastanka.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

(b) Obaveze po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju i jubilarnih nagrada

U skladu sa kolektivnim ugovorima i lokalnim zakonima, zavisna preduzeća su u obavezi da isplate otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 mesečne zarade koji je zaposleni ostvario ili u visini neoporezivog iznosa.

Na različitim lokalnim tržištima zavisna preduzeća su u obavezi da isplate i jubilarne nagrade u iznosu od u iznosu od jedne polovine do tri prosečne mesečne zarade ili fiksne iznose.

Iznos jubilarnih nagrada zavisi od ukupnog broja godina staža zaposlenih u preduzećima i isplaćuju se za 10, 20, 30 i 35 godina rada.

Grupa iskazuje dugoročne obaveze po osnovu otpremnina i jubilarne nagrade korišćenjem metoda sadašnje vrednosti budućih očekivanih isplata, na osnovu obračuna aktuaru. Budući da se radi o ostalim dugoročnim naknadama zaposlenima, a ne o naknadama nakon prestanka radnog odnosa, aktuarski dobici i gubici, kao i troškovi prethodne službe priznaju se u konsolidovanom izveštaju o ukupnom rezultatu u periodu u kome nastanu.

(c) Otpremnine za dobrovoljni odlazak zaposlenih

U toku 2011. godine usvojena je Poslovna politika stimulanja dobrovoljnog odlaska zaposlenih.

U 2012. godini ova politika se primenjivala samo za zaposlene koji boluju od teže bolesti koja trajno ugrožava njihovu radnu sposobnost.

Predviđeno je da zaposleni, iz određene kategorije, koji izrazi želju da dobrovoljno otkáže ugovor o radu, a istovremeno ne ispunjava pravo na penziju, može da ostvari pravo na isplatu određenog iznosa naknade.

Priznavanje naknada za prevremeni raskid radnog odnosa vrši se na teret rezultata perioda u kome su se zaposleni prijavili i ispunili uslove za odlazak, odnosno za zaposlene koji su do dana izveštavanja napustili preduzeće i po tom osnovu im prestaju sva novčana potraživanja od preduzeća.

(d) Kratkoročna plaćena odsustva

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava za koje se očekuje da će biti iskorišćeni u narednom periodu priznaju se u iznosu akumuliranih neiskorišćenih prava na dan izveštavanja. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.18. Primanja zaposlenih (Nastavak)***(e) Doprinos zaposlenih poslovnom rezultatu*

Grupa priznaje obaveze i trošak za doprinos zaposlenih poslovnom rezultatu u skladu sa odlukom nadležnih statutarnih organa Grupe ili drugom odlukom rukovodstva. Grupa priznaje očekivane rashode za doprinos zaposlenih poslovnom rezultatu samo kada ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obavezu da izvrši plaćanje kao rezultat prethodnih događaja i kada je moguće pouzdano proceniti iznos obaveze.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

Doprinos zaposlenih poslovnom rezultatu može sadržati kako fiksnu tako i varijabilnu komponentu.

5.4.19. Porezi i doprinosi**(a) Porez na dobit***Tekući porez*

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica i podzakonskih akata Republike Srbije, Zakona o porezu na dobit Republike Srpske, Zakona o porezu na dobit pravnih lica Crne Gore i Zakona o porezu na dobit pravnih lica Holandije, i odgovarajućim podzakonskim aktima.

U skladu sa Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica počev od januara 2013. godine u Republici Srbiji primenjuje se uvećana stopa poreza na dobit od 15% (umesto dotadašnje stope od 10%).

Porez na dobit obračunava se po stopi od 10% u Republici Srpskoj, 9% u Crnoj Gori, odnosno 20% na iznos od EUR 200 hiljada i 25% na razliku preko EUR 200 hiljada u Holandiji, na poresku osnovicu iskazanu u poreskom bilansu, nakon čega se može umanjiti za utvrđene poreske kredite. Osnovicu za oporezivanje čini oporeziva dobit, koja se utvrđuje usklađivanjem rezultata iz izveštaja o ukupnom rezultatu za razlike u skladu sa navedenim zakonima.

Zakon o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije obvezniku se priznaje pravo na poreski kredit u visini od 20% izvršenog ulaganja, s tim što poreski kredit ne može biti veći od 33% obračunatog poreza u godini u kojoj je izvršeno ulaganje (odnosno 50% u skladu sa prethodno važećim Zakonom o porezu na dobit pravnih lica).

Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit se ukida poreski kredit od 1. januara 2014. godine. Poreski kredit će moći da se evidentira do kraja 2013. godine, ali ne i u narednim godinama. Takođe, obveznik koji je do 31. decembra 2013. godine ostvario pravo na poreski podsticaj i iskazao podatke u poreskom bilansu i poreskoj prijavi za 2013. godinu, može to pravo da koristi do isteka roka i na način propisan ovim Zakonom u Republici Srbiji.

Lokalni poreski zakoni koji su primenljivi na Grupu, ne dozvoljavaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda iskoriste za povraćaj poreza plaćenog u prethodnom periodu. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se preneti na račun dobiti utvrđene u godišnjem poreskom bilansu iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.19. Porezi i doprinosi (Nastavak)****(a) Porez na dobit (Nastavak)**

U skladu sa Zakonom o porezu na dobit Republike Srbije, sva preduzeća su dužna da podnesu studiju o transfernim cenama sa svojim poreskim izveštajem do 30. juna tekuće godine za prethodnu godinu.

Odloženi porez

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

Odloženi porez na dobit se obračunava za privremene razlike između poreske osnovice imovine i obaveza i njihove knjigovodstvene. Odloženi porez se obračunava po poreskom stopama za koje se očekuje da će biti primenjene na privremene razlike kada budu isknjižene, korišćenjem poreskih stopa koje će biti propisane ili suštinski propisane na datum izveštavanja.

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivane buduće oporezive dobiti dovoljan da se one mogu iskoristiti.

Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na svaki izveštajni datum i priznaju do mere u kojoj je postalo verovatno da će buduća oporeziva dobit dozvoliti povraćaj odloženog poreskog sredstva.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao rashodi i prihodi i uključeni su u konsolidovanu neto dobit izveštajnog perioda.

(b) Porezi, doprinosi i druge dažbine koji ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi i doprinosi, koji ne zavise od rezultata poslovanja Grupe, uključuju porez na imovinu i druge poreze, razne naknade i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru ostalih poslovnih rashoda (Napomena 14).

5.4.20. Operativni lizing

Zakup sredstava kod kojih su sve koristi i rizici u vezi sa vlasništvom zadržani kod zakupodavca, odnosno nisu preneti na zakupca, evidentiran je kao operativni lizing.

Prihodi po osnovu operativnog lizinga priznaju se proporcionalno u konsolidovanom izveštaju o ukupnom rezultatu tokom trajanja ugovora o lizingu.

Troškovi operativnog lizinga se odnose na zakup poslovnih prostorija, prostora za radio bazne stanice, skladišta i ostale troškove zakupa. Navedeni troškovi priznaju se na teret konsolidovanog izveštaja o ukupnom rezultatu u momentu njihovog nastanka.

5.4.21. Zarada po akciji

Grupa izračunava i obelodanjuje osnovnu i umanjenju zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem konsolidovane neto dobiti koja pripada akcionarima, imaoćima običnih akcija Grupe, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda (Napomena 27/v/).

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.22. Dividende na obične akcije**

Dividende akcionarima evidentiraju se kao obaveza i umanjuju kapital u periodu u kojem je doneta odluka o njihovoj isplati. Dividende odobrene za period nakon datuma izveštavanja se obelodanjuju u napomeni o događajima nakon datuma izveštajnog perioda.

5.4.23. Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima

Za svrhe ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja, povezana pravna lica su ona lica kod kojih Grupa ima mogućnost kontrolisanja, ima učešće u pravnim licima koje mu daje

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

značajan uticaj na ta lica, ili ima zajedničku kontrolu nad pravnim licima, kao što je definisano u MRS 24 "Obelodanjivanje povezanih strana".

Odnosi između Grupe i njenih povezanih lica regulisani su na ugovornoj osnovi. Transakcije sa povezanim licima posebno se obelodanjuju (Napomena 33).

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Grupa je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izložena određenim finansijskim rizicima i to: tržišnom riziku (koji obuhvata rizik od promene kursa stranih valuta, rizik od promene kamatnih stopa i rizik od promene cena), riziku likvidnosti i kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Grupi je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsku poziciju i poslovanje Grupe u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

Upravljanje rizicima definisano je računovodstvenim i finansijskim politikama usvojenim od strane nadležnih organa upravljanja preduzećima unutar Grupe. U 2013. godini nije bilo promena u politikama upravljanja rizicima koje se redovno revidiraju da bi odražavale promene u uslovima na tržištu i delatnosti Grupe.

Politike upravljanja rizicima Grupe su utvrđene u cilju identifikovanja i analiziranja rizika kojima je Grupa izložena, sa određivanjem limita i kontrola za rizike, uz praćenje rizika i pridržavanje utvrđenih limita. Statutarni organi Grupe su osnovani u cilju nadziranja načina na koji rukovodstvo upravlja rizicima sa kojima se Grupa suočava.

6.1. Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik od promena u tržišnim cenama - kao što su devizni kursevi, kamatne stope i cene instrumenata kapitala - koje mogu imati negativan efekat na prihode ili vrednost njegovih finansijskih instrumenata. Cilj upravljanja tržišnim rizikom je kontrola izloženosti tržišnom riziku u okviru prihvatljivih parametara, uz ostvarenje optimalnog prinosa.

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Preduzeće je izloženo riziku od promene kursa stranih valuta, prvenstveno EUR. Devizni kursevi stranih valuta su obelodanjeni u Napomeni 37.

Rukovodstvo Grupe je ustanovilo politiku za upravljanje rizikom od promena kursa stranih valuta u odnosu na njegovu funkcionalnu valutu putem hedžing transakcija, gdegod je to moguće. To ne obuhvata derivate, zbog čega se u ovim okolnostima ne primenjuje računovodstvo hedžinga.

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)**6.1. Tržišni rizik (Nastavak)****(a) Rizik od promene kursa stranih valuta (Nastavak)**

Izloženost deviznom riziku na dan 31. decembra 2013. godine je prikazana u nastavku:

	EUR	USD	SDR	BAM	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1,689,653	112,860	-	5,369,680	1,161,768	8,333,961
Ostala dugoročna finansijska sredstva	1,076,209	-	-	1,509,309	791,733	3,377,251
Potraživanja od kupaca	2,422,694	12	189,959	2,196,747	10,175,258	14,984,670
Ostala potraživanja	175,944	503	698	942,040	1,040,169	2,159,354

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

Ukupno	5,364,500	113,375	190,657	10,017,776	13,168,928	28,855,236
Kredit i zajmovi	(58,113,781)	(561,412)	-	-	-	(58,675,193)
Obaveze iz poslovanja	(3,529,518)	(33,126)	(164,881)	(2,973,772)	(7,068,899)	(13,770,196)
Ostale obaveze	(30,189)	(3,429)	(1,193)	(799,289)	(2,658,970)	(3,493,070)
Ukupno	(61,673,488)	(597,967)	(166,074)	(3,773,061)	(9,727,869)	(75,938,459)
Neto izloženost	(56,308,988)	(484,592)	24,583	6,244,715	3,441,059	(47,083,223)

Izloženost deviznom riziku na dan 31. decembra 2012. godine je prikazana u nastavku:

	<u>EUR</u>	<u>USD</u>	<u>SDR</u>	<u>BAM</u>	<u>RSD</u>	<u>Ukupno</u>
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	9,106,400	88,611	-	4,195,395	2,488,190	15,878,596
Ostala dugoročna finansijska sredstva	1,092,186	-	-	67,596	916,787	2,076,569
Potraživanja od kupaca	2,475,417	13	178,698	2,105,935	10,219,282	14,979,345
Ostala potraživanja	784,972	507	719	2,403,450	752,172	3,941,820
Ukupno	13,458,975	89,131	179,417	8,772,376	14,376,431	36,876,330
Kredit i zajmovi	(82,660,432)	(194,630)	-	-	-	(82,855,062)
Obaveze iz poslovanja	(2,910,590)	(21,003)	(181,019)	(1,759,424)	(5,906,819)	(10,778,855)
Ostale obaveze	(123,759)	(3,536)	(1,227)	(1,004,813)	(809,447)	(1,942,782)
Ukupno	(85,694,781)	(219,169)	(182,246)	(2,764,237)	(6,716,266)	(95,576,699)
Neto izloženost	(72,235,806)	(130,038)	(2,829)	6,008,139	7,660,165	(58,700,369)

Analiza osetljivosti

Razumno moguće smanjenje vrednosti dinara od 5% u odnosu na EUR, USD, SDR i BAM bi imao sledeći efekat na konsolidovani rezultat poslovanja, pod pretpostavkom da sve ostale varijable ostanu nepromenjene, posebno kamatne stope.

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
EUR	(2,815,449)	(3,611,790)
USD	(24,230)	(6,502)
SDR	1,229	(141)
BAM	312,236	300,407
Ukupno	(2,526,214)	(3,318,026)

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)**6.1. Tržišni rizik (Nastavak)****(a) Rizik od promene kursa stranih valuta (Nastavak)**

Jačanje vrednosti dinara od 5% u odnosu na gore navedene valute na dan 31. decembra bi imalo jednak ali suprotan efekat za navedene valute u prikazanim iznosima. Nakon oporezivanja, uticaj na kapital bi bio isti.

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Grupa je izložena rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegovu finansijsku poziciju, rezultat poslovanja i tokove gotovine.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

Rizik od promene kamatnih stopa uglavnom proističe iz dugoročnih kredita od banaka i kredita od dobavljača za varijabilnom kamatnom stopom. Krediti odobreni po varijabilnoj kamatnoj stopi izlažu Grupu kamatnom riziku novčanih tokova.

Na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine obaveze po kreditima su uglavnom izražene u EUR sa varijabilnom kamatnom stopom, koja je vezana za Euribor.

Bruto kamatna stopa na kredite u EUR se kreće u rasponu od Euribor uvećan za maržu od 0.8% do 6% godišnje, dok se za ugovore u RSD usklađivanje kamatne stope vrši na bazi rasta indeksa cena na malo od 5% ili više samo tokom grejs perioda.

Grupa vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i refinansiranja, pre svega za dugoročne obaveze budući da one predstavljaju najznačajniju kamatonosnu poziciju.

Grupa još uvek ne vrši svop promenljive za fiksnu kamatnu stopu ili obrnuto, s obzirom na postojeću regulativu i nedovoljno razvijeno finansijsko tržište, ali preduzima odgovarajuće mere radi obezbeđenja kredita od banaka pod povoljnijim uslovima.

Kamatni profil kamatonosnih finansijskih instrumenata je kao što sledi:

	<u>31.12.2013.</u>	<u>31.12.2012.</u>
Finansijska sredstva		
Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	<u>2,980,737</u>	<u>3,576,161</u>
Ukupno	<u>2,980,737</u>	<u>3,576,161</u>
Finansijske obaveze		
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom	<u>(58,675,193)</u>	<u>(82,855,062)</u>
Ukupno	<u>(58,675,193)</u>	<u>(82,855,062)</u>

U slučaju da je kamatna stopa na obaveze po kreditima (od banaka i dobavljača) i ostale kamatonosne obaveze bila veća/manja za 1 procentni poen na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, konsolidovana dobit za 2013. godinu nakon oporezivanja i kapital na dan 31. decembra 2013. godine bili bi manji/veći za RSD 586,752 hiljade (2012. godina: RSD 828,551 hiljada), kao rezultat većeg/manjeg rashoda kamata.

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)**6.1. Tržišni rizik (Nastavak)****(c) Rizik od promene cena**

Grupa nije izložena riziku od promene cena vlasničkih hartija od vrednosti s obzirom da u konsolidovanom izveštaju o finansijskoj poziciji nema značajnih ulaganja klasifikovanih kao raspoloživih za prodaju ili kao finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

S druge strane, Grupa je izložena riziku od promene cena usluga, jer se suočava sa intenzivnom konkurencijom u oblasti mobilne telefonije, interneta i multimedija, kao i pojavom operatora u oblasti fiksne telefonije u Republici Srbiji. Grupa nastoji da ublaži ovaj rizik uvođenjem raznovrsnih usluga svojim klijentima.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

Pored toga, lokalna regulatorna tela su nametnula Grupi, između ostalih, obavezu kontrole cena za pojedina tržišta na kojima je preduzeće proglašeno za operatora sa značajnom tržišnom snagom (Napomena 1).

6.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja rizik da Grupa neće biti u stanju da izmiri svoje finansijske obaveze po njihovom dospeću. Pristup Grupe upravljanju rizikom likvidnosti ima za cilj da se uvek obezbedi, u meri u kojoj je to moguće, adekvatna likvidnost za izmirenje obaveza po njihovom dospeću, kako pod uobičajenim tako i pod vanrednim okolnostima, bez nastanka neprihvatljivih gubitaka ili rizika od narušavanja reputacije Grupe.

Uprkos činjenici da je Grupa izvršila reprogram dugoročnog kredita obelodanjenih u Napomeni 36(a), kratkoročne obaveze Grupe su veće od obrtno imovine u iznosu od RSD 2,502,694 hiljade.

Međutim, rukovodstvo smatra da je Grupa sposobna da ispuni sve svoje ugovorne obaveze iz poslovanja, na osnovu priliva koji će biti realizovani u prvom tromesečju 2014. godine.

U cilju upravljanja rizikom likvidnosti, usvojene finansijske politike definišu maksimalni iznos avansnog plaćanja isporučiocima radova, opreme i usluga, grejs period i dužina otplate i to u zavisnosti od vrednosti ugovorene nabavke. Nivo očekivanih novčanih priliv od potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja, zajedno sa očekivanim novčanim odlivima po osnovu obaveza prema dobavljačima i ostalim obavezama, takođe se prati.

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)**6.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)**

Sledeća tabela prikazuje ugovorena dospeća nederivativnih finansijskih obaveza na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine:

	Knjigovodstvena vrednost	Do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 2 godine	Od 2 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2013. godine							
Kredit i zajmovi	58,675,193	10,642,651	22,911,873	19,766,189	8,116,677	316,191	61,753,581
Obaveze iz poslovanja	13,770,196	11,818,644	1,136,398	752,419	60,956	1,779	13,770,196
Ostale obaveze	3,493,070	3,486,438	6,632	-	-	-	3,493,070
Ukupno	75,938,459	25,947,733	24,054,903	20,518,608	8,177,633	317,970	79,016,847

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

31. decembar 2012. godine							
Kreditni i zajmovi	82,855,062	11,314,082	24,421,556	32,165,731	21,195,519	267,136	89,364,024
Obaveze iz poslovanja	10,778,855	8,115,864	866,408	1,105,524	689,255	1,804	10,778,855
Ostale obaveze	1,942,782	1,942,782	-	-	-	-	1,942,782
Ukupno	95,576,699	21,372,728	25,287,964	33,271,255	21,884,774	268,940	102,085,661

Obezbeđene finansijske obaveze su obelodanjene u Napomeni 28(c).

6.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik od finansijskog gubitka za Grupu u slučaju da kupac ili druga strana kod finansijskog instrumenta ne ispuní svoje ugovorne obaveze, i odnosi na potraživanja od kupaca, gotovinu i gotovinske ekvivalente, depozite u bankama i finansijskim institucijama, kredite date zaposlenima.

Knjigovodstvena vrednost finansijskih sredstava predstavlja maksimalnu izloženost kreditnom riziku.

Potraživanja od kupaca

Izloženost Grupe kreditnom riziku je primarno uzrokovana pojedinačnim osobinama svakog kupca. Kreditnim rizikom se upravlja preduzimanjem odgovarajućih aktivnosti i mera na nivou Grupe, kao što je procena rizika klijenta, praćenje poslovanja klijenta i njegovog finansijskog stanja, kao i upravljanje potraživanjima i nenaplativim potraživanjima. U slučaju neispunjenja obaveza, Grupa obustavlja dalje pružanje usluga klijentu.

Nadalje, Grupa nema značajnu koncentraciju rizika budući da ima široku bazu kupaca koji su nepovezani, sa pojedinačno malim obavezama. Pored obustave daljeg pružanja usluga, u cilju obezbeđenja naplate, Grupa takođe preduzima i sledeće mere: reprogramiranje dugovanja, pokretanje sudskog postupka, vansudska poravnanja, itd.

Potraživanja po osnovu roaming-a i međunarodnog obračuna nisu pod direktnim uticajem uslova na lokalnom tržištu. Navedena potraživanja baziraju se na čvrstim bilateralnim ugovorima, uz istovremeno i međusobno pružanje usluga. Informacije o izloženosti kreditnom riziku po ovim osnovama i starosna struktura potraživanja obelodanjeni su u Napomeni 23.

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

6.3. Kreditni rizik (Nastavak)

Ostala dugoročna finansijska sredstva

Maksimalna izloženost Grupe kreditnom riziku na datum izveštavanja najbolje je prikazana u knjigovodstvenim vrednostima ostalih dugoročnih finansijskih sredstava.

Naplata kredita datih zaposlenima se obezbeđuje kroz administrativne zabrane, odnosno umanjnjem zarada za adekvatan iznos rata.

Deo ostalih dugoročnih plasmana je obezbeđen zalogom nad 100% vrednosti kapitala dužnika (Napomena 21).

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

Na dan 31. decembra 2013. godine gotovina i gotovinski ekvivalenti Grupe iznose RSD 8,333,961 hiljadu (31. decembar 2012. godine: RSD 15,878,596 hiljada). Maksimalna izloženost Grupe kreditnom riziku na datum izveštavanja najbolje je prikazana u knjigovodstvenim vrednostima gotovine i gotovinskih ekvivalenata.

6.4. Upravljanje rizikom kapitala

Politika Grupe je da obezbedi dovoljan nivo kapitala kako bi se očuvalo poverenje investitora, kreditora i tržišta, kao i održi budući razvoj poslovanja.

Cilj upravljanja kapitalom je da Grupa zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvala optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala, a akcionarima obezbedila dividende. Da bi očuvala, odnosno, korigovala strukturu kapitala, Grupa može da razmotri sledeće opcije: korekcija isplata dividendi akcionarima, vraćanje kapitala akcionarima, izdavanje novih akcija ili prodaja sredstava kako bi se smanjila dugovanja. Strategija upravljanja kapitalom Grupe je nepromenjena u odnosu na prethodnu godinu.

Grupa prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti. Taj koeficijent se izračunava kao odnos neto dugovanja i ukupnog kapitala.

Na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine, koeficijent zaduženosti bio je kao što sledi:

	<u>31.12.2013.</u>	<u>31.12.2012.</u>
Kredit i zajmovi (Napomena 28)	58,675,193	82,855,062
Minus: Gotovina i gotovinski ekvivalenti (Napomena 26)	<u>(8,333,961)</u>	<u>(15,878,596)</u>
Neto dugovanje*	50,341,232	66,976,466
Sopstveni kapital	<u>143,093,095</u>	<u>136,553,429</u>
Kapital ukupno**	193,434,327	203,529,895
Koeficijent zaduženosti	26.0%	32.9%

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)**6.4. Upravljanje rizikom kapitala (Nastavak)**

* *Neto dugovanje se dobija kada se ukupne obaveze po kreditima (uključujući kratkoročne i dugoročne, kao što je prikazano u konsolidovanom izveštaju o finansijskoj poziciji) umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente.*

** *Ukupan kapital se dobija kao zbir kapitala iskazanog u konsolidovanom izveštaju o finansijskoj poziciji i neto dugovanja.*

Smanjenje koeficijenta zaduženosti na dan 31. decembra 2013. godine uslovljeno je najvećim delom otplatom kreditnih obaveza.

6.5. Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza

Grupa nema finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koji se naknadno vrednuju po fer vrednosti u konsolidovanom izveštaju o finansijskoj poziciji. Fer vrednosti gotovine i

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

gotovinskih ekvivalenata, kratkoročnih depozita, potraživanja od kupaca, ostalih potraživanja, obaveza prema dobavljačima i ostalih tekućih obaveza uglavnom su približne njihovim knjigovodstvenim vrednostima zbog kratkih perioda dospeća ovih instrumenata.

Fer vrednost finansijskih sredstava vrednovanih po amortizovanoj vrednosti (zajmovi zaposlenima i dugoročna sredstva) se procenjuje diskontovanjem novčanih tokova korišćenjem tržišne kamatne stope.

Jedini finansijski instrumenti koji se odmeravaju po fer vrednosti su finansijska sredstva koja su raspoloživa za prodaju koja nisu materijalna za ove konsolidovane finansijske izveštaje. Prilikom odmeravanja tih finansijskih sredstva, Grupa koristi uočljive tržišne podatke u meri u kojoj je to moguće. Fer vrednosti se klasifikuju u različite nivoe hijerarhije fer vrednosti na osnovu korišćenih inputa u tehnikama procene, kao što sledi:

- Nivo 1: kotirane cene (nekorigovane) na aktivnom tržištu za identičnu imovinu ili obaveze
- Nivo 2: inputi koji nisu kotirane cene uključene u nivo 1 koje su uočljive za imovinu ili obavezu, bilo direktno (tj. cene) ili indirektno (tj. izvedeni iz cena)
- Nivo 3: inputi za imovinu ili obaveze koji nisu zasnovani na uočljivim tržišnim podacima (neuočljivi inputi).

Finansijska sredstva koja su raspoloživa za prodaju klasifikovana po različitim nivoima, prikazana su kao što sledi:

	<u>31.12.2013.</u>	<u>31.12.2012.</u>
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju:		
Nivo 1	407	452
Nivo 2	-	-
Nivo 3	23	23
Ukupno	<u>430</u>	<u>475</u>

7. PRIHODI OD PRODAJE

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Usluge javne fiksne telekomunikacione mreže:		
Fiksna telefonija, internet i multimedija	50,823,709	52,213,190
Interkonekcija	8,308,289	8,545,672
	<u>59,131,998</u>	<u>60,758,862</u>
Usluge mobilne telefonije:		
Prepaid usluge	19,270,477	22,330,092
Postpaid usluge	23,809,333	22,158,077
Interkonekcija	10,190,077	10,117,273
Roaming	1,591,792	1,667,177
	<u>54,861,679</u>	<u>56,272,619</u>
Troškovi čišćenja i fizičko-tehničkog obezbeđenja	674,767	638,378

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

Ostalo	175,049	66,542
Ukupno	114,843,493	117,736,401

Usluge javne fiksne telekomunikacione mreže uključuju prihode od fiksne telefonije, maloprodaje i veleprodaje internet usluga, multimedijalnih usluga i kombinovanih paketa usluga.

8. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	2013.	2012.
Poklonjena osnovna sredstva i nematerijalna ulaganja (Napomena 29)	501,066	443,537
Poklonjene zalihe	45,692	16,156
Prihod od ukidanja ispravke vrednosti (Napomena 14(c))	1,499,991	1,425,138
Sublicence za TV prava	983,661	958,424
Zakup	115,539	130,265
Prihodi od prevremeno raskinutih korisničkih ugovora	527,132	499,870
Prihodi od naplaćenih troškova sudskog spora	179,019	137,135
Dobici od prodaje materijala i otpadaka	35,657	44,604
Naknada šteta	48,471	47,166
Prihodi od ukidanja ostalih rezervisanja (Napomena 30)	66,516	-
Ostali prihodi	631,459	783,398
Ukupno	4,634,203	4,485,693

9. TROŠKOVI ZARADA, UKLJUČUJUĆI POREZE I DOPRINOSE

	2013.	2012.
Bruto zarade	15,387,529	14,680,323
Doprinosi na teret poslodavca	2,028,464	1,919,857
	17,415,993	16,600,180
Doprinos zaposlenih poslovnom rezultatu	382,904	503,596
Otpremnine za dobrovoljni odlazak	884	42,181
Ostali lični rashodi	2,071,727	2,143,403
Ukupno	19,871,508	19,289,360

10. TROŠKOVI OPERATORA

	2013.	2012.
--	-------	-------

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

Interkonekcija fiksne telefonije	5,062,208	5,391,336
Interkonekcija mobilne telefonije	6,953,595	6,552,904
Zakup vodova i prenos podataka	755,739	921,312
Roaming	1,039,977	869,524
Ukupno	13,811,519	13,735,076

11. TROŠKOVI MATERIJALA I ODRŽAVANJA

	2013.	2012.
Materijal za pružanje usluga	7,009,004	5,400,903
Troškovi goriva i energije	1,709,297	1,724,601
Troškovi SIM kartica	128,173	119,284
Troškovi rezervnih delova	178,055	145,275
Zalihe za pristup mobilnom internetu	122,618	60,024
Troškovi alata i inventara	23,794	39,271
Ostali troškovi	954,495	1,226,194
	10,125,436	8,715,552
Nabavna vrednost prodane robe	28,636	394,644
Troškovi održavanja	5,345,028	5,170,353
Transportni troškovi	1,336,822	1,321,195
Ukupno	16,835,922	15,601,744

12. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	2013.	2012.
Troškovi amortizacije:		
- nematerijalnih ulaganja (Napomena 18)	3,881,847	3,989,300
- osnovnih sredstava (Napomena 19)	21,213,950	21,776,393
Ukupno	25,095,797	25,765,693

13. TROŠKOVI ZAKUPA

	2013.	2012.
Poslovni prostor	3,510,038	3,610,539
Radio bazne stanice i ostala oprema	1,854,929	1,894,394
Skladišta i ostalo	511,790	572,110
Ukupno	5,876,757	6,077,043

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

14. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	2013.	2012.
Naknada za telekomunikacione licence, odobrenja i frekvencije:		
Licence za mobilnu telefoniju (a)	353,988	240,262
Licence za fiksnu telefoniju (b)	77,006	64,438
Radio frekvencija i ostale naknade	597,098	689,155
	<u>1,028,092</u>	<u>993,855</u>
Ispravka vrednosti datih avansa i potraživanja (c)	3,184,350	3,327,207
Naknade za emitovanje sadržaja	3,035,720	2,258,457
Troškovi reklame, propagande i sponzorstva	2,204,473	2,404,959
Indirektni porezi	1,350,770	1,732,220
Troškovi čišćenja i fizičko tehničkog obezbeđenja	54,298	44,367
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava	875,522	2,847,446
Premije osiguranja	687,397	645,716
Beneficije zaposlenih	252,593	360,178
Provizije posrednika	1,477,199	1,275,299
Takse	393,378	444,327
Troškovi komunalnih usluga	344,580	368,636
Troškovi platnog prometa	391,732	554,552
Donacije	183,978	211,614
Troškovi elektronske obrade podataka	97,470	94,989
Troškovi revizije i ostalih intelektualnih usluga	185,441	153,919
Troškovi obrazovanja i stručnog usavršavanja	92,744	151,338
Troškovi reprezentacije	67,281	81,180
Obezvredjenje WiMAX imovine	-	38,359
Troškovi rezervisanja za sudske sporove	30,019	28,306
Troškovi istraživanja i razvoja	2,194	22,853
Ostalo	1,910,754	2,057,412
Ukupno	<u>17,849,985</u>	<u>20,097,189</u>

14. OSTALI POSLOVNI RASHODI (Nastavak)

- (a) Naknada za licence za mobilnu telefoniju u iznosu od RSD 353,988 hiljada (2012. godina: RSD 240,262 hiljade) odnosi se na licencu za usluge javne mobilne telekomunikacione mreže u skladu sa GSM/GSM1800 i UMTS/IMT-2000 standardima, odobrenih od strane lokalnih regulatornih tela na tržištima na kojima Grupa posluje.

Naknada za GSM/UMTS licence obračunava se u iznosu od 0.5% do 1.5% prihoda od prodaje ostvarenog na lokalnom tržištu od usluga na koje se odnosi licenca.

- (b) Naknada za licence za fiksnu telefoniju u iznosu od RSD 77,006 hiljada (2012. godina: RSD 64,438 hiljada) se odnosi na licencu za izgradnju, posedovanje i eksploataciju javne fiksne telekomunikacione mreže i pružanja povezanih usluga, odobrenih od strane lokalnih regulatornih tela na tržištima na kojima Grupa posluje.

Naknada za licence za fiksnu telefoniju se utvrđuje u visini od 0.08% do 1.5% prihoda od prodaje ostvarenog na lokalnom tržištu od usluga na koje se odnosi licenca.

- (c) Kretanja ispravke vrednosti u toku 2013. i 2012. godine prikazana su u sledećoj tabeli:

Avansi za osnovna	Potraživanja od kupaca	Dati avansi (Napomena)	Ostala obrtna	Ukupno
-------------------	------------------------	------------------------	---------------	--------

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

	sredstva (Napomena 20)	(Napomena 23)	23)	imovina (Napomena 23)	
Stanje na dan					
1. januara 2012. godine	27,123	13,655,127	104,883	624,164	14,411,297
Ispravka vrednosti u toku godine	11,196	3,113,612	67,482	134,917	3,327,207
Ukidanje ispravke vrednosti (Napomena 8)	(19,302)	(1,303,898)	(60,363)	(41,575)	(1,425,138)
Otpis	(422)	(637,135)	(26,781)	(19,440)	(683,778)
Prenos na ostale dugoročne plasmane	-	(178,883)	(30,265)	-	(209,148)
Prenos (sa)/na	-	120,665	(50)	(120,615)	-
Ostale promene	-	(37,768)	(238)	6,861	(31,145)
Kursne razlike	125	279,207	48	2,444	281,824
Stanje na dan					
31. decembra 2012. godine	18,720	15,010,927	54,716	586,756	15,671,119
Ispravka vrednosti u toku godine	1,737	2,977,668	31,715	173,230	3,184,350
Ukidanje ispravke vrednosti (Napomena 8)	(9,707)	(1,408,272)	(48,429)	(33,583)	(1,499,991)
Otpis	-	(730,376)	-	(12,444)	(742,820)
Prenos (sa)/na	-	4,283	-	(4,283)	-
Ostale promene	-	(2,197)	(43)	1,130	(1,110)
Kursne razlike	13	31,103	-	776	31,892
Stanje na dan					
31. decembra 2013. godine	10,763	15,883,136	37,959	711,582	16,643,440

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

15. FINANSIJSKI PRIHODI

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Prihodi od kamata		
- Gotovina i gotovinski ekvivalenti	535,632	566,764
- Oročeni depoziti	158,413	167,291
- Zatezne i ostale kamate	602,864	619,338
Pozitivne kursne razlike	688,902	1,986,252
Ostali finansijski prihodi	452,631	29,709
Ukupno	<u>2,438,442</u>	<u>3,369,354</u>

16. FINANSIJSKI RASHODI

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Rashodi kamata:		
- Krediti	3,207,488	4,549,085
- Zatezne i ostale kamate	65,017	39,774
Negativne kursne razlike	1,039,893	8,451,331
Ostali finansijski rashodi	154,683	4
Ukupno	<u>4,467,081</u>	<u>13,040,194</u>

17. POREZ NA DOBIT

(a) Komponente poreza na dobit

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Tekući porez	2,460,385	1,129,447
Odloženi poreski prihodi	(52,488)	(1,429,898)
Ukupno poreski rashod/(prihod)	<u>2,407,897</u>	<u>(300,451)</u>

(b) Usaglašavanje iznosa poreza na dobit i proizvoda dobiti pre oporezivanja i propisane poreske stope

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Dobit pre oporezivanja	18,107,569	11,985,149
Porez na dobit po statutarnoj stopi važećoj za Grupu	2,716,135	1,198,515
Efekti poreske stope u inostranim jurisdikcijama	(254,575)	3,669
Rashodi koji se ne priznaju za poreske svrhe	950,735	454,184
Efekat privremenih razlika	81,912	(376,592)
Nepriznati prihodi	15,448	84,497
Efekat promene stope poreza na dobit	-	(856,541)
Umanjenje po osnovu poreza na dobit i poreza po odbitku plaćenih od strane nerezidentne filijale	-	(71)
Iskorišćeni poreski kredit u tekućem periodu	(1,101,758)	(808,112)
Porez na dobit	<u>2,407,897</u>	<u>(300,451)</u>
<i>Efektivna poreska stopa</i>	13.30%	-

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

17. POREZ NA DOBIT (Nastavak)

(c) Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva se odnose na privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja i njihove poreske osnovice, zatim na obaveze za otpremnine i jubilarne nagrade, i na razgraničene obaveze.

Promene na odloženim poreskim sredstvima u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Stanje na dan 1. januara	2,699,796	1,472,821
Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna ulaganja	(119,357)	1,175,820
Dugoročna primanja zaposlenih	3,148	41,888
Obračunati troškovi	(9,395)	(1,630)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	419	10,897
Stanje na dan 31. decembra	<u>2,574,611</u>	<u>2,699,796</u>

Odložena poreska sredstva iskazana u konsolidovanom izveštaju o finansijskoj poziciji se odnose na:

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna ulaganja	2,457,990	2,597,294
Dugoročna primanja zaposlenih	105,686	95,849
Razgraničene obaveze	10,935	6,653
Stanje na dan 31. decembra	<u>2,574,611</u>	<u>2,699,796</u>

Promene na odloženim poreskim obavezama prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Stanje na dan 1. januara	1,951,439	1,995,958
Efekat privremenih razlika	(178,092)	(213,820)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	13,057	169,301
Stanje na dan 31. decembra	<u>1,786,404</u>	<u>1,951,439</u>

Nepriзнata odložena poreska sredstva

Grupa nije priznala odložena poreska sredstva po osnovu neiskorišćenih poreskih kredita prenosivih na račun budućih rezultata koji na dan 31. decembra 2013. godine iznose RSD 13,413,653 hiljade.

Priznavanje nije izvršeno usled neizvesnosti u pogledu iskorišćenja prenetih kredita. Na osnovu dosadašnjeg iskustva, iznos poreskih kredita koji potiče iz tekućeg perioda, po osnovu ulaganja u opremu znatno je premašivao iznos iskorišćenih poreskih kredita. Na taj način, Grupa nije bila u mogućnosti da koristi prenete poreske kredite.

17. POREZ NA DOBIT (Nastavak)

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

(c) Odložena poreska sredstva/obaveze (Nastavak)

Nepriзнata odložena poreska sredstva (Nastavak)

Neiskorišćeni poreski krediti po osnovu ulaganja u opremu prikazani su u sledećoj tabeli:

<u>Godina nastanka poreskog kredita</u>	<u>Godina isteka</u>	<u>2013.</u>
2004	2014	1,806,071
2005	2015	1,499,664
2006	2016	934,100
2007	2017	1,459,161
2008	2018	1,467,094
2009	2019	931,747
2010	2020	2,211,744
2011	2021	823,195
2012	2022	1,203,484
2013	2023	1,077,393
Ukupno		<u>13,413,653</u>

Rukovodstvo smatra da će Grupa poslovati sa dobitkom i da će biti u mogućnosti da iskoristi odložena sredstva.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

18. NEMATERIJALNA ULAGANJA I GOODWILL

	Goodwill	Odnosi sa kupcima	Licence	Softveri	Ostala nematerija- na ulaganja	Nemateri- jalna ulaganja u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost							
1. januar 2012. godine	33,827,395	17,361,398	20,867,746	13,774,343	843,131	1,000,787	87,674,800
Povećanja	-	-	-	-	-	2,399,818	2,399,818
Prenos sa/(na)	-	-	189,942	778,457	-	(968,399)	-
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(37,010)	(289,226)	-	-	(326,236)
Prenos na osnovna sredstva	-	-	(1,372,885)	(570,404)	-	(135,713)	(2,079,002)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	2,889,968	1,506,069	998,197	184,549	37,552	(4)	5,616,331
Stanje na dan							
31. decembra 2012. godine	36,717,363	18,867,467	20,645,990	13,877,719	880,683	2,296,489	93,285,711
Povećanja	-	-	-	-	-	2,558,597	2,558,597
Prenos sa/(na)	-	-	348,537	146,074	-	(494,611)	-
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(233,979)	(350,744)	-	-	(584,723)
Prenos sa osnovnih sredstava	-	-	56,345	309,149	-	-	365,494
Prenos na AVR	-	-	-	-	-	(1,559,824)	(1,559,824)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	294,153	153,294	92,276	19,911	3,822	(42)	563,414
Stanje na dan							
31. decembra 2013. godine	37,011,516	19,020,761	20,909,169	14,002,109	884,505	2,800,609	94,628,669
Akumulirana ispravka vrednosti i obezvređenje							
1. januar 2012. godine	-	4,401,704	9,315,397	11,706,472	-	92,205	25,515,778
Prenos sa/(na)	-	-	6,804	265,422	-	(272,226)	-
Amortizacija (Napomena 12)	-	1,061,591	1,799,276	885,570	23,490	219,373	3,989,300
Obezvređenje	-	-	748	63	-	-	811
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(33,309)	(180,207)	-	-	(213,516)
Prenos na osnovna sredstva	-	-	(534,279)	(398,730)	-	(19,765)	(952,774)
Ostale promene	-	-	-	-	-	220,919	220,919
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	-	383,259	350,663	110,819	32	-	844,773
Stanje na dan							
31. decembra 2012. godine	-	5,846,554	10,905,300	12,389,409	23,522	240,506	29,405,291
Prenos sa/(na)	-	-	141,315	5,719	-	(147,034)	-
Amortizacija (Napomena 12)	-	1,057,021	1,830,981	804,392	23,389	166,064	3,881,847
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(188,078)	(350,744)	-	-	(538,822)
Ostale promene	-	-	-	-	-	(31,375)	(31,375)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	-	62,128	51,016	14,355	515	-	128,014
Stanje na dan							
31. decembra 2013. godine	-	6,965,703	12,740,534	12,863,131	47,426	228,161	32,844,955
Neotpisana vrednost na dan:							
- 31. decembra 2013. godine	<u>37,011,516</u>	<u>12,055,058</u>	<u>8,168,635</u>	<u>1,138,978</u>	<u>837,079</u>	<u>2,572,448</u>	<u>61,783,714</u>
- 31. decembra 2012. godine	<u>36,717,363</u>	<u>13,020,913</u>	<u>9,740,690</u>	<u>1,488,310</u>	<u>857,161</u>	<u>2,055,983</u>	<u>63,880,420</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

18. NEMATERIJALNA ULAGANJA I GOODWILL (Nastavak)

Goodwill u iznosu od RSD 37,011,516 hiljada na dan 31. decembra 2013. godine (31. decembar 2012. godine: RSD 36,717,363 hiljade) predstavlja višak troška sticanja/prenesene naknade poslovnom kombinacijom iznad udela Matičnog preduzeća u neto fer vrednosti prepoznatljivih sredstava, priznatih obaveza i potencijalnih obaveza stečenog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske" u iznosu od RSD 36,498,586 hiljade (31. decembar 2012. godine: RSD 36,204,433 hiljade), kao i stečenog zavisnog preduzeća "HD-WIN" u iznosu od RSD 512,930 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 512,930 hiljada).

U skladu sa Ugovorom o kupovini i prodaji akcija, Matično preduzeće je kupilo 65.005851% akcijskog kapitala "Telekom Srpske". Datum zatvaranja transakcije, odnosno sticanja kontrole nad ovim preduzećem bio je 18. jun 2007. godine, i od tog datuma se "Telekom Srpske" konsoliduje u finansijske izveštaje Grupe. Goodwill je pripisiv jakoj tržišnoj poziciji i profitabilnosti preduzeća "Telekom Srpske", kao i značajnim efektima sinergije koji se javljaju kao posledica povećanja udela na tržištu, kao i povećanja efikasnosti koji su rezultat korišćenja zajedničkih kapaciteta.

Dana 2. avgusta 2011. godine, Matično preduzeće je izvršilo akviziciju preduzeća "HD-WIN" i time steklo vlasništvo nad 51% kapitala ovog preduzeća. Goodwill je pripisiv značajnim efektima sinergije IPTV platforme i planovima za razvoj WEB TV i ostalih aplikacija, kao i pristupu sportskim sadržajima koje preduzeće "HD-WIN" nudi.

Testiranje goodwill-a na obezvređenje

Za potrebe testiranja obezvređenja goodwill-a, svako zavisno preduzeće je identifikovano kao jedna jedinica koja generiše gotovinu (JGG) u postupku alokacije kupoprodajne cene.

Nadoknadivi iznos JGG za pomenuta zavisna preduzeća je utvrđen kao vrednost u upotrebi primenom metoda diskontovanog novčanog toka, kao i prinostnog i tržišnog pristupa.

Utvrđivanje vrednosti u upotrebi JGG izvršeno je na osnovu ključnih pretpostavki iz analize nezavisne procene. Nezavisni procenitelj je koristio relevantne interne i eksterne izvore za relevantne industrije. Diskontna stopa pre oporezivanja je utvrđena kao prosečna ponderisana cena kapitala. Projektovani novčani tokovi se zasnivaju na procenama za naredni petogodišnji period, i nakon toga stopi rasta u rezidualnom periodu. Stopa rasta u rezidualnom periodu je određena na osnovu procene nepromenjenih novčanih tokova uz pretpostavku stabilne dugoročne inflacije.

"Telekom Srpske"

Ključne pretpostavke korišćene za procenu nadoknadivog iznosa, prikazane su u sledećoj tabeli:

	2013.	2012.
Diskontna stopa	12.10%	9.50%
Rezidualna vrednost stope rasta	2.20%	2.00%
Projektovana stopa rasta EBITDA (prosek za narednih pet godina)	4.73%	4.80%

Slobodan gotovinski tok je projektovan na dosadašnjem iskustvu i prvenstveno uslovljen rastom prihoda.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

18. NEMATERIJALNA ULAGANJA I GOODWILL (Nastavak)

Rast prihoda je planiran uzimajući u obzir dosadašnju prosečnu stopu rasta i procenu prihoda za narednih pet godina. Pretpostavka je da će rast prihoda biti uslovljen uglavnom prihodima po osnovu kombinovanih usluga i mobilnog interneta.

Procenjeni nadoknadivi iznos jedinice koja generiše gotovinu prevazilazi njenu knjigovodstvenu vrednost za RSD 6,802,930 hiljada. Rukovodstvo je utvrdilo da razumno moguća izmena dve ključne pretpostavke može dovesti do toga da knjigovodstvena vrednost prevazilazi nadoknadivi iznos. U sledećoj tabeli su prikazani iznosi za koliko bi se trebale promeniti navedene pretpostavke, pojedinačno, kako bi nadoknadivi iznos bio jednak knjigovodstvenoj vrednosti.

U procentima	2013.	2012.
Disontna stopa	0.64	2.96
Projektovana stopa rasta EBITDA	(4.80)	(19.87)

“HD-WIN”

Ključne pretpostavke korišćene za procenu nadoknadivog iznosa, prikazane su u sledećoj tabeli:

	2013.	2012.
Diskontna stopa	15.10%	14.00%
Rezidualna vrednost stope rasta	2.20%	2.10%
Projektovana stopa rasta prihoda (prosek za narednih pet godina)	10.43%	9.07%

Slobodan gotovinski tok je projektovan na dosadašnjem iskustvu i prvenstveno uslovljen rastom prihoda. Rast prihoda je projektovan uzimajući u obzir dosadašnju prosečnu stopu rasta i procenu prihoda za narednih pet godina. Pretpostavka je da će rast biti zasnovan pre svega na širenju distribucije Arena Sport kanala. Takođe, uzimajući u obzir prirodu broadcasting industrije, veliki deo poslovnih rashoda je relativno stabilan u odnosu na prihode.

Procenjeni nadoknadivi iznos jedinice koja generiše gotovinu prevazilazi njenu knjigovodstvenu vrednost za RSD 676,128 hiljada. Rukovodstvo je utvrdilo da razumno moguća izmena dve ključne pretpostavke može dovesti do toga da knjigovodstvena vrednost prevazilazi nadoknadivi iznos. U sledećoj tabeli su prikazani iznosi za koliko bi se trebale promeniti navedene pretpostavke, pojedinačno, kako bi nadoknadivi iznos bio jednak knjigovodstvenoj vrednosti.

U procentima	2013.	2012.
Disontna stopa	15.40	0.81
Projektovana stopa rasta prihoda	(4.45)	(3.93)

Na osnovu sprovedenih testova obezvređenja, nisu postojale indikacije umanjenja vrednosti goodwill-a nastalog prilikom sticanja zavisnih preduzeća “Telekom Srpske” i “HD-WIN” na dan 31. decembra 2013. godine, pošto je nadoknadivi iznos svake JGG prevazilazio njenu knjigovodstvenu vrednost.

18. NEMATERIJALNA ULAGANJA I GOODWILL (Nastavak)

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

Nematerijalna ulaganja

Odnosi sa kupcima predstavljaju ugovorne odnose sa korisnicima Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske". Ugovorni odnosi se sastoje od dva sredstva: bilo kojeg važećeg ugovora na dan poslovne kombinacije i ugovornog odnosa koji može biti produžen nakon isteka roka važenja aktuelnog ugovora.

Licence obuhvataju GSM/UMTS licence, ostale licence za mobilnu telefoniju, licence za fiksni bežični pristup (CDMA i WiMAX) i ostale licence.

Na dan 31. decembra 2013. godine, neotpisana vrednost GSM i UMTS licenci iznosi RSD 5,115,227 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 5,858,592 hiljade), neotpisana vrednost licenci za fiksni bežični pristup (CDMA i WiMAX) iznosi RSD 27,902 hiljade (31. decembar 2012. godine: RSD 32,975 hiljada), neotpisana vrednost ostalih licenci za mobilnu telefoniju iznosi RSD 2,746,023 hiljade (31. decembar 2012. godine: RSD 3,624,656 hiljada) i neotpisana vrednost ostalih licenci iznosi RSD 279,483 hiljade (31. decembar 2012. godine: RSD 224,467 hiljada).

GSM i UMTS licence su odobrene od strane lokalnih regulatornih tela i važeće su do 2022. odnosno 2024. godine. WiMAX i CDMA licence su dodeljene od strane lokalnih regulatornih tela i važeće su do 2017. odnosno 2019. godine.

Na dan 31. decembra 2013. godine ostala nematerijalna ulaganja uključuju i poslovno ime „Arena Sport“ u iznosu od RSD 410,247 hiljada, koji predstavlja poznat znak u pružanju sportskog programa klijentima kroz TV distributere nastalo prilikom sticanja zavisnog preduzeća "HD-WIN". Pretpostavljeno je da poslovno ime ima neograničen vek trajanja.

Rukovodstvo Grupe smatra da nema indikacija da su nematerijalna ulaganja na dan izveštavanja obezvređena.

Sredstva obezbeđenja

Kao sredstvo obezbeđenja uredne otplate kreditnog aranžmana zaključenog sa Novom Ljubljanskom bankom - NLB d.d., Ljubljana, Slovenija, koji na dan 31. decembra 2013. godine iznosi RSD 1,215,901 hiljadu, na tržištu Crne Gore uspostavljena je zaloga na Licenci GSM-UMTS br. 01-124 (Napomena 28(c)/ii/). Neotpisana vrednost založene licence na dan 31. decembra 2013. godine iznosi RSD 1,013,717 hiljada (31. decembar 2012. godine: 1,126,909 hiljada).

19. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Zemljište, zgrade,	Centrale i prenosni	Ostala oprema	Ulaganja u tude	Sredstva u	Ukupno
-----------------------	------------------------	------------------	--------------------	------------	--------

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

	pristupna mreža, tt linije kablovska kanalizacija i atenski stubovi	uređaji		nekretnine i opremu	pripremi	
Nabavna vrednost						
1. januar 2012. godine	107,900,651	131,935,049	14,274,333	10,762,775	19,277,283	284,150,091
Povećanja	-	-	-	-	12,955,583	12,955,583
Prenos (sa)/na	3,370,992	9,288,310	1,226,341	374,610	(14,260,253)	-
Sredstva primljena bez naknade	100,013	-	-	-	(100,013)	-
Otuđenja i rashodovanja	(55,098)	(8,015,882)	(489,515)	(57,533)	(78,675)	(8,696,703)
Prenos sa nematerijalnih ulaganja	(2,622)	1,815,960	433,872	(26,884)	(141,324)	2,079,002
Prenos na zalihe	165	11,090	2,773	-	(33,203)	(19,175)
Ostale promene	(83,591)	44,214	11,054	(262)	24,381	(4,204)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	2,208,992	2,363,054	452,551	63,990	308,955	5,397,542
Stanje na dan						
31. decembra 2012. godine	113,439,502	137,441,795	15,911,409	11,116,696	17,952,734	295,862,136
Povećanja	-	-	-	-	16,773,754	16,773,754
Prenos (sa)/na	2,745,868	7,015,869	1,374,951	417,892	(11,554,580)	-
Sredstva primljena bez naknade	97,257	-	-	-	(97,257)	-
Otuđenja i rashodovanja	(166,725)	(4,561,302)	(501,441)	(7,364,714)	(125,634)	(12,719,816)
Prenos sa nematerijalnih ulaganja	437,948	4,824,283	(3,008,155)	4,606	(2,624,176)	(365,494)
Prenos na zalihe	-	969	-	-	(6,587)	(5,618)
Ostale promene	7,456	19,167	(18,987)	-	1,235	8,871
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	234,427	331,214	8,015	6,821	63,660	644,137
Stanje na dan						
31. decembra 2013. godine	116,795,733	145,071,995	13,765,792	4,181,301	20,383,149	300,197,970
Akumulirana ispravka vrednosti i obezvređenje						
1. januar 2012. godine	41,310,120	79,154,414	9,217,314	9,038,863	673,440	139,394,151
Prenos (sa)/na	60,708	568,533	29,269	30,688	(689,198)	-
Amortizacija (Napomena 12)	5,320,803	13,616,054	1,698,405	711,210	429,921	21,776,393
Obezvređenje	-	37,548	-	-	-	37,548
Otuđenja i rashodovanja	(39,051)	(4,981,513)	(430,441)	(37,074)	(8,485)	(5,496,564)
Prenos sa nematerijalnih ulaganja	(604)	751,916	181,191	523	19,748	952,774
Ostale promene	(4,957)	5,326	1,307	415	104,519	106,610
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	573,889	1,034,077	222,323	28,013	1,064	1,859,366
Stanje na dan						
31. decembra 2012. godine	47,220,908	90,186,355	10,919,368	9,772,638	531,009	158,630,278
Prenos (sa)/na	42,719	2,245,194	(1,398,733)	26,921	(916,101)	-
Amortizacija (Napomena 12)	5,417,507	12,866,822	1,337,758	546,722	1,045,141	21,213,950
Otuđenja i rashodovanja	(134,704)	(3,755,037)	(491,075)	(7,356,053)	(2,918)	(11,739,787)
Ostale promene	6,348	2,351	(3,118)	-	126,375	131,956
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	96,823	209,762	10,014	4,252	757	321,608
Stanje na dan						
31. decembra 2013. godine	52,649,601	101,755,447	10,374,214	2,994,480	784,263	168,558,005
Neotpisana vrednost na dan:						
- 31. decembra 2013. godine	64,146,132	43,316,548	3,391,578	1,186,821	19,598,886	131,639,965
- 31. decembra 2012. godine	66,218,594	47,255,440	4,992,041	1,344,058	17,421,725	137,231,858

19. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (Nastavak)

Nabavna vrednost potpuno otpisanih nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja na dan 31. decembra 2013. godine iznosi RSD 63,240,670 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 45,122,333 hiljade).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.****Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno**

Na dan 31. decembra 2013. godine, sredstva u pripremi obuhvataju i završene investicije koje nisu aktivirane u iznosu od RSD 5,710,312 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 6,200,471 hiljada). Grupa je izvršila obračun amortizacije navedenih investicija uzimajući u obzir da ta sredstva nisu preneti na odgovarajuće vrste nekretnina, postrojenja i opreme zbog složenih administrativnih procedura. Grupa je koristila odgovarajuće stope amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme na koja će date investicije biti opredeljene prilikom aktiviranja.

Uticaj svake promene u pretpostavkama u određivanju korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja može imati materijalno značajan uticaj na finansijsku poziciju Grupe, kao i na rezultate poslovanja zbog značaja stalnih sredstava u ukupnoj aktivni Grupe. Ukoliko bi Grupa smanjilo koristan vek trajanja osnovnih sredstava za 10%, došlo bi dodatnog povećanja troška amortizacije za 2013. godinu, u iznosu od RSD 2,619,848 hiljada.

Kao sredstvo obezbeđenja urednog izmirenja obaveza po osnovu dugoročnog kredita odobrenog od strane Nove Ljubljanske banke - NLB d.d., Ljubljana, Slovenija u iznosu od RSD 1,215,901 hiljadu na dan 31. decembra 2013. godine Grupa je registrovala zalogu na telekomunikacionoj opremi (Napomena 28(c)/ii/). Nabavna vrednost založene opreme iznosi RSD 3,527,909 hiljada.

Kao sredstvo obezbeđenja urednog izmirenja obaveza po osnovu dugoročnog kredita od strane Societe Generale banka Montenegro a.d., Podgorica, Crna Gora u iznosu od RSD 210,626 hiljada na dan 31. decembra 2013. godine Grupa je registrovala zalogu na telekomunikacionoj opremi nabavljenoj od inostranog dobavljača Ericsson A.B., Švedska, čija nabavna vrednost iznosi RSD 409,158 hiljada (Napomena 28(c)/ii/).

Ugovorene obaveze za ulaganja u opremu i nematerijalna ulaganja koja nisu priznata na dan izveštavanja u finansijskim izveštajima Preduzeća iznose RSD 1,708,267 hiljada i čine preuzete obaveze (Napomena 34 (b)).

Prilikom procene da li postoje indikacije da je neko sredstvo obezvređeno, Grupa uzima u obzir određene indikatore, uključujući i liberalizaciju tržišta i ostale regulatorne i ekonomske promene na telekomunikacionom tržištu.

Na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine, test obezvređenja za JGG je zasnovana na sledećim ključnim pretpostavkama:

- Vrednost tržišta, stopa penetracije, tržišno učešće i nivo konkurencije, odluke regulatora u pogledu cena i
- Nivo investicija.

19. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (Nastavak)

Iznosi koji se dodeljuju svakom od ovih parametara odražavaju prethodno iskustvo, korigovano za očekivane promene tokom vremenskog perioda koji je obuhvaćen planom poslovanja, ali bi takođe mogao da trpi uticaje nepredvidivih promena političkog, ekonomskog i zakonodavnog okvira.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

Rast prihoda je projektovan na osnovu prosečne stope rasta koja je zasnovana na iskustvu i procenjenog obima prodaje, kao i rasta cena u naredne četiri godine.

Pretpostavka je da će cene usluga i proizvoda rasti u skladu sa projektovanom inflacijom za naredne četiri godine. Poslovni rashodi će rasti u skladu sa rastom prihoda, zbog čega Preduzeće očekuje stabilan rast EBITDA uglavnom zahvaljujući penetraciji tržišta internet i multimedijalnih usluga.

Diskontne stope Grupe korišćene za utvrđivanje upotrebne vrednosti su zasnovane na prosečnoj ponderisanoj ceni kapitala i predstavljaju trenutnu tržišnu procenu vremenske vrednosti novca, na bazi rizika koji su svojstveni delatnostima odgovarajućih jedinica koje generišu gotovinu.

Uzimajući u obzir rezultate sprovedenih testova, nije bilo gubitaka usled obezvređenja u 2013. godini. Takođe, u 2012. godini Grupa priznala gubitak po osnovu obezvređenja WiMax imovine u iznosu od RSD 37,548 hiljada.

20. AVANSI ZA NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMU

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Dati avansi za nekretnine, postrojenja i opremu u:		
- dinarima	145,618	115,692
- devizama	130,838	184,669
Dati avansi za dugoročni zakup	<u>22,749</u>	<u>42,247</u>
	299,205	342,608
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 14(c))</i>	<u>(10,763)</u>	<u>(18,720)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>288,442</u>	<u>323,888</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

21. OSTALA DUGOROČNA FINANSIJSKA SREDSTVA

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Nominalna vrednost kredita datih zaposlenima za:		
- stambenu izgradnju	1,696,027	1,873,559
- otkup stanova	10,485	12,783
	<u>1,706,512</u>	<u>1,886,342</u>
<i>Minus: Svođenje na tržišnu vrednost</i>	<i>(566,298)</i>	<i>(687,896)</i>
Ukupno krediti	<u>1,140,214</u>	<u>1,198,446</u>
Ostali dugoročni plasmani	1,169,868	1,450,089
<i>Minus: Svođenje na sadašnju vrednost</i>	<i>(442,988)</i>	<i>(585,258)</i>
	<u>726,880</u>	<u>864,831</u>
Depoziti	1,503,378	6,522
Ostala dugoročna finansijska sredstva	8,354	8,208
Dugoročni zakupi	37,417	54,705
	<u>1,549,149</u>	<u>15,935</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>3,416,243</u>	<u>2,132,712</u>

Kreditni odobreni zaposlenima se odnose na sledeće:

/i/ Beskamratne zajmove odobrene zaposlenima za potrebe rešavanja stambenog pitanja. Glavnica kredita je iskazana u EUR i koriguje se dva puta godišnje za promene u kursu RSD u odnosu na EUR. Ovi krediti se otplaćuju u mesečnim ratama, u većini slučajeva, na period od 25 godina.

/ii/ U saradnji sa izabranim poslovnim bankama, zaposlenima su odobreni sledeći krediti: jednokratni zajam za učešće u kreditu sa grejs periodom od 5 godina, rokom otplate od 7 (10) godina po isteku grejs perioda, sa deviznom klauzulom i kamatnom stopom od 0.1% godišnje i obročni zajam za učešće u kamati sa grejs periodom od 20 (10) godina, rokom otplate od 5 godina po isteku grejs perioda, bez devizne klauzule i sa kamatnom stopom od 0.1% godišnje.

Fer vrednost kredita datih zaposlenima zasniva se na novčanim tokovima diskontovanim tržišnom kamatnom stopom po kojoj bi Grupa mogla da pribavi dugoročne pozajmice i koja odgovara tržišnoj kamatnoj stopi na slične finansijske instrumente u tekućem izveštajnom periodu u rasponu od 5.5% do 6.34% godišnje (2012. godina: 5.5% - 6.27% godišnje).

Maksimalna izloženost kreditnom riziku na dan izveštavanja je nominalna vrednost kredita datih zaposlenima. Izloženost kreditnom riziku po ovom osnovu je limitirana, s obzirom da se naplata kredita datih zaposlenima u Grupi obezbeđuje kroz administrativne zabrane.

Ostali dugoročni plasmani se najvećim delom odnose na dugoročna potraživanja po osnovu Ugovora o zakupu reklamnog prostora kao i ostalih ugovora zaključenih u toku 2011. i 2012. godine sa privrednim društvom "Štampa sistem" d.o.o., Beograd u ukupnom iznosu od RSD 1,117,995 hiljada na dan 31. decembra 2013. godine. Dana 22. novembra 2012. godine u Registru založnog prava Agencije za privredne registre registrovana je zaloga Grupe nad 100% kapitala dužnika, pod brojem 17127/2012.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

22. ZALIHE

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Materijal, gorivo i mazivo	5,283,883	4,067,133
Rezervni delovi	2,619,525	1,996,249
Alat i inventar	113,725	552,638
	<u>8,017,133</u>	<u>6,616,020</u>
Roba u skladištu	24,497	141,396
Roba u maloprodaji	4,557	19,767
	<u>29,054</u>	<u>161,163</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>8,046,187</u>	<u>6,777,183</u>

Trošak alata i inventara u upotrebi evidentira se u okviru troškova materijala i održavanja (Napomena 11).

23. POTRAŽIVANJA I OSTALA OBRтна IMOVINA

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Potraživanja od kupaca		
Fiksna telefonija, internet i multimedijalne usluge	12,471,539	11,896,722
Mobilna telefonija	14,751,113	14,153,570
Međunarodni obračun fiksnog saobraćaja	1,751,535	1,970,322
Roaming	412,910	430,348
Interkonekcija	1,286,939	1,390,265
Ostala potraživanja	193,770	149,045
	<u>30,867,806</u>	<u>29,990,272</u>
Dati avansi	454,733	459,360
Ostala obrtna imovina	2,898,321	4,541,741
Bruto potraživanja i ostala obrtna imovina	34,220,860	34,991,373
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>		
Potraživanja od kupaca (Napomena 14(c))	(15,883,136)	(15,010,927)
Datih avansa (Napomena 14(c))	(37,959)	(54,716)
Ostale obrtna imovina (Napomena 14 (c))	(711,582)	(586,756)
	<u>(16,632,677)</u>	<u>(15,652,399)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>17,588,183</u>	<u>19,338,974</u>

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja su najvećim delom nekamatonsna.

Prosečan period naplate potraživanja od kupaca za 2013. godinu bio je 48 dana (2012. godina: 46 dana).

23. POTRAŽIVANJA I OSTALA OBRтна IMOVINA (Nastavak)

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

Starosna struktura bruto potraživanja na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine je sledeća:

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Do 60 dana	15,401,444	15,383,989
Od 60 do 180 dana	1,359,245	1,673,359
Od 180 do 360 dana	898,711	1,839,825
Preko 360 dana	<u>13,663,139</u>	<u>11,552,459</u>
Ukupno	<u>31,322,539</u>	<u>30,449,632</u>

Na dan 31. decembra 2013. godine, potraživanja u iznosu od RSD 15,401,444 hiljade (31. decembar 2012. godine: RSD 15,383,989 hiljada) mogu se smatrati u potpunosti naplativim.

Rukovodstvo Grupe smatra da se potraživanja koja su dospela (do 60 dana), a za koje nije izvršeno obezvređenje, mogu naplatiti u celosti. Navedena potraživanja odnose se na potraživanja od jednog broja nezavisnih kupaca za koje u skorijoj prošlosti nisu ustanovljeni propusti u plaćanju.

Na dan 31. decembra 2013. godine, potraživanja u iznosu od RSD 15,921,095 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 15,065,643 hiljade) bila su obezvređena i za njih je izvršena ispravka vrednosti u potpunosti.

Neto knjigovodstvena vrednost potraživanja na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine iskazana je u sledećim valutama:

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
RSD	10,454,383	10,515,241
EUR	2,472,637	2,500,233
BAM	2,199,371	2,107,948
Ostale valute	<u>275,053</u>	<u>260,567</u>
Ukupno	<u>15,401,444</u>	<u>15,383,989</u>

Rukovodstvo Preduzeća smatra da nije potrebno izvršiti dodatno rezervisanje za izloženost kreditnom riziku, koje prevazilazi formiranu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja potraživanja.

Stoga je maksimalna izloženost kreditnom riziku na dan izveštavanja jednaka neto knjigovodstvenoj vrednosti svake prethodno navedene vrste potraživanja. Fer vrednost potraživanja i ostale obrtne imovine odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti, umanjenoj za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja.

24. UNAPRED PLAĆENI TROŠKOVI I OSTALA AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Potraživanja za PDV	946,976	873,811
<i>Unapred plaćeni troškovi:</i>		
- Provizije bankama po osnovu sindikovanog kredita	296,427	572,554
- Zakup	125,814	135,378
- Premije osiguranja	25,556	18,070
- Ostalo	124,694	124,204
	<u>572,491</u>	<u>850,206</u>
<i>Ostala aktivna vremenska razgraničenja:</i>		
- Prava za takmičenja UEFA	1,815,647	2,153,628
- Ostalo	317,571	11,014
	<u>2,133,218</u>	<u>2,164,642</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>3,652,685</u>	<u>3,888,659</u>

Na dan 31. decembra 2013. godine, provizije bankama po osnovu sindikovanog kredita u iznosu od RSD 296,427 hiljada odnose se na razgraničene troškove naknada za Unicredit Bank A.G., filijala London u iznosu od RSD 240,998 hiljada i Unicredit Bank Srbija a.d., Beograd u iznosu od RSD 55,429 hiljada.

25. UNAPRED OBRAČUNATI PRIHODI

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Nefakturisani prihodi:		
- međunarodni obračun fiksne telefonije	250,878	306,730
- mobilna telefonija	1,752,184	2,098,224
Ostali obračunati prihodi	64,106	67,761
	<u>2,067,168</u>	<u>2,472,715</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>2,067,168</u>	<u>2,472,715</u>

Na dan 31. decembra 2013. godine, obračunati prihodi po osnovu roaming usluga u iznosu od RSD 1,752,184 hiljade odnose se uglavnom na obračunate prihode od roaming usluga za decembar 2013. godine u procenjenom iznosu od RSD 222,883 hiljade i obračunate prihode po osnovu Ugovora o međuoperatorskim popustima u iznosu od RSD 1,529,301 hiljadu.

26. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

Gotovina i gotovinski ekvivalenti se sastoje od sledećeg:

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Tekući računi	1,109,050	2,469,879
Devizni računi	7,214,680	13,399,458
Ostalo	10,231	9,259
	<u>8,333,961</u>	<u>15,878,596</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>8,333,961</u>	<u>15,878,596</u>

27. KAPITAL

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

Matično Preduzeće je akcionarsko društvo čiji se upisani i uplaćeni akcijski kapital sastoji od 1,000,000,000 običnih akcija.

Dana 30. decembra 2011. godine, između Grupe i OTE potpisan je Ugovor o kupoprodaji svih OTE-ovih akcija u Preduzeću, a s obzirom da je OTE izrazio nameru da istupi iz Grupe, o čemu je postignut odgovarajući dogovor između Grupe i OTE. Skupština akcionara je dana 16. decembra 2011. godine donela odluku o sticanju sopstvenih akcija, a dana 29. decembra 2011. godine dala posebno odobrenje za potpisivanje ovog Ugovora. Dana 25. januara 2012. godine, Grupa je u potpunosti isplatila sredstva na ime učešća manjinskog akcionara OTE u kapitalu Grupe u ukupnom iznosu od EUR 380 miliona: EUR 320 miliona iz kredita i EUR 60 miliona iz sopstvenih sredstava. Nakon ovog datuma, OTE je prestao da bude akcionar Grupe, a Grupa je postalo vlasnik 20% sopstvenih akcija.

Na 43. redovnoj sednici održanoj dana 20. aprila 2012. godine, Skupština akcionara je donela Odluku o povećanju osnovnog kapitala (pretvaranjem dela neraspoređenog dobitka u osnovni kapital) na iznos od RSD 100 milijardi, koji je bio iskazan kroz 1,080,000 komada običnih akcija bez nominalne vrednosti. Na istoj sednici Skupštine akcionara doneta je odluka o izdavanju treće emisije akcija u ukupnom obimu od 1,000,000,000 komada akcija bez nominalne vrednosti kojima se zamenjuje postojećih 1,080,000 komada akcija.

U maju 2012. godine izvršen je prenos besplatnih akcija na građane, kao nosioce tog prava i zaposlene i bivše zaposlene Matičnog preduzeća, uključujući zaposlene i bivše zaposlene JP PTT i njihove pravne prethodnike.

Struktura akcijskog kapitala Grupe na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine bila je sledeća:

	<u>31.12.2013.</u>	<u>U procentima 31.12.2012.</u>
Republika Srbija	58.11	58.11
Telekom Srbija - otkupljene sopstvene akcije	20.00	20.00
Građani, zaposleni i bivši zaposleni Matičnog preduzeća	<u>21.89</u>	<u>21.89</u>
Ukupno	<u>100.00</u>	<u>100.00</u>

/ii/ Ostali kapital

Ostali kapital u iznosu od RSD 8,588 hiljada na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine je nastao u prethodnom periodu, obaveznim izdvajanjem doprinosa iz zarada zaposlenih u Fond za finansiranje stanova solidarnosti.

/iii/ Otkupljene sopstvene akcije

Otkupljene sopstvene akcije se odnose na akcije Matičnog preduzeća u vlasništvu Grupe.

27. KAPITAL (Nastavak)**/iv/ Poreklo i svrha rezervi**

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

Rezerve u iznosu od RSD 21,699,883 hiljade na dan 31. decembra 2013. godine (31. decembar 2012. godine: RSD 21,090,514 hiljada) se sastoje od zakonskih rezervi, statutarnih rezervi, rezervi po fer vrednosti i rezervi po osnovu preračuna valuta.

Poreklo i svrha svake vrste rezervi unutar kapitala opisana je kako sledi:

Zakonske rezerve

Zakonske rezerve Grupe formirane u prethodnim godinama nastale su kao rezultat obaveze za izdvajanjem obavezne rezerve u visini od minimum 5% od ostvarene dobiti nakon oporezivanja u skladu sa zakonom o preduzećima.

Statutarne rezerve

Statutarne rezerve predstavljaju rezerve formirane u prethodnim godinama u skladu sa ranije važećim propisima, prenosom sa kapitala na statutarne rezerve u cilju usklađivanja vrednosti osnovnog kapitala registrovanog u sudskom registru.

Rezerve po fer vrednosti

Ove rezerve se koriste za evidentiranje kumulativnih promena u fer vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju do momenta prestanka priznavanja.

Rezerve po osnovu kursnih razlika

Rezerve po osnovu kursnih razlika se koriste za evidentiranje kursnih razlika nastalih prilikom prevođenja periodičnih finansijskih izveštaja inostranih zavisnih pravnih lica u izveštajnu valutu, odnosno dinare (RSD).

Promene na rezervama u toku izveštajnog perioda prikazane su kako sledi:

	<u>Zakonske rezerve</u>	<u>Statutarne rezerve</u>	<u>Rezerve sredstava raspoloživih za prodaju</u>	<u>Rezerve po osnovu kursnih razlika</u>	<u>Ukupne rezerve</u>
Stanje na dan					
1. januara 2012. godine	1,568,712	24,509	221	13,506,300	15,099,742
Raspodela dobiti u rezerve	28,329	-	-	-	28,329
<i>Ostali ukupan rezultat:</i>					
Gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	-	-	(32)	-	(32)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	-	-	-	5,962,475	5,962,475
Stanje na dan					
31. decembra 2012. godine	1,597,041	24,509	189	19,468,775	21,090,514
Raspodela dobiti u rezerve	-	251,225	-	-	251,225
<i>Ostali ukupan rezultat:</i>					
Gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	-	-	(29)	-	(29)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	-	-	-	358,173	358,173
Stanje na dan					
31. decembra 2013. godine	1,597,041	275,734	160	19,826,948	21,699,883

27. KAPITAL (Nastavak)

/v/ Osnovna i umanjena zarada po akciji u dinarima

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Dobit koja pripada konačnim vlasnicima (A)	14,275,516	10,710,725
Ponderisani prosečni broj izdatih običnih akcija u toku perioda (B)	<u>800,000,000</u>	<u>800,000,000</u>
Osnovna i umanjena zarada po akciji	<u>17.84</u>	<u>13.39</u>

/vi/ Dividende

Odobrene dividende za 2013. godinu iznose ukupno RSD 9,653,612 hiljada (2012. godina: RSD 4,521,801 hiljada), od čega je RSD 6,805,512 hiljada (2012.godina: 3,555,984 hiljade) isplaćeno u toku godine.

28. KREDITI I ZAJMOVI**(a) Struktura kredita i zajmova**

<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
--------------	--------------

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

Dugoročni krediti		
<i>Finansijski krediti od:</i>		
- banaka u zemlji	7,041,318	20,134,962
- banaka u inostranstvu	6,011,947	14,817,303
	<u>13,053,265</u>	<u>34,952,265</u>
<i>Robni krediti</i>	14,308,924	15,927,782
Ukupno dugoročni finansijski i robni krediti	<u>27,362,189</u>	<u>50,880,047</u>
Tekuća dospeća dugoročnih kredita		
Kreditni od banaka u zemlji	13,295,225	13,119,860
Kreditni od banaka u inostranstvu	8,961,035	9,701,872
Robni krediti	9,056,744	9,153,283
Ukupno tekuća dospeća dugoročnih finansijskih i robnih kredita	<u>31,313,004</u>	<u>31,975,015</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>58,675,193</u>	<u>82,855,062</u>

Fer vrednost obaveza po kreditima i zajmovima, koja je bazirana na tokovima gotovine diskontovanim stopom koja se zasniva na tržišnoj kamatnoj stopi u tekućem izveštajnom periodu, iznosi RSD 53,603,968 hiljada na dan 31. decembra 2013. godine.

(b) Ročnost dospeća obaveza po kreditima

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Do 1 godine - tekuća dospeća	31,313,004	31,975,015
Od 1 do 2 godine	19,133,844	30,025,872
Od 2 do 3 godine	4,631,498	16,705,400
Od 3 do 4 godine	2,031,043	2,846,398
Od 4 do 5 godina	1,234,043	1,107,500
Preko 5 godina	331,761	194,877
Stanje na dan	<u>58,675,193</u>	<u>82,855,062</u>

28. KREDITI I ZAJMOVI (Nastavak)

(c) Pregled dugoročnih kredita po poveriocima

Valuta	<u>31.12.2013.</u>		<u>31.12.2012.</u>	
	U valuti	U RSD '000	U valuti	U RSD '000

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

/i/ Krediti od banaka u zemlji					
Unicredit Bank Srbija a.d., Beograd (sindikovani zajam)	EUR	171,660,000	19,679,463	286,100,000	32,534,806
Beobanka a.d. u stečaju, Beograd	EUR	331,582	38,013	331,582	37,706
Sberbank Srbija a.d., Beograd	EUR	5,400,000	619,067	6,000,000	682,310
		177,391,582	20,336,543	292,431,582	33,254,822
/ii/ Krediti od banaka u inostranstvu					
Unicredit Bank, A.G., filijala London (sindikovani zajam)	EUR	110,340,000	12,649,609	183,900,000	20,912,795
ERB New Europe Funding, Holandija	EUR	8,254,000	946,256	15,592,000	1,773,096
Nova Ljubljanska banka - NLB d.d., Slovenija	EUR	10,606,061	1,215,901	13,636,364	1,550,704
Societe Generale banka Montenegro a.d., Crna Gora	EUR	1,406,250	161,216	2,031,250	230,991
Hypo Alpe-Adria-Bank a.d., Crna Gora	EUR	-	-	453,656	51,589
		130,606,311	14,972,982	215,613,270	24,519,175
/iii/ Robni krediti u inostranstvu					
BNP Paribas Fortis SA/NV, Belgija (prethodno BNP Paribas, filijala London)	EUR	9,532,552	1,092,832	18,556,248	2,110,185
KfW, Germany	EUR	198,900	22,802	596,700	67,856
Nokia Siemens, Finska, Austrija i Holandija	EUR	33,961,225	3,893,387	55,223,743	6,279,950
Ericsson Credit A.B., Švedska	EUR	38,614,785	4,426,880	34,552,582	3,929,261
Credit Agricole CiB Sverige, Švedska	EUR	14,653,628	1,679,923	20,914,630	2,378,376
Huawei Technologies Co. Ltd., Kina	EUR	2,146,610	246,092	6,561,946	746,213
Huawei International Pte. Ltd., Singapur	EUR	12,490,371	1,431,922	7,965,971	905,877
Alcatel Lucent S.A., Francuska	EUR	3,119,318	357,605	4,318,341	491,074
Alcatel Lucent International, Francuska	EUR	5,583,858	640,145	3,169,300	360,408
OTP Bank Plc, Mađarska	EUR	531,207	60,899	796,810	90,612
NVISION a.s., Češka (prethodno Sitronics, Češka)	EUR	68,000	7,796	451,860	51,385
Intracom S.A., Grčka	EUR	5,403,249	619,440	5,485,635	623,817
Skandinaviska Enskilda Bank Stockholm, Švedska	EUR	3,875,255	444,267	4,982,470	566,598
Commerzbank AG, filijala Hamburg	EUR	1,099,481	126,047	2,198,946	250,060
Vlada Kraljevine Španije (Amper i Alcatel)	USD	2,256,300	187,670	2,256,290	194,630
Alcatel Lucent Italia S.p.A., Italija	EUR	158,001	18,114	474,002	53,903
Alcatel Lucent S.p.A., Belgija	EUR	-	-	485,332	55,191
Alcatel Lucent S.A., Romanija	EUR	772,722	88,586	993,500	112,979
China Development Bank, filijala Šenžen	EUR	7,530,119	863,269	11,057,265	1,257,413
Anritsu A/S, Danska	EUR	674,999	77,383	900,004	102,347
Selex ES S.p.A., Italija	EUR	157,280	18,031	262,134	29,809
Raiffeisen bank international, Austrija (prethodno Nokia Siemens, Finska i Austrija)	EUR	17,615,966	2,019,531	-	-
Cisco Systems International, Irska	USD	4,495,971	373,742	-	-
/iv/ Ostali robni krediti			4,669,305		4,423,121
Ukupni robni krediti			23,365,668		25,081,065
Ukupno krediti			58,675,193		82,855,062
Minus: Tekuća dospeća dugoročnih kredita					
/i/ Krediti od banaka u zemlji			(13,295,225)		(13,119,860)
/ii/ Krediti od banaka u inostranstvu			(8,961,035)		(9,701,872)
/iii/ Robni krediti			(9,056,744)		(9,153,283)
			(31,313,004)		(31,975,015)
Ukupno dugoročni finansijski i robni krediti			27,362,189		50,880,047

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

28. KREDITI I ZAJMOVI (Nastavak)

(c) Pregled dugoročnih kredita po poveriocima (Nastavak)

Kamatne stope na kredite odobrene od banaka i dobavljača kreću se u rasponu od uglavnom 6m Euribor stope, uvećane za 0.8% do 6% na godišnjem nivou.

Grupa obaveze po kreditima plaća u skladu sa ugovorenim dinamikom, odnosno shodno utvrđenim anuitetnim planovima. Rukovodstvo očekuje da će Grupa biti u mogućnosti da sve ugovorene obaveze po kreditima ispuni u skladu sa utvrđenim rokovima.

Grupa nije ulazila u aranžmane zaštite od rizika u pogledu svojih deviznih obaveza ili izloženosti riziku od promene kamatnih stopa.

/i/ Obaveze po kreditu prema Beobanci a.d. u stečaju, Beograd ("Beobanka") u iznosu od RSD 38,013 hiljada na dan 31. decembra 2013. godine odnose se na dug koji je bivša Narodna banka Jugoslavije ("NBJ"), za račun Beobanke a.d. u stečaju, Beograd, kao garanta i Grupe, kao glavnog dužnika, izmirila prema LHB banci, Frankfurt, putem prebijanja na svom računu kod LHB banke. Imajući u vidu da su depoziti NBJ kod LHB banke predmet sukcesije, kao i da pitanje rešavanja otplate preostalog dela kredita još uvek nije rešeno, Grupa nije u mogućnosti da izvrši regulisanje svojih obaveza, iako se obratilo poveriocu sa zahtevom za jednokratnom isplatom obaveza po navedenom osnovu.

/ii/ U cilju finansiranja isplate udela manjinskog akcionara OTE u kapitalu Grupe, kao i za refinansiranje obaveza po Ugovoru o dugoročnim i revolving kreditnim aranžmanima, dana 9. januara 2012. godine, Grupa je sklopilo Ugovor o dugoročnim kreditnim aranžmanima ("Term Facilities Agreement") sa finansijskim institucijama (originalni zajmodavci - 19 banaka), od kojih je Unicredit Bank A.G., filijala London zastupnik za kreditni aranžman, a Unicredit Bank Srbija a.d., Beograd zastupnik za plaćanje.

Ukupna sredstva po kreditu iznose EUR 470 miliona i sastoje se iz dva aranžmana (A i B). Period otplate oba aranžmana je 36 meseci od dana prvog povlačenja Aranžmana A. Dana 25. januara 2012. godine, Grupa je povukla sredstva po Aranžmanu A u ukupnom iznosu od EUR 320 miliona. Dana 24. maja 2012. godine, Grupa je povukla sredstva po aranžmanu B u iznosu od EUR 150 miliona. Tokom 2013. godine, Grupa je izmirila deo obaveze po Aranžmanu A u iznosu od EUR 128 miliona, dok je deo obaveze po Aranžmanu B izmiren u iznosu od EUR 60 miliona.

Navedenim Ugovorom o kreditu definisana je obaveza Matičnog Preduzeća da dostavlja revidirane godišnje konsolidovane finansijske izveštaje i revidirane godišnje finansijske izveštaje, kao i finansijske izveštaje za određeni kvartalni period. Pored toga, definisana je i obaveza Matičnog Preduzeća da se pridržava određenog nivoa finansijskih pokazatelja Pokriće duga i Pokriće kamate. Matično Preduzeće je na dan 31. decembra 2013. godine usaglasilo svoje finansijske pokazatelje sa utvrđenim parametrima.

Na dan 31. decembra 2013. godine obaveze prema ERB New Europe Funding B.V., Holandija u iznosu od RSD 946,256 hiljada se odnose na kredit koji je odobren Grupi u cilju finansiranja investicionih ulaganja u telekomunikacionu mrežu i za otplatu kredita prema Eurobank EFG Ltd, Kipar.

Obaveze prema Novoj Ljubljanskoj banci - NLB d.d., Ljubljana, Slovenija, u iznosu od RSD 1,215,901 hiljadu na 31. decembra 2013. godine, odnose se na kreditni aranžman Grupe za kupovinu GSM/UMTS licence, nabavku telekomunikacione opreme i finansiranje početnih troškova u Crnoj Gori.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

28. KREDITI I ZAJMOVI (Nastavak)**(c) Pregled dugoročnih kredita po poveriocima (Nastavak)**

Kao sredstvo obezbeđenja otplate navedenog kredita uspostavljena je zaloga na GSM/UMTS licenci (Napomena 18). Takođe, kao sredstvo obezbeđenja otplate navedenog kredita, zaloga na telekomunikacionoj opremi je nabavljena od inostranog dobavljača Ericsson A.B., Švedska (Napomena 19). Zavisno preduzeće "Mtel" je u obavezi da osigura pozitivnu vrednost kapitala tokom perioda na koji je kredit odobren. U suprotnom, banka ima pravo da zahteva isplatu svih obaveza po kreditu pre ugovorenog perioda. Zavisno preduzeće "Mtel" je na dan 31. decembra 2013. godine ispunilo uslove navedene iz ugovora o kreditu.

Kao sredstvo obezbeđenja navedenog kredita od strane Societe Generale Banka Montenegro a.d., Crna Gora, Grupa je uspostavila zalogu na telekomunikacionoj opremi, kako je obelodanjeno u Napomeni 19.

/iii/ Na dan 31. decembra 2013. godine, obaveze prema BNP Paribas Fortis SA/NV, Belgija iznose RSD 1,092,832 hiljade. Kredit je inicijalno bio odobren Grupi od strane Ericsson Credit A.B., Švedska, dok su ove obaveze prenete u toku 2006. i 2007. godine na BNP Paribas, filijala London. U 2013. godini obaveze su sa BNP Paribas, filijala London prenete na BNP Paribas Fortis SA/NV, Belgija.

/iv/ Ostali robni krediti iskazani na dan 31. decembra 2013. godine u iznosu od RSD 4,669,305 hiljada (31. decembar 2012. godine RSD 4,423,121 hiljada), najvećim delom se odnose na finansiranje opreme i radova.

Ukupna ugovorena vrednost uglavnom se finansira sa 10% avansa, a 90% iz kredita. Period otplate navedenog iznosa kredita, kao i grejs period zavise od ugovorene vrednosti kredita. Robni krediti po ovom osnovu uglavnom su obezbeđeni odgovarajućim brojem blanko menica koje su izdate u korist izvođača radova.

Pojedinim ugovorima o robnim kreditima definisana je obaveza Matičnog preduzeća da se pridržava određenog nivoa finansijskih pokazatelja pokriće duga i pokriće kamate, dok je zavisno preduzeće "Mtel" u obavezi da svoje rezultate poslovanja uskladi sa određenim finansijskim pokazateljima (pokazatelj pokrivenosti duga, ukupne zaduženosti u odnosu na kapital i pokazatelj tekuće likvidnosti).

/v/ Nepovučeni iznos odobrenih robnih kredita na dan 31. decembra 2013. godine iznosi RSD 1,708,162 hiljade (31. decembar 2012. godine: RSD 2,543,217 hiljada). Svi nepovučeni krediti su sa promenljivom kamatnom stopom. Dospće neiskorišćenih kreditnih linija je prikazano u Napomeni 34(b).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

29. ODLOŽENI PRIHODI

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Donacije	375,970	325,248
Primljeni pokloni	<u>1,904,363</u>	<u>2,358,307</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>2,280,333</u>	<u>2,683,555</u>

Na dan 31. decembra 2013. godine primljeni pokloni se uglavnom odnose na poklone od državnih organa.

Promene na odloženim prihodima u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Stanje na dan 1. januara	2,683,555	3,010,777
Primljena sredstva bez naknade (Napomena 19)	97,257	100,013
Ukidanje u korist prihoda (Napomena 8)	(501,066)	(443,537)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	<u>587</u>	<u>16,302</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>2,280,333</u>	<u>2,683,555</u>

Rukovodstvo Grupe smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost odloženih prihoda odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti na dan izveštavanja.

30. OBAVEZE ZA PRIMANJA ZAPOSLENIH I OSTALA REZERVISANJA

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Obaveze za otpremnine zaposlenih po osnovu redovnog odlaska u penziju	875,971	885,799
Obaveze za jubilarne nagrade zaposlenih	1,245,995	1,250,054
Rezervisanja za sudske sporove	251,983	257,603
Ostala rezervisanja	<u>-</u>	<u>66,893</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>2,373,949</u>	<u>2,460,349</u>

Obaveze za otpremnine i jubilarne nagrade formirane su na bazi izveštaja ovlašćenog aktuara sa stanjem na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine i iste su iskazane u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata.

Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih odliva, za obe godine korišćena je diskontna stopa u rasponu od 6.1% do 9% koja odgovara dugoročnoj stopi prinosa na visokokvalitetne dužničke hartije od vrednosti. Navedena kamatna stopa predstavlja adekvatnu stopu u skladu sa MRS 19 "Primanja zaposlenih" u odsustvu razvijenog tržišta visokokvalitetnih korporativnih obveznica.

Obaveze za dugoročna primanja zaposlenih su utvrđene na osnovu kolektivnih ugovora i pretpostavke prosečnog rasta zarada po stopi do 5% godišnje (2012. godina: 6%), što odgovara dugoročno projektovanoj stopi inflacije, kao i stopi fluktuacije zaposlenih od 3% godišnje (2012. godina: od 2% do 7%).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

30. OBAVEZE ZA PRIMANJA ZAPOSLENIH I OSTALA REZERVISANJA (Nastavak)

Promene na dugoročnim rezervisanjima za primanja zaposlenih u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	Otpremnine	Jubilarnе nagrade	Ukupno
Stanje na dan			
1. januar 2012. godine	759,554	1,152,287	1,911,841
Iskorišćena rezervisanja	(19,734)	(146,341)	(166,075)
Rezervisanja u toku godine (Napomena 14)	133,737	226,441	360,178
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	12,242	17,667	29,909
Stanje na dan			
31. decembra 2012. godine	885,799	1,250,054	2,135,853
Iskorišćena rezervisanja	(33,096)	(209,963)	(243,059)
Rezervisanja u toku godine (Napomena 14)	48,549	204,044	252,593
Ukidanje u korist prihoda	(26,639)	-	(26,639)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	1,358	1,860	3,218
Stanje na dan			
31. decembra 2013. godine	875,971	1,245,995	2,121,966

Ukoliko bi se diskontna stopa koja se koristi razlikovala za 1 procentni poen od trenutno korišćene, rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade za 2013. godinu bila bi niža za RSD 160,836 hiljada ili viša za RSD 182,342 hiljade.

Dugoročna rezervisanja za sudske sporove u iznosu od RSD 251,983 hiljade na dan 31. decembra 2013. godine (31. decembar 2012. godine: RSD 257,603 hiljade) se odnose na rezervisanja za sudske sporove u kojima se Grupa javlja kao tužena strana, a formirana su na osnovu najbolje moguće procene potencijalnih gubitaka koji mogu proisteći iz navedenih sporova (Napomena 35 (a)).

Promene na rezervisanjima za sudske sporove i ostalim rezervisanjima u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	Sudski sporovi	Ostala Rezervisanja	Ukupno
Stanje na dan			
1. januar 2012. godine	256,186	61,554	317,740
Iskorišćena rezervisanja	(20,040)	-	(20,040)
Rezervisanja u toku godine (Napomena 14)	28,306	-	28,306
Ukidanje u korist prihoda	(19,384)	-	(19,384)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	12,535	5,339	17,874
Stanje na dan			
31. decembra 2012. godine	257,603	66,893	324,496
Iskorišćena rezervisanja	(18,790)	-	(18,790)
Rezervisanja u toku godine (Napomena 14)	30,019	-	30,019
Ukidanje u korist prihoda (Napomena 8)	(17,696)	(66,516)	(84,212)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	847	(377)	470
Stanje na dan			
31. decembra 2013. godine	251,983	-	251,983

31. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Dobavljači za opremu i usluge	12,004,433	7,980,213
Dobavljači za telekomunikacione usluge:		
- fiksna telefonija	715,276	755,853
- mobilna telefonija	224,104	241,656
- interkonekcija	11,229	4,550
Primljeni avansi	<u>136,620</u>	<u>139,540</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>13,091,662</u>	<u>9,121,812</u>
Dugoročne obaveze prema dobavljačima	<u>815,154</u>	<u>1,796,583</u>
Ukupno	<u>13,906,816</u>	<u>10,918,395</u>

Na dan 31. decembra 2013. godine, obaveze iz poslovanja u iznosu od RSD 5,143,541 hiljadu (31. decembar 2012. godine: RSD 2,758,079 hiljada) izražene su u stranoj valuti i to najvećim delom u EUR.

Obaveze prema dobavljačima su nekamatonske. Grupa redovno izmiruje svoje obaveze prema dobavljačima.

Prosečan period plaćanja obaveza prema dobavljačima za godinu koja se završava 31. decembra 2013. godine je bio 53 dana (2012. godina: 48 dana).

Rukovodstvo Grupe smatra da iskazana vrednost obaveza prema dobavljačima odražava njihovu tržišnu vrednost na dan izveštavanja.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

32. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	2013.	2012.
Ostale obaveze		
Obaveze za zarade i naknade zarada	577,607	519,679
Obaveze po osnovu dividendi (a)	2,548,052	992,359
Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda	1,071,402	1,192,994
Obaveze prema zaposlenima	41,504	33,710
Ostale obaveze	325,907	397,034
	4,564,472	3,135,776
Pasivna vremenska razgraničenja		
Obračunati troškovi:		
Međunarodni obračun	176,361	234,564
Roaming (b)	2,467,100	2,234,222
Distribucija medijskih sadržaja	49,395	216,108
	2,692,856	2,684,894
Obračunati ostali troškovi:		
Obračunati troškovi prenetih godišnjih odmora	519,805	501,646
Obračunate obaveze za kamate (c)	769,140	1,293,565
Obračunati drugi troškovi (d)	5,770,160	7,630,274
	7,059,105	9,425,485
Obračunati prihodi budućeg perioda:		
Unapred naplaćeni prihodi mobilne telefonije	641,464	847,300
Unapred naplaćeni prihodi po osnovu prodaje čip kartica	21,168	11,859
Preplate za fiksni telefonski priključak	1,119,777	1,249,630
Unapred naplaćeni prihodi po osnovu zakupa	610,373	480,312
Ostali obračunati prihodi	83,473	85,783
	2,476,255	2,674,884
Razgraničene obaveze za PDV	204,520	181,886
Stanje na dan 31. decembra	16,997,208	18,102,925

Rukovodstvo Grupe smatra da iskazana vrednost ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti na dan izveštavanja.

- (a) Na dan 31. decembra 2013. godine, obaveze po osnovu dividendi u ukupnom iznosu od RSD 2,548,052 hiljade (31. decembar 2012: RSD 992,359 hiljada) odnose se na obaveze za dividende vlasnicima Grupe u iznosu od RSD 1,761,087 hiljada i manjinskim akcionarima u iznosu od RSD 786,965 hiljada. Na dan 31. decembra 2012. godine obaveze po osnovu dividendi se u potpunosti odnose na obaveze prema manjinskim akcionarima.
- (b) Na dan 31. decembra 2013. godine, obračunati troškovi roaming-a u iznosu od RSD 2,467,100 hiljada odnose se na nefakturisane roaming usluge za novembar i decembar 2013. godine u procenjenom iznosu od RSD 177,518 hiljada, kao i obračunate nefakturisane rashode po osnovu Ugovora o međuoperatorskim popustima u iznosu od RSD 2,289,582 hiljade.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

32. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA (Nastavak)

- (c) Obračunate obaveze za kamate na dan 31. decembra 2013. godine od RSD 769,140 hiljada uključuju iznos od RSD 676,202 hiljade koji se odnosi na obračunate kamate po osnovu sindikovanog zajma dobijenog od Unicredit Bank A.G., filijala London (31. decembar 2012. godine: RSD 1,177,077 hiljada).
- (d) Obračunati drugi troškovi u iznosu od RSD 5,770,160 hiljada na dan 31. decembra 2013. godine, odnose se najvećim delom na procenjene, nefakturisane troškove usluga i radova izvršenih od strane dobavljača u toku 2013. godine.

33. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Grupa ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim pravnim licima. Stanja potraživanja i obaveza, kao i iznosi prihoda i rashoda iz poslovnih odnosa sa povezanim pravnim licima rezultat su uobičajenih poslovnih aktivnosti.

Poslovne transakcije sa povezanim pravnim licima regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

- (a) Transakcije sa OTE, odnosno prihodi i rashodi nastali u 2012. godini prikazani su u sledećoj tabeli:

	<u>2012.</u>
OTE	
Međunarodni obračun	
- Prihodi	8,391
- Rashodi	<u>(1,426)</u>
Neto prihodi	<u>6,965</u>

Prikazani prihodi i rashodi za 2012. godinu, nastali iz transakcija sa OTE odnose se na mesec januar 2012. godine, kada je kupovinom OTE-ovih akcija od strane Grupe, OTE prestao da bude akcionar (Napomena 27).

- (b) Zarade i ostale naknade direktora i drugog ključnog rukovodećeg osoblja Grupe (Generalni direktor, Izvršni direktori, Direktori funkcija i sektora), u 2013. i 2012. godini, prikazane su u sledećoj tabeli::

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Bruto zarade i naknade zarada	583,667	497,487
Naknade troškova službenih putovanja	11,666	30,268
Doprinos poslovnom rezultatu	12,811	32,639
Ostale naknade	<u>1,107</u>	<u>4,609</u>
Ukupno	<u>609,251</u>	<u>565,003</u>

Stambeni krediti dati rukovodstvu u iznosu od RSD 110,017 hiljada na dan 31. decembra 2013. godine (31. decembar 2012. godine: RSD 114,888 hiljada) se otplaćuju mesečno i dati su pod uslovima koji važe za sve zaposlene (Napomena 21).

33. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

(c) Transakcije sa ostalim državnim institucijama

Uzimajući u obzir da je Vlada Republike Srbije većinski akcionar, značajne transakcije sa ostalim državnim institucijama u Republici Srbiji su ostvarene sa JP PTT i odnose se na zakup poslovnog i skladišnog prostora, kao što je obelodanjeno u Napomeni 34(a).

Pored toga, stanje neizmirenih obaveza prema JP PTT na dan 31. decembra 2013. godine iznosi RSD 494,674 hiljade (31. decembar 2012. godine: RSD 458,792 hiljade). Sve ostale transakcije iz odnosa sa JP PTT pojedinačno posmatrano nisu materijalno značajne.

34. PREUZETE OBAVEZE

Preuzete obaveze Grupe prikazane su u sledećem pregledu:

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Obaveze po osnovu operativnog lizinga (a)	15,593,450	14,434,912
Ugovorene obaveze za izgradnju mobilne i fiksne mreže (b)	<u>1,708,162</u>	<u>2,543,217</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>17,301,612</u>	<u>16,978,129</u>

- (a) Obaveze po osnovu operativnog lizinga se odnose na zakup poslovnog prostora, zemljišta, vodova i prostora za radio bazne stanice po osnovu zaključenih ugovora.

Buduća minimalna plaćanja po osnovu zakupnina prikazana su kako sledi:

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Do 1 godine	2,344,991	2,524,085
Od 1 do 5 godina	8,139,693	7,771,265
Preko 5 godina	<u>5,108,766</u>	<u>4,139,562</u>
Ukupno	<u>15,593,450</u>	<u>14,434,912</u>

Obaveze po osnovu operativnog lizinga ne uključuju preuzete obaveze prema JP PTT saobraćaja "Srbija" imajući u vidu da je Ugovor o zakupu zaključen na neodređeno vreme. Navedenim ugovorom je definisan mesečni iznos zakupnine od EUR 2,034,284.

- (b) Ugovorene obaveze u vezi sa izgradnjom mobilne i fiksne mreže se odnose na izgradnju proširenje kapaciteta mobilne i fiksne telefonije u skladu sa zaključenim ugovorima sa domaćim i inostranim isporučiocima opreme i kreditorima. Radi se o ugovorenim, nerealizovanim isporukama na dan izveštavanja.

Dospeće neiskorišćenih kreditnih linija je prikazano u sledećoj tabeli:

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Do 1 godine	415,471	441,875
Od 1 do 5 godina	1,190,690	1,923,152
Preko 5 godina	<u>102,001</u>	<u>178,190</u>
Ukupno	<u>1,708,162</u>	<u>2,543,217</u>

35. POTENCIJALNE OBAVEZE

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

(a) Sudski sporovi

Na dan 31. decembra 2013. godine, Preduzeće se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova. Ukupno procenjeni iznos tužbenih zahteva iznosi RSD 6,502,580 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 5,670,223 hiljade), ne uzimajući u obzir eventualne zatezne kamate po ovom osnovu.

Procenjeni iznos tužbenih zahteva najvećim delom se na sporove koji se vode protiv Grupe od strane „Aneks“, Banja Luka i „Crumb group“ Bijeljina.

Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 28 uz konsolidovane finansijske izveštaje, na dan 31. decembra 2013. godine, Grupa je formirala rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu prosteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 251,983 hiljade (31. decembra 2012. godine: RSD 257,603 hiljade). Rukovodstvo Grupe procenjuje da neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu ishoda preostalih sudskih sporova u toku, iznad iznosa za koji je izvršeno rezervisanje.

(b) Poreski rizici

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Republici Srbiji, Republici Srpskoj i Crnoj Gori poreski period je otvoren tokom perioda od 5 godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. Rukovodstvo Grupe smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim konsolidovanim finansijskim izveštajima pravilno iskazane.

Od 1. jula 2013. godine, u skladu sa izmenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrednost, u Crnoj Gori primenjuje se uvećana poreska stopa od 19% umesto dosadašnje stope od 17%.

Od 1. januara 2014. godine Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. glasnik RS", br. 108/2013), ukinuto je pravo na buduće poreske kredite, sa mogućnošću iskorišćenja poreskih kredita stečenih do 31. decembra 2013. godine.

36. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

- (a) Dana 30. decembra 2013. godine, Grupa je potpisala Aneks ugovora o dugoročnim kreditnim aranžmanima - "Term Facilities Agreement" (Napomena 28(c)). U skladu sa potpisanim Aneksom, Grupa je dobila povoljnije uslove otplate kredita koji se pre svega ogledaju u smanjenju kamatne stope na preostali iznos obaveza od EUR 282 miliona, kao i produženju roka otplate do novembra 2016. godine. Efektivni datum početka važenja Aneksa ugovora je 17. januar 2014. godine. Reprogramiranje obaveza po kreditu je uticalo na poboljšanje likvidnosti Grupe.
- (b) Dana 31. januara 2014. godine, 65% neto imovine zavisnog preduzeća TT Inženjering d.o.o. Banja Luka je preneto na Grupu na osnovu rešenja Privrednog suda u Banja Luci, Republika Srpska.

37. DEVIZNI KURSEVI

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

Zvanični devizni kursevi Narodne banke Srbije, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine u funkcionalnu valutu (RSD), za pojedine glavne strane valute su:

	U RSD	
	31.12.2013.	31.12.2012.
EUR	114.6421	113.7183
USD	83.1282	86.1763
BAM (KM)	58.6156	58.1432
SDR	128.0919	132.5762

38. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE

Tabela koja sledi daje pregled informacija vezanih sa zavisna preduzeća u kojima Grupa ima materijalno učešće bez prava kontrole, pre eliminacija za odnose unutar Grupe:

31. decembar 2013. godine	“Telekom Srpske”	Ostala pojedinačno nematerijalna zavisna preduzeća	Ukupno
Procenat učešća bez prava kontrole	35%		
Stalna imovina	54,772,485	6,060,782	
Obrtna imovina	11,271,538	3,441,341	
Dugoročne obaveze	3,570,133	3,504,371	
Kratkoročne obaveze	7,439,899	3,747,342	
Neto imovina	55,033,991	2,250,410	
Knjigovodstvena vrednost učešća bez prava kontrole	19,261,897	174,603	19,436,500
Prihodi	27,341,485	6,462,155	
Dobit	4,498,448	(230,065)	
Ostali ukupni rezultat	375,201	24,150	
Ukupni rezultat	4,873,649	(205,915)	
Dobit koja pripada učešćima bez prava kontrole	1,574,457	(150,301)	1,424,156
Ostali ukupni rezultat koji pripada učešćima bez prava kontrole	131,320	4,142	135,462
Novčani priliv iz poslovnih aktivnosti	3,849,282	268,981	
Novčani odliv iz aktivnosti investiranja	(833,107)	(78,187)	
Novčani odliv iz aktivnosti finansiranja	(438,707)	(172,622)	
Neto povećanje gotovine i gotovinskih ekvivalenata	2,577,468	18,172	

38. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE (Nastavak)

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

Pregled informacija vezanih sa zavisna preduzeća u kojima Grupa ima materijalno učešće bez prava kontrole, pre eliminacija za odnose unutar Grupe na dan 31. decembra 2012. godine prikazan je kako sledi:

31. decembar 2012. godine	“Telekom Srpske”	Ostala pojedinačno nematerijalna zavisna preduzeća	Ukupno
Procenat učešća bez prava kontrole	35%		
Stalna imovina	55,361,248	6,329,534	
Obrtna imovina	10,640,954	3,888,083	
Dugoročne obaveze	4,257,586	4,387,807	
Kratkoročne obaveze	5,636,373	3,373,484	
Neto imovina	56,108,243	2,456,326	
Knjigovodstvena vrednost učešća bez prava kontrole	19,637,885	320,763	19,958,648
Prihodi	28,256,926	6,420,686	
Dobit	5,108,269	(389,841)	
Ostali ukupni rezultat	4,369,531	215,943	
Ukupni rezultat	9,477,800	(173,898)	
Dobit koja pripada učešćima bez prava kontrole	1,787,894	(212,569)	1,575,325
Ostali ukupni rezultat koji pripada učešćima bez prava kontrole	1,529,336	37,034	1,566,370
Novčani priliv iz poslovnih aktivnosti	4,587,439	21,824	
Novčani odliv iz aktivnosti investiranja	(853,279)	(71,641)	
Novčani (odliv)/priliv iz aktivnosti finansiranja	(1,182,268)	138,858	
Neto povećanje gotovine i gotovinskih ekvivalenata	2,551,892	89,041	

**PREDUZEĆE ZA TELEKOMUNIKACIJE
“TELEKOM SRBIJA” a.d., BEOGRAD**

**Konsolidovani finansijski izveštaji
za 2013. godinu u skladu sa
računovodstvenim propisima
Republike Srbije
i
Izveštaj nezavisnog revizora**

SADRŽAJ

	Strana
IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1 - 2
KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI	
Konsolidovani bilans uspeha	3
Konsolidovani bilans stanja	4
Konsolidovani izveštaj o promenama na kapitalu	5
Konsolidovani izveštaj o tokovima gotovine	6
Konsolidovani statistički aneks	7 - 10
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje	11 - 75

AKCIONARIMA

PREDUZEĆE ZA TELEKOMUNIKACIJE „TELEKOM SRBIJA“ A.D. BEOGRAD

Izveštaj nezavisnog revizora

Izvršili smo reviziju priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja Preduzeća za telekomunikacije „Telekom Srbija“ a.d. Beograd i njegovih zavisnih društava („Grupa“), koji se sastoje od konsolidovanog bilansa stanja na dan 31. decembra 2013. godine, konsolidovanog bilansa uspeha, izveštaja o promenama na kapitalu i izveštaja o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomena, koje sadrže pregled osnovnih računovodstvenih politika i ostala obelodanjivanja.

Odgovornost rukovodstva za konsolidovane finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinit i pošten pregled konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije, i za uspostavljanje takvih internih kontrola za koje se smatra da su relevantne za pripremu konsolidovanih finansijskih izveštaja, koji ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da na osnovu izvršene revizije izrazimo mišljenje o priloženim konsolidovanim finansijskim izveštajima. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi zahtevaju da se pridržavamo etičkih zahteva i da reviziju planiramo i obavimo na način koji nam omogućuje da steknemo razumni nivo uveravanja da konsolidovani finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne greške.

Revizija obuhvata obavljanje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u konsolidovanim finansijskim izveštajima. Izbor procedura zavisi od naše procene, uključujući i procenu rizika od materijalno značajnih grešaka u konsolidovanim finansijskim izveštajima, nastalih bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu. U proceni rizika uzimamo u obzir interne kontrole, koje su relevantne za sastavljanje i istinit i pošten pregled konsolidovanih finansijskih izveštaja, sa ciljem kreiranja odgovarajućih revizorskih procedura, ali ne i za svrhe izražavanja mišljenja o efektivnosti primenjenih internih kontrola. Takođe, revizija obuhvata i ocenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i opravdanosti značajnih procenjivanja, koje je rukovodstvo izvršilo, kao i ocenu opšte prezentacije konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, konsolidovani finansijski izveštaji pružaju istinit i pošten pregled konsolidovanog finansijskog položaja Grupe na dan 31. decembra 2013. godine, konsolidovani poslovni rezultat i konsolidovane tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan i sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije.

Ostalo

Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe za godinu koja se završila na dan 31. decembra 2012. godine su bili predmet revizije od strane drugog revizora koji je iskazao mišljenje bez rezerve o konsolidovanim finansijskim izveštajima dana 25. aprila 2013. godine.

Beograd, XXX 2014.

KPMG d.o.o. Beograd

(M.P.)

Ivana Manigodić
Ovlašćeni revizor

NACRT

KONSOLIDOVANI BILANS USPEHA
Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.
U RSD hiljada

	<u>Napomena</u>	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
POSLOVNI PRIHODI			
Prihodi od prodaje	7	114,843,493	117,736,401
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe		91,200	45,978
Ostali poslovni prihodi	8	1,747,304	1,640,556
		<u>116,681,997</u>	<u>119,422,935</u>
POSLOVNI RASHODI			
Nabavna vrednost prodate robe		(28,636)	(394,644)
Troškovi materijala	9	(10,125,436)	(8,715,552)
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	10	(19,871,508)	(19,289,360)
Troškovi amortizacije i rezervisanja	11	(25,378,409)	(26,154,177)
Ostali poslovni rashodi	12	(39,552,282)	(39,016,439)
		<u>(94,956,271)</u>	<u>(93,570,172)</u>
POSLOVNI DOBITAK		<u>21,725,726</u>	<u>25,852,763</u>
Finansijski prihodi	13	2,438,442	3,369,354
Finansijski rashodi	14	(4,467,081)	(13,040,194)
Ostali prihodi	15	2,795,699	2,799,159
Ostali rashodi	16	(4,380,553)	(6,853,794)
DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA		<u>18,112,233</u>	<u>12,127,288</u>
NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA		<u>(4,664)</u>	<u>(142,139)</u>
DOBITAK PRE OPOREZIVANJA		<u>18,107,569</u>	<u>11,985,149</u>
POREZ NA DOBITAK	17		
Poreski rashod perioda		(2,460,385)	(1,129,447)
Odloženi poreski prihodi perioda		52,488	1,429,898
NETO DOBITAK		<u>15,699,672</u>	<u>12,285,600</u>
NETO DOBITAK KOJI PRIPADA:			
Vlasnicima Grupe		14,275,516	10,710,275
Učešćima bez prava kontrole		1,424,156	1,575,325
		<u>15,699,672</u>	<u>12,285,600</u>
ZARADA PO AKCIJI u dinarima	26		
Osnovna zarada po akciji		17.84	13.39
Umanjena zarada po akciji		17.84	13.39
		<u>17.84</u>	<u>13.39</u>

Napomene na stranama od 11 do 75
čine sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji su odobreni za izdavanje od strane Nadzornog odbora Matičnog preduzeća dana XX. aprila 2014. godine i potpisani su u ime rukovodstva od strane:

Predrag Ćulibrk
Generalni direktor

Prof. dr Milenko Dželetović
Izvršni direktor za finansije

KONSOLIDOVANI BILANS STANJA
Na dan 31. decembra 2013. godine
U RSD hiljada

	<u>Napomena</u>	<u>31.12.2013.</u>	<u>31.12.2012.</u>
AKTIVA			
Stalna imovina			
Nematerijalna ulaganja i goodwill	18	61,830,246	63,944,169
Avansi za nematerijalna ulaganja		20,948	40,446
Nekretnine, postrojenja i oprema	19	131,630,850	137,222,814
Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	20	267,494	283,442
Učešće u kapitalu		1,575	1,438
Ostali dugoročni finansijski plasmani	21	3,377,251	2,076,569
		<u>197,128,364</u>	<u>203,568,878</u>
Obrtna imovina			
Zalihe	22	8,046,187	6,777,183
Stalna imovina namenjena prodaji		-	30,761
Dati avansi za zalihe i usluge		416,774	404,644
Potraživanja	23	15,324,041	15,279,110
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak		40,840	869,592
Kratkoročni finansijski plasmani		1,847,368	3,655,220
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	24	8,333,961	15,878,596
Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgraničenja	25	5,719,853	6,361,374
		<u>39,729,024</u>	<u>49,256,480</u>
Odložena poreska sredstva	17(c)	<u>2,574,611</u>	<u>2,699,796</u>
UKUPNA AKTIVA		<u>239,431,999</u>	<u>255,525,154</u>
PASIVA			
Kapital vlasnika pravnog lica			
Osnovni kapital	26	100,000,000	100,000,000
Ostali kapital		8,588	8,588
Rezerve		1,872,935	1,621,739
Rezerve po osnovu preračuna		19,826,948	19,468,775
Otkupljene sopstvene akcije		(16,502,510)	(16,502,510)
Neraspoređeni dobitak		18,450,634	11,998,189
		<u>123,656,595</u>	<u>116,594,781</u>
Učešće bez prava kontrole		<u>19,436,500</u>	<u>19,958,648</u>
		<u>143,093,095</u>	<u>136,553,429</u>
Dugoročna rezervisanja i obaveze			
Dugoročna rezervisanja	27	2,373,949	2,460,349
Dugoročni krediti	28	27,362,189	50,880,047
Obaveze iz poslovanja	29	815,154	1,796,583
		<u>30,551,292</u>	<u>55,136,979</u>
Kratkoročne obaveze			
Kratkoročne finansijske obaveze	28	31,313,004	31,975,015
Obaveze iz poslovanja	29	13,091,662	9,121,812
Ostale kratkoročne obaveze	30	3,493,070	1,942,782
Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgraničenja	31	15,784,471	18,843,698
Obaveze po osnovu poreza na dobitak		319,001	-
		<u>64,001,208</u>	<u>61,883,307</u>
Odložene poreske obaveze	17(c)	<u>1,786,404</u>	<u>1,951,439</u>
UKUPNA PASIVA		<u>239,431,999</u>	<u>255,525,154</u>
VANBILANSNA EVIDENCIJA	32	<u>13,983,016</u>	<u>11,549,481</u>

Napomene na stranama od 11 do 75
čine sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
Za period od 1. januara do 31. decembra 2013. godine
U RSD hiljada

Vlasnici Matičnog pravnog lica

	Akcijski kapital	Ostali kapital	Rezerve	Rezerve po osnovu preračuna valuta	Otkupljene sopstvene akcije	Neraspoređeni dobitak	Ukupno	Učešća bez prava kontrole	UKUPAN KAPITAL
Stanje na dan									
1. januara 2012. godine	82,512,552	8,588	1,593,442	13,506,300	-	44,549,405	142,170,287	19,052,318	161,222,605
Neto dobitak za 2012. godinu	-	-	-	-	-	10,710,275	10,710,275	1,575,325	12,285,600
Gubici od hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju, neto	-	-	(32)	-	-	-	(32)	(17)	(49)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta (Napomena 26/iv/)	-	-	-	5,962,475	-	-	5,962,475	1,566,387	7,528,862
Dividende	-	-	-	-	-	(2,286,436)	(2,286,436)	(2,235,365)	(4,521,801)
Otkupljene sopstvene akcije (Napomena 26/i/,/iii/)	-	-	-	-	(16,502,510)	(23,459,278)	(39,961,788)	-	(39,961,788)
Konverzija (Napomena 26/i/)	17,487,448	-	-	-	-	(17,487,448)	-	-	-
Raspodela dobitka na rezerve	-	-	28,329	-	-	(28,329)	-	-	-
Stanje na dan									
31. decembra 2012. godine	100,000,000	8,588	1,621,739	19,468,775	(16,502,510)	11,998,189	116,594,781	19,958,648	136,553,429
Neto dobitak za 2013. godinu	-	-	-	-	-	14,275,516	14,275,516	1,424,156	15,699,672
Gubici od hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju, neto	-	-	(29)	-	-	-	(29)	(16)	(45)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta (Napomena 26/iv/)	-	-	-	358,173	-	-	358,173	135,478	493,651
Dividende (Napomena 26/iv/)	-	-	-	-	-	(7,571,846)	(7,571,846)	(2,081,766)	(9,653,612)
Raspodela dobitka na rezerve	-	-	251,225	-	-	(251,225)	-	-	-
Stanje na dan									
31. decembra 2013. godine	100,000,000	8,588	1,872,935	19,826,948	(16,502,510)	18,450,634	123,656,595	19,436,500	143,093,095

Napomene na stranama od 11 do 75
čine sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
 Za period od 1. januara do 31. decembra 2013. godine
 U RSD hiljada

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi od prodaje i primljeni avansi	133,696,483	135,420,745
Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	1,281,770	1,345,918
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi	(51,544,619)	(56,375,313)
Odlivi po osnovu zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	(20,925,699)	(21,092,768)
Plaćene kamate	(3,735,071)	(3,550,584)
Plaćen porez na dobitak	(2,328,885)	(2,131,660)
Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	(10,426,349)	(10,677,773)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	<u>46,017,630</u>	<u>42,938,565</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja i nekretnina i opreme	53,532	91,983
Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	774,271	-
Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	779,189	811,348
Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja i nekretnina i opreme	(19,338,978)	(15,363,246)
Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	-	(577,180)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	<u>(17,731,986)</u>	<u>(15,037,095)</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi)	-	26,602,710
Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	(27,749,439)	-
Odlivi po osnovu otkupa sopstvenih akcija	-	(39,961,788)
Isplaćene dividende	(7,792,278)	(13,842,804)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	<u>(35,541,717)</u>	<u>(27,201,882)</u>
Neto (odlivi)/prilivi gotovine	(7,256,073)	699,588
Gotovina na početku obračunskog perioda	15,878,596	17,941,876
Negativne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine, neto	(288,562)	(2,762,868)
Gotovina na kraju godine (Napomena 24)	<u><u>8,333,961</u></u>	<u><u>15,878,596</u></u>

Napomene na stranama od 11 do 75
 čine sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

KONSOLIDOVANI STATISTIČKI ANEKS
Za 2013. godinu
U RSD hiljada

I OPŠTI PODACI O PRAVNOM LICU

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Broj meseci poslovanja (oznaka od 1 do 12)	12	12
Oznaka za veličinu (oznaka od 1 do 4)	4	4
Oznaka za vlasništvo (oznaka od 1 do 5)	4	4
Broj stranih (pravnih ili fizičkih) lica koja imaju učešće u kapitalu	-	-
Prosečan broj zaposlenih na osnovu stanja krajem svakog meseca (ceo broj)	13,229	15,550

II BRUTO PROMENE NEMATERIJALNIH ULAGANJA I NEKRETNINA, POSTROJENJA, OPREME I BIOLOŠKIH SREDSTAVA

	<u>Bruto</u>	<u>Ispravka vrednosti</u>	<u>Neto</u>
1. Nematerijalna ulaganja			
Stanje na početku godine	92,827,266	(28,842,651)	63,984,615
Povećanja (nabavke) u toku godine	3,132,477	-	3,132,477
Smanjenja u toku godine	(2,121,384)	-	(5,265,898)
Revalorizacija	-	-	-
Stanje na kraju godine	<u>93,838,359</u>	<u>(31,987,165)</u>	<u>61,851,194</u>
2. Nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva			
Stanje na početku godine	296,146,742	(158,640,486)	137,506,256
Povećanja (nabavke) u toku godine	17,426,694	-	17,426,694
Smanjenja u toku godine	(13,114,834)	-	(23,034,606)
Revalorizacija	-	-	-
Stanje na kraju godine	<u>300,458,602</u>	<u>(168,560,258)</u>	<u>131,898,344</u>

III STRUKTURA ZALIHA

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Zalihe materijala	8,017,133	6,616,020
Nedovršena proizvodnja	-	-
Gotovi proizvodi	-	-
Roba	29,054	161,163
Stalna sredstva namenjena prodaji	-	30,761
Dati avansi	416,774	404,644
Svega	<u>8,462,961</u>	<u>7,212,588</u>

KONSOLIDOVANI STATISTIČKI ANEKS (Nastavak)
Za 2013. godinu
U RSD hiljada

IV STRUKTURA OSNOVNOG KAPITALA

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Akcijski kapital	100,000,000	100,000,000
u tome: strani kapital	-	-
Udeli društva sa ograničenom odgovornošću	-	-
u tome: strani kapital	-	-
Ulozi ortačkog i komanditnog društva	-	-
u tome: strani kapital	-	-
Državni kapital	-	-
Društveni kapital	-	-
Zadružni udeli	-	-
Ostali osnovni kapital	8,588	8,588
Svega	<u>100,008,588</u>	<u>100,008,588</u>

V STRUKTURA AKCIJSKOG KAPITALA

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Obične akcije		
Broj običnih akcija	1,000,000,000	1,000,000,000
Nominalna vrednost običnih akcija - ukupno	100,000,000	100,000,000
Prioritetne akcije		
Broj prioritetnih akcija	-	-
Nominalna vrednost prioritetnih akcija - ukupno	-	-
Svega - nominalna vrednost akcija	<u>100,000,000</u>	<u>100,000,000</u>

VI POTRAŽIVANJA I OBAVEZE

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Potraživanja po osnovu prodaje (stanje na kraju godine)	14,983,980	14,978,857
Obaveze iz poslovanja (stanje na kraju godine)	12,957,234	9,084,255
Potraživanja u toku godine od društava za osiguranje za naknadu štete (dugovni promet bez početnog stanja)	8,212	4,717
Porez na dodatu vrednost - prethodni porez (godišnji iznos po poreskim prijavama)	13,903,192	11,174,562
Obaveze iz poslovanja (potražni promet bez početnog stanja)	123,809,691	112,080,778
Obaveze za neto zarade i naknade zarada (potražni promet bez početnog stanja)	11,048,716	10,537,475
Obaveze za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog (potražni promet bez početnog stanja)	1,362,164	1,450,411
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog (potražni promet bez početnog stanja)	3,677,630	3,182,093
Obaveze za dividende, učešća u dobitku i lična primanja poslodavca (potražni promet bez početnog stanja)	9,653,612	4,477,990
Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima (potražni promet bez početnog stanja)	582,878	526,341
Obaveze za PDV (godišnji iznos po poreskim prijavama)	20,635,780	20,155,202
Kontrolni zbir	<u>212,623,089</u>	<u>187,652,681</u>

KONSOLIDOVANI STATISTIČKI ANEKS (Nastavak)
Za 2013. godinu
U RSD hiljada

VII DRUGI TROŠKOVI I RASHODI

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Troškovi goriva i energije	1,709,297	1,724,601
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	15,712,031	15,155,242
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	2,087,750	1,990,715
Troškovi naknada fizičkim licima (bruto) po osnovu ugovora	855,821	810,419
Troškovi naknada članovima upravnog i nadzornog odbora (bruto)	39,191	26,440
Ostali lični rashodi i naknade	1,176,715	1,306,544
Troškovi proizvodnih usluga	35,896,962	34,607,770
Troškovi zakupnina	5,876,757	6,077,043
Troškovi zakupnina zemljišta	160,374	133,112
Troškovi istraživanja i razvoja	2,194	22,853
Troškovi amortizacije	25,095,797	25,765,693
Troškovi premija osiguranja	687,397	645,716
Troškovi platnog prometa	391,732	554,552
Troškovi članarina	90,477	87,181
Troškovi poreza	1,350,770	1,732,220
Troškovi doprinosa	-	-
Rashodi kamata	3,272,505	4,588,859
Rashodi kamata i deo finansijskih rashoda	3,272,505	4,588,859
Rashodi kamata po kreditima od banaka i drugih finansijskih organizacija	2,346,447	3,668,827
Rashodi za humanitarne, kulturne, zdravstvene, obrazovne, naučne i verske namene, za zaštitu čovekove sredine i za sportske namene	183,978	211,614
Kontrolni zbir	<u>100,208,700</u>	<u>103,698,260</u>

VIII DRUGI PRIHODI

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Prihodi od prodaje robe	175,049	66,542
Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja poreskih dažbina	-	11,503
Prihodi po osnovu uslovljenih donacija	558,665	465,073
Prihodi od zakupnina na zemljište	25	304
Prihodi od članarina	-	-
Prihodi od kamata	1,269,909	1,353,393
Prihodi od kamata po računima i depozitima u bankama i ostalim finansijskim organizacijama	686,275	734,054
Prihodi po osnovu dividendi i učešća u dobitku	-	-
Kontrolni zbir	<u>2,689,923</u>	<u>2,630,869</u>

KONSOLIDOVANI STATISTIČKI ANEKS (Nastavak)
Za 2013. godinu
U RSD hiljada

IX OSTALI PODACI

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Obaveze za akcize (prema godišnjem obračunu akciza)	-	-
Obračunate carine i druge uvozne dažbine (ukupan godišnji iznos prema obračunu)	1,245,929	947,835
Kapitalne subvencije i druga državna dodeljivanja za izgradnju i nabavku osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	-	-
Državna dodeljivanja za premije, regres i pokriće tekućih troškova poslovanja	-	-
Ostala državna dodeljivanja	-	-
Primljene donacije iz inostranstva i druga bespovratna sredstva u novcu ili naturi od inostranih pravnih i fizičkih lica	-	-
Lična primanja preduzetnika iz neto dobitka (popunjavaju samo preduzetnici)	-	-
Kontrolni zbir	<u>1,245,929</u>	<u>947,835</u>

X RAZGRANIČENI NEGATIVNI NETO EFEKTI UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE I KURSNIH RAZLIKA

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Početno stanje razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	-	-
Razgraničeni neto efekat ugovorene valutne klauzule	-	-
Srazmerni deo ukinutog razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	-	-
Preostali iznos razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	-	-
Početno stanje razgraničenog neto efekta kursnih razlika	-	-
Razgraničeni neto efekat kursnih razlika	-	-
Srazmerni deo ukinutog razgraničenog neto efekta kursnih razlika	-	-
Preostali iznos razgraničenog neto efekta kursnih razlika	-	-

XI RAZGRANIČENI POZITIVNI NETO EFEKTI UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE I KURSNIH RAZLIKA

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Početno stanje razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	-	-
Razgraničeni neto efekat ugovorene valutne klauzule	-	-
Srazmerni deo ukinutog razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	-	-
Preostali iznos razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	-	-
Početno stanje razgraničenog neto efekta kursnih razlika	-	-
Razgraničeni neto efekat kursnih razlika	-	-
Srazmerni deo ukinutog razgraničenog neto efekta kursnih razlika	-	-
Preostali iznos razgraničenog neto efekta kursnih razlika	-	-

Napomene na stranama od 11 do 73
čine sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

1. OSNIVANJE I DELATNOST

Javno preduzeće PTT saobraćaja "Srbija", Beograd ("JP PTT" ili JP PTT saobraćaja "Srbija") je dana 23. maja 1997. godine osnovalo Preduzeće za telekomunikacije "Telekom Srbija" a.d., Beograd (u daljem tekstu "Matično preduzeće" ili "Telekom Srbija") i tom prilikom predalo Matičnom preduzeću sva sredstva telekomunikacija, isključujući nekretnine i određena druga sredstva i obaveze, a dana 29. maja 1997. godine Matično preduzeće je registrovano. Ovim konsolidovanim finansijskim izveštajima je obuhvaćeno Matično preduzeće i njegova zavisna preduzeća (skupa „Grupa“ ili pojedinačno „Zavisna preduzeća“).

Matično preduzeće je akcionarsko društvo osnovano na neodređeno vreme.

U skladu sa Zakonom o privrednim društvima ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 36 od 27. maja 2011. godine i br. 99 od 27. decembra 2011. godine), Skupština akcionara Matičnog preduzeća je u toku 2012. godine donela Statut "Telekom Srbija" a.d. kojim su definisani organi Matičnog preduzeća: Skupština, Nadzorni odbor i Izvršni odbor.

Osnovna delatnost Grupe je pružanje telekomunikacionih usluga, od kojih su najznačajnije usluge domaćeg i međunarodnog telefonskog saobraćaja, fiksne telefonske usluge, tranzitiranje saobraćaja, prenos podataka, zakup linija i vodova, broadband usluge, dodatne usluge u oblasti mobilne i fiksne telefonije, internet, multimedijalne usluge, distribucija i emitovanje medijskih sadržaja.

Grupa takođe pruža usluge u oblasti zakupa, izgradnje, upravljanja i zaštite telekomunikacione infrastrukture, izdaje telefonske imenike i pruža usluge poziva preko operatera i usluge korišćenja elektronskog imenika u oblasti fiksnih telefonskih usluga.

Od 2006. godine, Matično preduzeće poseduje Licencu za mobilnu telekomunikacionu mrežu (GSM/GSM1800 i UMTS/IMT-2000). U 2007. godini, Matično preduzeće je obnovilo Licencu za fiksnu telekomunikacionu mrežu. Od 2009. godine, Matično preduzeće poseduje i licencu za fiksni bežični pristup (CDMA).

U skladu sa Zakonom o elektronskim komunikacijama, ("Službeni glasnik RS", br. 44 od 30. juna 2010. godine), Republička agencija za elektronske komunikacije ("RATEL" ili "Agencija") je utvrdila devet tržišta koja podležu prethodnoj regulaciji.

Različite obaveze su nametnute operatoru u zavisnosti od tržišta na kome je proglašen za operatora sa značajnom tržišnom snagom. Između ostalih, operatoru sa značajnom tržišnom snagom se nalažu sledeće obaveze: objavljivanje određenih podataka u formi standardne ponude, nediskriminatorско postupanje, omogućavanje pristupa i korišćenje elemenata mreže i pripadajućih sredstava, kontrola cena, primena troškovnog računovodstva, zabrana obračunavanja prekomernih cena, kontrola tarifa i sl.

U 2011. godini, Matično preduzeće je proglašeno za operatora sa značajnom tržišnom snagom na svim tržištima, osim na maloprodajnom tržištu distribucije medijskih sadržaja.

Sedište Matičnog preduzeća je u Beogradu, Takovska 2, Republika Srbija.

Grupa je na dan 31. decembra 2013. godine imala 13,235 zaposlenih (31. decembar 2012. godine: 13,201 zaposlenog). Od navedenog broja, u Matičnom preduzeću je bilo 9,088 zaposlenih (31. decembar 2012. godine: 9,042 zaposlenih), a u zavisnim preduzećima 4,147 zaposlenih (31. decembar 2012. godine: 4,159 zaposlenih).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

2.1. Osnova za konsolidaciju

Zavisna preduzeća su pravna lica kontrolisana od strane Grupe. Matično preduzeće ima kontrolu nad pravnim licem u kome ima učešće u kapitalu kada ima izloženosti ili pravo na varijabilne prinose po osnovu svog učešća u kapitalu i kada ima mogućnost da utiče na te prinose kroz svoju moć nad pravnim licem u koje je uloženo.

Zavisna preduzeća se u celosti konsoliduju od dana kada se kontrola prenese na Matično preduzeće, a isključuju iz konsolidacije od dana kada navedena kontrola prestane.

Matično preduzeće ima sledeće učešće u vlasništvu u 2013. i 2012. godini:

<u>Naziv zavisnog pravnog lica</u>	<u>% učešća</u>
“Telus” a.d., Beograd, Srbija	100%
“Mtel” d.o.o., Podgorica, Crna Gora	83%
“Telekom Srpske” a.d., Banja Luka, Republika Srpska	65%
“FiberNet” d.o.o., Podgorica, Crna Gora	100%
“TS:NET” B.V., Amsterdam, Holandija	100%
“HD-WIN” d.o.o., Beograd, Srbija	51%

S obzirom da su Matično preduzeće i zavisno preduzeće “Telekom Srpske” vlasnici 51%, odnosno 49% kapitala zavisnog preduzeća “Mtel”, efektivna stopa konsolidacije zavisnog preduzeća “Mtel” iznosi 83%.

Finansijski izveštaji Grupe korišćeni u sastavljanju priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja sačinjeni su na isti izveštajni datum. Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe su sastavljeni korišćenjem uniformnih računovodstvenih politika za slične transakcije i događaje.

Svi iznosi transakcija, salda i svi nerealizovani prihodi i rashodi po osnovu međusobnih transakcija su eliminisani prilikom sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Metod sticanja je primenjen za računovodstveno obuhvatanje sticanja zavisnih preduzeća “Telekom Srpske” i “HD-WIN” od strane Matičnog preduzeća u 2007. i 2011. godini, repsektivno.

Trošak sticanja zavisnog preduzeća odmerava se kao fer vrednost datih sredstava, emitovanih hartija od vrednosti ili obaveza nastalih ili preuzetih na dan preuzimanja uvećan za troškove koji se mogu direktno pripisati sticanju. Sredstva koja su stečena kupovinom zavisnog preduzeća i koja se pojedinačno mogu identifikovati, kao i stvarne i potencijalne preuzete obaveze u poslovnoj kombinaciji, inicijalno su odmerena po fer vrednosti na dan sticanja, bez obzira na obim učešća bez prava kontrole. Iznos troška sticanja iznad fer vrednosti udela Grupe u stečenoj neto prepoznatljivoj imovini navedenih zavisnih preduzeća koja se mogla identifikovati, evidentiran je kao goodwill. Testiranje goodwill-a na obezvređenje se vrši godišnje. Dobitak prilikom sticanja se priznaje u konsolidovanom bilansu uspeha. Transakcioni troškovi su troškovi koji su nastali po ovom osnovu. Trošak sticanja ne uključuju iznose koji su rezultat prethodnih međusobnih transakcija. Takvi iznosi se priznaju u konsolidovanom bilansu uspeha.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.1. Osnova za konsolidaciju (Nastavak)

Učešće bez prava kontrole

Učešće bez prava kontrole se odmerava proporcionalno učešću u identifikovanoj neto imovini zavisnog preduzeća na datum njegovog sticanja. Promene učešća Grupe u zavisnom preduzeću koje ne dovode do gubitka kontrole se evidentiraju u okviru kapitala.

Gubitak kontrole

Kada Grupa izgubi kontrolu nad zavisnim preduzećem, prestaje da priznaje njegova sredstva i obaveze, kao i učešće bez prava kontrole i ostale komponente kapitala. Dobitak ili gubitak nastao tom prilikom se priznaje u konsolidovanom bilansu uspeha. Preostalo učešće u bivšem zavisnom preduzeću se odmerava po fer vrednosti kada dođe do gubitka kontrole.

2.2. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji za 2013. godinu su sastavljeni u skladu sa važećim propisima u Republici Srbiji zasnovanim na Zakonu o računovodstvu ("Službeni glasnik RS", br. 62/2013) i ostalom primenljivom zakonskom regulativom u Republici Srbiji, koja propisuje Međunarodne računovodstvene standarde ("MRS"), odnosno Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI") kao osnovu za sastavljanje i prezentaciju konsolidovanih finansijskih izveštaja. Matično preduzeće takođe sastavlja pojedinačne finansijske izveštaje.

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji su odobreni za izdavanje od strane Nadzornog odbora Matičnog preduzeća dana **xx. aprila** 2014. godine.

Grupa je u sastavljanju priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja primenilo računovodstvene politike obelodanjene u okviru Napomene 5.4.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji sastavljaju i prezentuju konsolidovane finansijske izveštaje u skladu sa zakonskom, profesionalnom i internom regulativom, pri čemu se pod profesionalnom regulativom podrazumevaju primenljivi Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja ("Okvir"), MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, odnosno tekst MRS i MSFI, koji je u primeni, ne uključuje osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski materijal.

Izmene postojećih MRS i prevod novih MSFI, kao i tumačenja koja su sastavni deo standarda izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenje MSFI do 1. januara 2009. godine, su zvanično usvojeni nakon odluke ministra finansija br. 401-00-1380/2010-16 i objavljeni su u "Službenom glasniku RS" 77/2010. Izmjenjeni ili izdati MSFI i tumačenja standarda, nakon ovog datuma, nisu prevedeni i objavljeni, pa stoga nisu bili primenjeni prilikom sastavljanja priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji su sastavljeni u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br. 114/2006, 5/2007, 119/2008, 2/2010, 101/2012 i 118/2012), koji propisuje primenu seta finansijskih izveštaja, čija forma i sadržina nisu usaglašeni sa onim predviđenim u revidiranom MRS 1 - Prikazivanje finansijskih izveštaja, čija je primena obavezna za obračunske periode koji počinju na dan 1. januara 2009. godine.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.3. Osnova za pripremu

Konsolidovani finansijski izveštaji sastavljeni su u skladu sa načelom stalnosti poslovanja ("going concern" konceptom) koji podrazumeva da će Grupa nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti. Na dan 31. decembra 2013. godine, kratkoročne obaveze Grupe premašuju obrtnu imovinu za RSD 24,272,184 hiljada. Kao što je obelodanjeno u Napomenama 6.2. i 36(a), Grupa je izvršila reprogram dugoročnog kredita što je prouzrokovalo smanjenje razlike između kratkoročnih obaveza i obrtne imovine na iznos od RSD 4,783,027 hiljada. Grupa ulaže napore da unapredi tržišnu poziciju i svoje usluge kroz spektar različitih integrisanih usluga i modernizaciju mreže. Rukovodstvo procenjuje da će Grupa biti u mogućnosti da ostvari dovoljno novčanih priliva iz operativnih aktivnosti, slično tekućoj i prethodnim godinama, kako bi izmirilo svoje ugovorne obaveze u 2014. godini.

3. FUNKCIONALNA I IZVEŠTAJNA VALUTA

Dinar (RSD) predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Grupe. Iznosi u priloženim konsolidovanim finansijskim izveštajima Grupe iskazani su u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA

Priprema konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije zahteva od rukovodstva Grupe da pravi procene i pretpostavke koje utiču na iskazivanje vrednosti aktive i pasive i obelodanjivanja potencijalne imovine i obaveza na datum izveštavanja, kao i prihoda i rashoda u izveštajnom periodu. Te procene i sa njima povezane pretpostavke su zasnovane na informacijama dostupnim na datum izveštavanja. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od takvih procena. Te procene i povezane pretpostavke se kontinuirano preispituju, gde se izmene u procenama priznaju prospektivno.

Procene i pretpostavke za koje postoji značajan rizik da mogu rezultirati u materijalno značajnim korekcijama knjigovodstvenih vrednosti imovine i obaveza u narednom izveštajnom periodu razmotrene su u nastavku.

<u>Opis procene</u>	<u>Napomena</u>	<u>Vrsta obelodanjene informacije</u>
Obezvređenje osnovnih sredstava i goodwill-a	5.4.15 (a), 18,19	Ključne pretpostavke korišćene u određivanju nadoknadive vrednosti
Korisni vek nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava	5.4.11	Korisni vek i metod amortizacije
Ispravka vrednosti zajmova i potraživanja	5.4.13.1, 22, 24	Metodologija korišćena za utvrđivanje nadoknadive vrednosti
Porez na dobitak	5.4.19, 17	Pretpostavke korišćene za obračun odloženih poreskih sredstava, transferne cene
Primanja zaposlenih	5.4.18, 31	Diskontne stope, rast zarada, očekivani prosečni životni vek
Rezervisanja	5.4.17, 31	Pretpostavke koje predstavljaju osnov za rezervisanja za sudske sporove
Prihodi	5.4.1, 7	Raspodela prihoda na svaku odvojivu komponentu ponuđenog paketa na osnovu njegove relativne fer vrednosti
Ispravke vrednosti zaliha sa sporijim obrtom	5.4.12, 23	Metodologija korišćena u određivanju neto prodajne vrednosti zaliha

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)

U situacijama gde nije moguća primena odgovarajućih standarda ili njihove interpretacije, rukovodstvo Grupe vrši procenu i primenjuje računovodstvene politike koje će rezultovati relevantnim i pouzdanim informacijama u konsolidovanim finansijskim izveštajima tako da:

1. Verodostojno predstavljaju finansijski položaj, uspeh poslovanja i tokove gotovine Grupe,
2. Odražavaju ekonomsku suštinu transakcija,
3. Su neutralni,
4. Su istiniti,
5. Su potpuni u svim materijalnim aspektima.

Promene u procenama

U 2013. godini Grupa je promenila računovodstveni tretman ADSL modema na način da se oni kapitalizuju kao oprema umesto da se prikazuju kao zalihe. Izmena tretmana je uslovljena činjenicom da je njihov korisni vek upotrebe duži od jedne godine, kao i da Grupa zadržava kontrolu nad sredstvom. Promena računovodstvenog tretmana posledica je iskustva u industriji i ista se primenjuje prospektivno.

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

5.1. OSNOVE ODMERAVANJA

Konsolidovani finansijski izveštaji sastavljeni su u skladu sa konceptom istorijskog troška izuzev za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju koja su vrednovana po fer vrednosti.

5.2. PROMENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I NOVI STANDARDI I TUMAČENJA KOJI JOŠ UVEK NISU USVOJENI

(a) *Novi standardi, izmene i tumačenja postojećih standarda koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijsku godinu koja počinje 1. januara 2013.*

Osim promene navedene u nastavku, Grupa je na konzistentan način primenila računovodstvene politike prikazane u napomeni 5.4 za sve periode prikazane u ovim konsolidovanim finansijskim izveštajima.

MSFI 12 „Obelodanjivanja o učešćima u drugim entitetima“

Kao posledicu MSFI 12, Grupa je proširila svoja obelodanjivanja o svojim učešćima u zavisnim preduzećima (napomena 38).

Primena sledećih standarda, tumačenja standarda (IFRIC) i izmena i dopuna postojećih standarda, koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijsku godinu koja počinje 1. januara 2013. nije imala za rezultat značajnije promene računovodstvenih politika Grupe, niti efekat na priložene konsolidovane finansijske izveštaje Grupe:

Izmene MRS 1 “Prezentacija finansijskih izveštaja” - Ostali ukupan rezultat

Usvojene izmene MRS 1 nemaju nikakav efekat na prikazana sredstva, obaveze i rezultat Grupe.

Revidirani MRS 19 “Naknade zaposlenima”

Usvojene izmene MRS 19 nemaju nikakav efekat na prikazana sredstva, obaveze i rezultat Grupe.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

5.2. PROMENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I NOVI STANDARDI I TUMAČENJA KOJI JOŠ UVEK NISU USVOJENI (Nastavak)

(a) Novi standardi, izmene i tumačenja postojećih standarda koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijsku godinu koja počinje 1. januara 2013. (Nastavak)

MSFI 10 "Konsolidovani finansijski izveštaji"

Usvojene izmene MSFI 10 nemaju nikakav efekat na nivou Grupe.

MSFI 11 „Zajednički aranžmani“

Grupa ne poseduje učešća u zajedničkim aranžmanima.

MSFI 13 "Odmeravanje fer vrednosti"

MSFI 13 je ustanovio jedinstven okvir za odmeravanje fer vrednosti, kao i za obelodanjivanje odmeravanja fer vrednosti, gde je takvo odmeravanje zahtevano ili dozvoljeno u skladu sa ostalim MSFI. Posebno, standardom je objedinjena definicija fer vrednosti kao cena po kojoj se na datum odmeravanja odigrava redovna transakcija prodaje sredstva ili prenosa obaveze između učesnika na tržištu.

Takođe su zamenjeni i prošireni zahtevi za obelodanjivanjem vezano za odmeravanje fer vrednosti u drugim MSFI, uključujući i MSFI 7 "Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja".

U skladu sa prelaznim odredbama MSFI 13, Grupa primenjuje nove smernice za odmeravanje do datuma finansijskih izveštaja. Uprkos tome, ova izmena nema značajan efekat na odmeravanja i obelodanjivanja sredstava i obaveza Grupe.

Unapređenje standarda - ciklus 2009-2011 obuhvata izmene sledećih standarda:

1. MSFI 1 - Ponovna primena MSFI 1;
2. MSFI 1 - Troškovi pozajmljivanja;
3. MRS 1 - Pojašnjenje zahteva za uporednim informacijama;
4. MRS 16 - Klasifikacija uslužne opreme;
5. MRS 32 - Poreski efekti raspodele vlasnicima instrumenata kapitala; i
6. MRS 34 - Periodično finansijsko izveštavanje i informacije o segmentima za ukupna sredstva i obaveze.

Usvojene izmene navedenih standarda nemaju efekat na prikazana sredstva, obaveze i rezultat Grupe.

(b) Novi standardi, izmene i tumačenja postojećih standarda koji još uvek nisu na snazi

Izvestan broj novih standarda, izmena standarda i tumačenja je objavljen ali još uvek nije važeći za godišnje periode koji počinju 1. januara 2014. ili kasnije, i nisu primenjeni na priložene konsolidovane finansijske izveštaje. Oni koji mogu biti relevantni za Grupu su navedeni u nastavku. Grupa se nije opredelila za raniju primenu ovih standarda.

MSFI 9 Finansijski instrumenti (2010.), Finansijski instrumenti (2009.)

MSFI 9 (2009.) uvodi nove zahteve vezane za klasifikovanje i odmeravanje finansijskih sredstava. Prema MSFI 9 (2009.) finansijska sredstva se klasifikuju i odmeravaju u skladu sa poslovnim modelom u okviru koga se ona drže, kao i osobinama njihovih ugovorom definisanih novčanih tokova. MSFI 9 (2010.) uvodi dodatne izmene vezano za finansijske obaveze. Međunarodni komitet za računovodstvene standarde (IASB) trenutno vodi projekat koji se odnosi na ograničene izmene zahteva u pogledu klasifikacije i odmeravanja u MSFI 9 i na nove zahteve koji se tiču obezvređenja finansijskih sredstava i računovodstvo hedžinga.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.2. PROMENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I NOVI STANDARDI I TUMAČENJA KOJI JOŠ UVEK NISU USVOJENI (Nastavak)****(b) *Novi standardi, izmene i tumačenja postojećih standarda koji još uvek nisu na snazi (Nastavak)***

MSFI 9 (2010.) i (2009.) su važeći za godišnje periode koji počinju 1. januara 2015. ili kasnije, pri čemu je dozvoljena ranija primena. Grupa razmatra uticaj njihove primene na imovinu i obaveze Grupe i namerava da ih primeni kada postanu važeći.

Izmene MRS 36 „Umanjenje vrednosti imovine“ (Obelodanjivanje nadoknadive vrednosti za nefinansijska sredstva)

Izmenama se pojašnjava da treba obelodaniti nadoknadivu vrednost samo za pojedinačna sredstva (uključujući i goodwill) ili jedinice koje generišu gotovinu za koje je umanjene vrednosti priznato ili ukinuto u toku perioda.

Izmene su važeće za godišnje periode koji počinju 1. januara 2014. ili kasnije, pri čemu je dozvoljena ranija primena. Grupa razmatra efekat njihove primene na nivo obelodanjivanja u konsolidovanim finansijskim izveštajima i namerava da ih usvoji kada budu stupile na snagu.

5.3. UPOREDNI PODACI

Uporedne podatke čine revidirani konsolidovani finansijski izveštaji za godinu koja se završila 31. decembra 2012. pripremljeni u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije.

Neki od uporednih podataka u konsolidovanom izveštaju o tokovima gotovine su reklasifikovani u cilju usaglašavanja sa njihovom prezentacijom u tekućem periodu.

5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike i procene korišćene u pripremi ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja su u skladu sa politikama i procenama primenjenim u pripremi konsolidovanih finansijskih izveštaja za godinu koja se završila 31. decembra 2012, osim za izmene u računovodstvenim politikama kao i izmene u tretmanu ADSL modema, što je već pomenuto.

5.4.1. Prihodi od prodaje

Prihodi od prodaje se iskazuju po fer vrednosti sredstava koja su primljena ili će biti primljena, umanjenoj za popuste i porez na dodatu vrednost. Prihodi se priznaju evidentiraju u trenutku kada su ugovorene usluge realizovane.

(a) *Prihodi od telefonskog saobraćaja*

Prihodi od telefonskog saobraćaja se priznaju u okviru prihoda u trenutku kada su usluge izvršene.

Prihodi od prodaje telefonskih kartica se priznaju prilikom njihovog korišćenja ili nakon isteka. Na dan izveštavanja neutrošeni saobraćaj po osnovu prodatih kartica evidentira se kao unapred naplaćeni prihodi.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.1. Prihodi od prodaje (Nastavak)

(b) *Telekomunikaciona pretplata*

Telekomunikaciona pretplata predstavlja nadoknadu za korišćenje telefonskih linija. Telekomunikaciona pretplata se priznaje u okviru prihoda na proporcionalnoj osnovi tokom trajanja ugovora o pružanju usluga. Grupa evidentira odložene prihode za pretplate koje se fakturišu unapred.

(c) *Prihodi od priključaka i instalacionih usluga*

Prihodi od uključivanja novih pretplatnika fiksne telefonije predstavljaju prihode po osnovu fakturisanje nadoknade za uključivanje novih pretplatnika i troškova instalacije. Navedene kategorije se mogu identifikovati kao odvojene komponente i prihodi po ovom osnovu se priznaju u periodu u kome je korisnik priključen na mrežu.

(d) *Prihodi od ostalih telekomunikacionih usluga*

Ovi prihodi uglavnom se odnose na usluge kao što su iznajmljivanje telefonskih kapaciteta - vodova, prenos podataka, listing poziva, usluge govorne pošte i drugo. Navedeni prihodi se priznaju i evidentiraju u periodu u kome je usluga izvršena. Prihod od iznajmljivanja telefonskih kapaciteta se priznaje proporcionalno tokom trajanja ugovora o zakupu.

Prihod od prodaje opreme se priznaje kada se svi značajni rizici i koristi od vlasništva nad opremom prenesu na kupca.

5.4.1.2. Prihodi od mobilne telefonije

Prihodi od mobilne telefonije se najvećim delom odnose na prihode po osnovu prepaid i postpaid usluga: utrošeni minuti razgovora, tekstualne i multimedijalne poruke, mesečne naknade, prenos podataka, kao i prodaje mobilnih telefona i drugih usluga.

Prihod od pruženih prepaid usluga (elektronske dopune) se priznaje kada je usluga pružena, i to u meri u kojoj je usluga iskorišćena. Unapred plaćeni iznosi se razgraničavaju do momenta korišćenja ili isteka važenja usluge.

5.4.1.3. Ugovori sa više elemenata (MEA)

Za pojedine usluge u oblasti mobilne telefonije, ugovori sa više elemenata tipično uključuju prodaju aparata, naknadu za aktiviranje i ugovor o telefonskoj usluzi. Generalno, Grupa je utvrdila da se takvi ugovori dele na zasebne „računovodstvene jedinice“ na osnovu utvrđenih odvojenih vrednosti za kupca za svaki pojedinačni element. Ukupan fiksni ili utvrdiv iznos ugovora se raspodeljuje za pojedinačnu računovodstvenu jedinicu na osnovu relativne fer vrednosti.

5.4.1.4. Kombinovani paketi usluga

Grupa pruža i kombinovane pakete usluga koji korisnicima uz ugovornu obavezu obezbeđuju, pored usluga fiksne telefonije, ADSL-a i postpaid paketa mobilne telefonije i mogućnost korišćenja IPTV usluga.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.1. Prihodi od prodaje (Nastavak)****5.4.1.5 Troškovi sticanja korisnika, troškovi reklama i povezani troškovi**

Troškovi sticanja korisnika, pored troškova programa lojalnosti (Napomena 5.4.4.) se priznaju kao rashod perioda u kome su nastali. Troškovi reklame, promocije, sponzorstva, komunikacije i marketinga brenda takođe se priznaju u periodu u kom su nastali.

5.4.2. Prihodi i rashodi po osnovu obračuna međunarodnog saobraćaja**5.4.2.1. Prihodi i rashodi po osnovu međunarodnog obračuna fiksne telefonije**

Prihodi i rashodi po osnovu međunarodnog obračuna odnose se na prihode i rashode od međunarodnog dolaznog, odnosno odlaznog saobraćaja ostvarenog sa zemljama sa kojima je uspostavljen direktan obračun međunarodnog saobraćaja. Deo ostvarenih prihoda, odnosno rashoda po navedenom osnovu, evidentiran je na osnovu procene izvršene prema usaglašenim obračunima ostvarenog saobraćaja.

Pored toga, članice Grupe pruža usluge tranzitiranja dolaznog telefonskog saobraćaja međunarodnih operatora koji terminira u mreže drugih nacionalnih operatora.

5.4.2.2. Prihodi i rashodi po osnovu roaming-a

Prihodi i rashodi po osnovu dolaznog i odlaznog roaming saobraćaja sa inostranim operatorima mobilne telefonije sa kojima je zaključen Međunarodni roaming sporazum, evidentiraju se kada je usluga izvršena, i to u visini iznosa koji su fakturisani inostranim operatorima odnosno koji su fakturisani od strane inostranih operatora.

Deo ostvarenih prihoda, odnosno rashoda po navedenom osnovu, evidentiran je na osnovu procene izvršene prema usaglašenim obračunima ostvarenog saobraćaja. Za vrednost ostvarenog popusta (a na osnovu realizovane, prethodno ugovorene količine roaming saobraćaja), vrši se umanjeno rashoda po osnovu roaming-a, i obrnuto.

5.4.3. Prihodi i rashodi po osnovu interkonekcije

Prihodi i rashodi po osnovu interkonekcije se priznaju u bruto iznosu u trenutku njihovog nastanka i iskazani su u okviru prihoda od prodaje, odnosno troškova operatora.

Prihodi od interkonekcije, pored prihoda od terminiranja dolaznog saobraćaja u fiksnu/mobilnu mrežu članica Grupe, uključuju i prihode od zakupa vodova za interkonekciju, prihode od signalizacionih linkova, prihode od pristupnih tačaka u fiksnoj mreži, prihode od tranzitiranja dolaznog međunarodnog saobraćaja iz mreža inostranih operatora, koji preko mreža drugih nacionalnih operatora terminira u mrežu članica Grupe, kao i prihode po osnovu tranzitiranja međunarodnog polaznog saobraćaja iz mreža drugih nacionalnih operatora koji preko mreže članica Grupe terminira u mreže inostranih operatora.

Rashodi od interkonekcije, pored rashoda po osnovu terminiranja saobraćaja iz fiksne/mobilne mreže članica Grupe ka drugim operatorima, uključuju i rashode zakupa vodova za interkonekciju fiksne/mobilne mreže, kao i rashode po osnovu tranzitiranja dolaznog međunarodnog saobraćaja iz mreža inostranih operatora koji preko mreže članica Grupe terminira u mreže drugih nacionalnih operatora.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.4. Programi lojalnosti**

Programi lojalnosti se sastoji u odobravanju budućih pogodnosti za kupce (kao što su minuti razgovora ili popusti na aparate) na osnovu korišćenja usluga ili kupovine aparata u dosadašnjem periodu.

5.4.5. Troškovi tekućeg održavanja i opravki

Troškovi tekućeg održavanja i opravki nekretnina, postrojenja i opreme priznaju se kao troškovi po njihovom nastanku (Napomena 12).

Troškovi tekućeg održavanja najvećim delom se odnose na održavanje telekomunikacione opreme, mesnih mreža, računarske opreme i softvera.

5.4.6. Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja tretiraju se kao rashod perioda u momentu njihovog nastanka. Troškovi pozajmljivanja obuhvataju kamatu i ostale troškove nastale u vezi sa pozajmljivanjem sredstava.

Troškovi pozajmljivanja koji se direktno odnose na nabavku, izgradnju ili izradu kvalifikovanog sredstva, za koje je potreban duži vremenski period da bi bilo spremno za nameravanu upotrebu ili prodaju, kapitalizuju se kao deo nabavne vrednosti tog sredstva.

5.4.7. Finansijski prihodi/rashodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, pozitivnih kursnih razlika i ostale finansijske prihode.

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i negativnih kursnih razlika i ostale finansijske rashode.

Prihodi ili rashodi kamata se priznaju po metodi efektivne kamatne stope.

5.4.8. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika

Monetarna sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja se na dan izveštavanja preračunavaju u njihovu dinarsku protivvrednost, primenom zvaničnih deviznih kurseva Narodne banke Srbije važećih na taj dan (Napomena 37).

Nemonetarne stavke iskazane u stranoj valuti koje se vrednuju po istorijskom trošku ne preračunavaju se na kurs važeći na dan izveštavanja.

Pozitivne ili negativne kursne razlike se priznaju u konsolidovanom bilansu uspeha kao prihod (Napomena 13) ili rashod (Napomena 14).

Poslovanje u inostranstvu

Sredstva i obaveze zavisnih pravnih lica u inostranstvu, uključujući goodwill i korekcije fer vrednosti po osnovu akvizicije, se preračunavaju u njihovu dinarsku protivvrednost po kursu važećem na datum izveštavanja. Prihodi i rashodi zavisnih pravnih lica u inostranstvu se preračunavaju po prosečnoj vrednosti mesečnih deviznih kurseva u toku izveštajnog perioda.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.8. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika (Nastavak)

Kursne razlike po osnovu preračuna valuta se priznaju u okviru ostalog ukupnog rezultata i uključuju se u rezerve po osnovu preračuna valuta, osim dela koji se odnosi na učešće bez prava kontrole.

Kada se zavisna pravna lica u inostranstvu u potpunosti ili delimično otuđe zbog gubitka kontrole, značajnog učešća ili zajedničkog ulaganja, ukupan iznos kursnih razlika po osnovu preračuna valuta se reklasifikuje u konsolidovanom bilansu uspeha kao dobitak/gubitak po osnovu otuđenja. Ukoliko Grupa otuđi deo učešća u zavisnom preduzeću a pritom zadrži kontrolu nad njim, onda se odgovarajući procenat ukupnog iznosa kursnih razlika alokira na učešće bez prava kontrole.

5.4.9. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti.

Nabavnu vrednost čini vrednost po fakturi dobavljača uključujući carine, poreze koji se ne mogu refundirati i sve druge troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti. Nabavna vrednost umanjena je za sve primljene popuste i/ili rabate. Nabavna vrednost izgrađenih osnovnih sredstava u sopstvenoj režiji je njihova nabavna vrednost na datum kada su izgradnja ili razvoj završeni.

Pod nekretninom, postrojenjem ili opremom smatraju se ona sredstva čiji je očekivani korisni vek upotrebe duži od jedne godine.

Izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u preduzeća članica Grupe i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti. Dodatno, naknadno ulaganje se kapitalizuje ako i samo ako doprinosi povećanju kapaciteta sredstva i unapređenju kvaliteta pružanja usluga, ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa ulaganjem priticati u Grupu. Troškovi redovnog održavanja nekretnina, postrojenja i opreme terete troškove tekućeg izveštajnog perioda (Napomena 5.4.5.). Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme, priznaju se u okviru ostalih prihoda ili ostalih rashoda.

5.4.10. Nematerijalna ulaganja i goodwill

Nematerijalna ulaganja i goodwill Grupe se sastoje od goodwill-a, odnosa sa kupcima, poslovnog imena ("brand"), softvera, telekomunikacionih licenci i ostalih licenci. Nematerijalna ulaganja i goodwill iskazana su po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti (izuzev goodwill-a i poslovnog imena) i eventualne akumulirane gubitke od umanjenja vrednosti.

Goodwill predstavlja višak troška sticanja iznad udela Matičnog preduzeća u neto fer vrednosti prepoznatljivih sredstava stečenih zavisnih preduzeća "Telekom Srpske" i "HD-WIN" na dan sticanja. Priznati goodwill se testira godišnje kako bi se utvrdilo da li mu je vrednost umanjena i iskazuje se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrednosti. Gubici po osnovu obezvređenja goodwill-a se ne ukidaju.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.10. Nematerijalna ulaganja i goodwill (Nastavak)**

Ugovorni odnosi sa kupcima pribavljeni u poslovnoj kombinaciji sticanja zavisnog preduzeća "Telekom Srpske" priznaju se po fer vrednosti na datum pribavljanja. Ugovorni odnosi sa kupcima imaju ograničen vek trajanja i iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti. Amortizacija se obračunava primenom proporcionalne metode u očekivanom veku trajanja odnosa sa kupcima.

Poslovno ime ("brand") predstavlja priznatu identifikovanu vrednost prilikom sticanja 51% udela u zavisnom preduzeću "HD-WIN". Poslovno ime "Arena Sport" predstavlja poznat znak u pružanju sportskog programa klijentima kroz TV distributere od strane trenutnih i potencijalnih pretplatnika. Poslovno ime stvara uštede u troškovima koji su jednaki naknadama koje se plaćaju za korišćenje sličnih poslovnih imena. Pomenuta ušteda za naknade za korišćenje poslovnog imena izračunata je na osnovu projektovanih prihoda od distribucije TV prava i srednje stope naknade za korišćenje poslovnog imena uporedivih licenciranih proizvoda. Pretpostavljeno je da poslovno ime ima neograničen vek trajanja.

Izdaci vezani za održavanje softvera priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu.

Izdaci po osnovu istraživanja priznaju se kao trošak u periodu u kome nastanu. Izdaci razvoja se kapitalizuju isključivo ako se izdatak može pouzdano izmeriti, ako je proizvod ili proces tehnički i komercijalno izvodljiv, buduće ekonomske koristi su verovatne i Grupa ima nameru i raspoláže adekvatnim resursima da završi razvoj i da koristi odnosno da proda sredstvo. U suprotnom, oni se priznaju u periodu nastanka. Nakon početnog priznavanja, izdaci razvoja se odmeravaju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i akumulirane gubitke usled obezvređenja.

5.4.11. Amortizacija

Otpisivanje nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja se vrši primenom proporcionalne metode kojom se vrednost sredstava u potpunosti otpisuje tokom procenjenog veka upotrebe.

Određivanje korisnog veka upotrebe nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih i/ili industrijskih faktora.

Otpisivanje se vrši po stopama koje su zasnovane na preostalom korisnom veku upotrebe sredstava.

Nadležne službe Grupe preispituju korisni vek upotrebe i rezidualnu vrednost osnovnog sredstva najmanje na kraju svake poslovne godine, i kada je potrebno, stope amortizacije se usklađuju.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.11. Amortizacija (Nastavak)

Stope amortizacije za glavne kategorije nekretnina, postrojenja i opreme za obe izveštajne godine, date su u sledećem pregledu:

Pristupna mreža, spojni kablovi, kablovska kanalizacija, antenski stubovi	1.50% - 10%
Centrale i prenosni uređaji	2.50% - 50%
Ostala oprema	6.67% - 50%
Ulaganja u tuđe nekretnine i opremu	5.55% - 50%

Primenjene stope za amortizaciju nematerijalnih ulaganja za obe izveštajne godine su sledeće:

Odnosi sa kupcima	4.35%-6.67%
Licenca za UMTS/GSM mrežu	6.67%-10%
Licenca za CDMA/ WiMAX	10%-20%
Licence za softvere	20% - 50%
Licence za softvere mobilne telefonije	10%
Softveri	20% - 33.33%
Ostala nematerijalna ulaganja	5%

Obračun amortizacije nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja počinje kada se ova sredstva stave u upotrebu. Zemljište i sredstva koja imaju neograničeni korisni vek upotrebe (goodwill i poslovno ime) ne podležu amortizaciji.

5.4.12. Zalihe

Zalihe se vrednuju po nabavnoj vrednosti, odnosno neto prodajnoj vrednosti ako je ona niža. Nabavnu vrednost zaliha predstavlja vrednost po fakturi dobavljača uvećana za transportne i ostale zavisne troškove nabavke nastale u dopremanju zaliha na njihovu trenutnu lokaciju i trenutno stanje. Nabavna vrednost utvrđuje se metodom prosečne ponderisane nabavne cene. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja po odbitku troškova prodaje.

Grupa vrši ispravku vrednosti za sporoobrtne ili zastarele zalihe, i to na osnovu koeficijenata obrta i procene rukovodstva vezano za buduće planove korišćenja zaliha.

5.4.13. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija, koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i obaveze se evidentiraju u konsolidovanom bilansu stanja od momenta kada je Grupa ugovornim odredbama vezana za instrument.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.13. Finansijski instrumenti (Nastavak)

5.4.13.1. *Nederivatna finansijska sredstva*

Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena.

Nederivatna finansijska sredstva Grupe čine gotovina i gotovinski ekvivalenti, krediti i potraživanja i finansijska sredstva koja su raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada je došlo do isteka ugovornog prava ili prenosa prava na prilive gotovine po osnovu tog sredstva, i kada je Grupa izvršila prenos svih rizika i koristi koji proističu iz vlasništva nad sredstvom.

Kredit i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma izveštavanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

Prilikom inicijalnog priznavanja Grupa nije klasifikovala nijedno od svojih finansijskih sredstava kao ona koja se vrednuju po fer vrednosti kroz izveštaj o ukupnom rezultatu.

Naknadno vrednovanje finansijskih sredstava zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

(a) Ostala dugoročni finansijski plasmani

Ostali dugoročni finansijski plasmani obuhvataju dugoročna beskamatna potraživanja od zaposlenih po osnovu odobrenih stambenih zajmova, dugoročna kamatonosna potraživanja od zaposlenih po osnovu odobrenih zajmova i ostale dugoročne kredite zaposlenima, kao i ostala dugoročna potraživanja.

Stambeni zajmovi zaposlenima se vrednuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem tržišne kamatne stope koja odgovara efektivnoj kamatnoj stopi, umanjenoj za nastalu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja. U slučaju kada se proceni da postoji objektivan dokaz da su stambeni krediti obezvređeni, Grupa vrši procenu nadoknadivog iznosa kredita, a iznos gubitka nastalog po osnovu umanjenja vrednosti plasmana evidentira se u okviru ostalih finansijskih rashoda.

Ispravka vrednosti potraživanja od zaposlenih se utvrđuje kada postoji objektivan dokaz da Grupa neće biti u stanju da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja. Iznos ispravke vrednosti utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrednosti finansijskog sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine, diskontovanih koristeći prvobitnu efektivnu kamatnu stopu finansijskog sredstva.

(b) Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca se evidentiraju po fer vrednosti umanjenoj za odobrene popuste, kao i za ispravku vrednosti obezvređenih potraživanja, i naknadno se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope. Ispravka vrednosti potraživanja se utvrđuje kada postoji objektivan dokaz da Grupa neće biti u stanju da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.13. Finansijski instrumenti (Nastavak)

5.4.13.1. *Nederivatna finansijska sredstva (Nastavak)*(b) *Potraživanja od kupaca (Nastavak)*

Značajne finansijske poteškoće kupca, verovatnoća da će kupac biti likvidiran ili finansijski reorganizovan, propust ili kašnjenje u izvršenju plaćanja (više od 60 dana od datuma dospeća) se smatraju indikatorima da je vrednost potraživanja umanjena.

Procena ispravke vrednosti potraživanja vrši se na osnovu starosne analize i istorijskog iskustva, i kada naplata celog ili dela potraživanja više nije verovatna.

Knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjuje se preko ispravke vrednosti, a iznos umanjenja se priznaje u konsolidovanom bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda (Napomena 16). Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se na teret ispravke vrednosti potraživanja od kupaca. Prihodi od ukidanja ispravke vrednosti po osnovu naknadno naplaćenih iznosa i procenjene naplativosti potraživanja priznaju se u okviru ostalih prihoda (Napomena 15).

(c) *Gotovinski ekvivalenti i gotovina*

Gotovinski ekvivalenti i gotovina uključuju sredstva na računima kod banaka, gotovinu u blagajni, kao i visokolikvidna sredstva sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće, a koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promene vrednosti.

(d) *Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju*

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao krediti i potraživanja. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su plasmani za koje postoji namera držanja u neodređenom vremenskom periodu, koji mogu biti prodati zbog potrebe za likvidnošću ili usled promene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih cena. Ukoliko za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju ne postoji aktivno tržište, ukoliko su sa fiksnim rokom dospeća, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metoda efektivne kamatne stope.

Učešća u kapitalu drugih pravnih lica (akcije) i dužničke hartije od vrednosti koje Grupa poseduje, a kojima se trguje na aktivnom tržištu, klasifikovana su kao finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se naknadno vrednuju po fer vrednosti. Fer vrednost hartija od vrednosti koje se kotiraju na berzi zasniva se na tekućim cenama ponude. U slučaju hartija od vrednosti koje se ne kotiraju na berzi, fer vrednost se određuje koristeći tekuću tržišnu vrednost drugog finansijskog instrumenta koji je suštinski jednak ili se bazira na očekivanim tokovima gotovine imovine koja predstavlja osnov ulaganja.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.13. Finansijski instrumenti (Nastavak)****5.4.13.1. Nederivatna finansijska sredstva (Nastavak)***(d) Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (Nastavak)*

Nerealizovani dobiti i gubici po osnovu promene tržišne vrednosti priznaju se u okviru ostalog ukupnog kapitala kao rezerve po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju (revalorizacione rezerve). Kada se hartije od vrednosti raspoložive za prodaju otuđe ili kada im se umanju vrednost, kumulirane korekcije fer vrednosti priznate u okviru kapitala evidentiraju se u konsolidovanom bilansu uspeha.

Vrednovanje po amortizovanim vrednostima

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva je iznos po kome se sredstva inicijalno vrednuju, umanjeno za otplate glavnice, a uvećano ili umanjeno za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je cena koja bi se naplatila za prodaju sredstva ili platila za prenos obaveza u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja.

Fer vrednost se određuje primenom dostupnih tržišnih informacija na dan izveštavanja i ostalih modela vrednovanja koje Grupa koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće, ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

5.4.13.2. Nederivatne finansijske obaveze

Nederivatne finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini fer vrednosti. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih obaveza u momentu inicijalnog priznavanja. Finansijske obaveze Grupe čine primljeni krediti od banaka i dobavljača i obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze (obaveze iz poslovanja). Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Grupa ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla.

U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima, ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva izmena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u konsolidovanom bilansu uspeha.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.13. Finansijski instrumenti (Nastavak)****5.4.13.2. Nederivatne finansijske obaveze (Nastavak)**

Naknadno vrednovanje finansijskih obaveza zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

(a) Krediti od banaka i dobavljača

Krediti od banaka i dobavljača se prvobitno priznaju u iznosima primljenih sredstava (fer vrednosti), a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrednosti uz primenu efektivne kamatne stope. Krediti od dobavljača su robni krediti koji se odobravaju Grupi za nabavku opreme.

Obaveza je kratkoročna ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Grupe, odnosno u periodu do 12 meseci nakon datuma izveštavanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

(b) Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja naknadno se vrednuju se po amortizovanoj vrednosti, što zbog kratkoročne prirode ovih obaveza odgovara njihovoj nominalnoj vrednosti.

5.4.13.3. Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju, a razlika između njihovih suma se priznaje u izveštaju o finansijskoj poziciji samo ako postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu, ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

5.4.14. Instrumenti kapitala

Kapital Grupe se sastoji iz akcijskog kapitala, ostalog kapitala, rezervi, rezervi po osnovu preračuna valuta, otkupljenih sopstvenih akcija i neraspoređene dobiti.

5.4.15. Umanjenje vrednosti

Nefinansijska i finansijska imovina se procenjuje svakog datuma izveštavanja da bi se utvrdilo postojanje objektivnih dokaza o umanjenju vrednosti.

a) Nefinansijska imovina

U skladu sa računovodstvenom politikom, svakog datuma izveštavanja rukovodstvo Grupe vrši pregled knjigovodstvenih vrednosti nefinansijske imovine Grupe u cilju utvrđivanja postojanja indikacija o umanjenju vrednosti. U slučaju postojanja takvih indikacija, nadoknadiiva vrednost imovine se procenjuje.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.15. Umanjenje vrednosti (Nastavak)****(a) Nefinansijska imovina (Nastavak)**

Ako se proceni da je nadoknadiva vrednost imovine niža od njene knjigovodstvene vrednosti, knjigovodstvena vrednost imovine se umanjuje do nivoa njene nadoknadive vrednosti, koja predstavlja vrednost veću od fer vrednosti umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi imovine. Gubici po osnovu umanjenja vrednosti, koji predstavljaju razliku između knjigovodstvene vrednosti i nadoknadive vrednosti materijalne i nematerijalne imovine, se priznaju u bilansu uspeha u skladu sa zahtevima MRS 36 „Umanjenje vrednosti imovine“.

Sredstva koja imaju neograničeni korisni vek upotrebe, kao na primer goodwill i poslovno ime, ne podležu amortizaciji i proveru da li je došlo do umanjenja njihove vrednosti vrši se na godišnjem nivou.

S obzirom na prirodu svoje imovine i poslovanja, većina pojedinačne imovine Grupe ne generiše novčane tokove nezavisno od druge imovine Grupe. Ako nije moguće proceniti nadoknadivu vrednost pojedinačne imovine, Grupa identifikuje jedinicu koja generiše gotovinu („JGG“) kojoj dato sredstvo pripada. Nadoknadivi iznos sredstva se utvrđuje kao vrednost u upotrebi uzimajući u obzir buduće očekivane ekonomske koristi od upotrebe sredstva i eventualnog otuđenja. Nadoknadivi iznos je određen metodom diskontovanog novčanog toka na osnovu procene rukovodstva Grupe o očekivanim ekonomskim prilikama tokom preostalog korisnog veka upotrebe sredstva i očekivanim načinom korišćenja tog sredstva.

Gubitak po osnovu umanjenja vrednosti goodwill-a se ne ukida. Vezano za ostalu imovinu, gubici po osnovu umanjenja vrednosti u prethodnim periodima se procenjuju svakog datuma izveštavanja na sve indikacije da je iznos gubitka smanjen ili da više ne postoji. Gubitak po osnovu umanjenja vrednosti se ukida ako je došlo do promene u proceni koja je korišćena pri utvrđivanju nadoknadive vrednosti. Gubitak po osnovu umanjenja vrednosti se samo ukida do nivoa do koga knjigovodstvena vrednost imovine ne prevazilazi knjigovodstvenu vrednost koja bi bila utvrđena, umanjena za ispravku vrednosti, da nikakvo umanjenje vrednosti prvobitno nije bilo priznato.

(b) Nederivatna finansijska sredstva

Grupa razmatra dokaze o umanjenju vrednosti finansijskih sredstava odmerenih po amortizovanoj vrednosti kako na nivou pojedinačnog sredstva, tako i na kolektivnom nivou. Kolektivna procena se vrši grupisanjem sredstava sa sličnim karakteristikama u pogledu rizika. Gubitak po osnovu umanjenja vrednosti se obračunava kao razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih novčanih tokova diskontovanih po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi sredstva. Gubici se priznaju u bilansu uspeha kao ispravka vrednosti usled obezvređenja. Kada Grupa smatra da ne postoje realni izgledi za nadoknadu vrednosti sredstva, relevantni iznosi se otpisuju. Ako se iznos gubitka po osnovu umanjenja vrednosti naknadno smanji i takvo smanjenje može da se objektivno poveže sa događajem koji je nastupio posle prvobitnog priznavanja umanjenja vrednosti, onda se prethodno priznato umanjenje vrednosti ukida u korist konsolidovanog bilansa uspeha.

Gubici po osnovu umanjenja vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju se priznaju u konsolidovanom bilansu uspeha prenosom gubitaka akumuliranih u okviru rezervi po osnovu sredstava raspoloživih za prodaju. Iznos koji se reklasifikuje predstavlja razliku između troška sticanja (umanjeno za otplatu glavnice i troškove amortizacije) i trenutne fer vrednosti, umanjeno za svaki gubitak usled obezvređenja koji je prethodno priznat u konsolidovanom bilansu uspeha.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.16. Donacije**

Donacije (npr. telekomunikaciona oprema, mesne mreže i prateća oprema) se početno priznaju kao odloženi prihod po fer vrednosti. Alternativno, i sredstvo i donacija se računovodstveno obuhvataju po nominalnoj vrednosti. Donacije se priznaju u konsolidovanom bilansu uspeha kao ostali poslovni prihodi proporcionalno tokom korisnog veka trajanja sredstva na koje se odnose.

5.4.17. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Grupa ima zakonsku ili ugovorenu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Rezervisanja za sudske sporove formiraju se na osnovu procene ishoda sporova od strane nadležnih pravnih službi Grupe u visini izdataka koji će nastati da se takve obaveze izmire (Napomena 27).

Potencijalne obaveze se ne priznaju u konsolidovanim finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju (Napomena 35), osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Potencijalna sredstva se ne priznaju u konsolidovanim finansijskim izveštajima, već se obelodanjuju ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

5.4.18. Primanja zaposlenih*(a) Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje*

U skladu sa propisima koji su važeći na različitim lokalnim tržištima, Grupa je obavezna da uplaćuje porez, kao i doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa.

Grupe ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrše prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Grupa nije u obavezi da zaposlenima nakon odlaska u penziju isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu penzionog fonda.

Porezi i doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

(b) Obaveze po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju i jubilarnih nagrada

U skladu sa kolektivnim ugovorima i lokalnim zakonima, zavisna preduzeća su u obavezi da isplate otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 mesečne zarade koji je zaposleni ostvario ili u visini neoporezivog iznosa.

Na različitim lokalnim tržištima, zavisna preduzeća su u obavezi da isplate i jubilarne nagrade u iznosu od jedne polovine do tri prosečne mesečne zarade ili sa fiksno definisanim iznosima.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.18. Primanja zaposlenih (Nastavak)

(b) Obaveze po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju i jubilarnih nagrada (Nastavak)

Iznos jubilarnih nagrada zavisi od ukupnog broja godina staža zaposlenih u preduzećima i isplaćuju se za 10, 20, 30 i 35 godina rada.

Grupa iskazuje dugoročne obaveze po osnovu otpremnina i jubilarne nagrade korišćenjem metoda sadašnje vrednosti budućih očekivanih isplata, na osnovu obračuna aktuara. Budući da se radi o ostalim dugoročnim naknadama zaposlenima, a ne o naknadama nakon prestanka radnog odnosa, aktuarski dobici i gubici, kao i troškovi prethodne službe priznaju se u konsolidovanom bilansu uspeha u periodu u kome nastanu.

(c) Otpremnine za dobrovoljni odlazak zaposlenih

U toku 2011. godine usvojena je Poslovna politika stimulanja dobrovoljnog odlaska zaposlenih.

U 2012. godini ova politika se primenjivala samo za zaposlene koji boluju od teže bolesti koja trajno ugrožava njihovu radnu sposobnost.

Predviđeno je da zaposleni, iz određene kategorije, koji izrazi želju da dobrovoljno otkáže ugovor o radu, a istovremeno ne ispunjava pravo na penziju, može da ostvari pravo na isplatu određenog iznosa naknade.

Priznavanje naknada za prevremeni raskid radnog odnosa vrši se na teret rezultata perioda u kome su se zaposleni prijavili i ispunili uslove za odlazak, odnosno za zaposlene koji su do dana izveštavanja napustili preduzeće i po tom osnovu im prestaju sva novčana potraživanja od preduzeća.

(d) Kratkoročna plaćena odsustva

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava za koje se očekuje da će biti iskorišćeni u narednom periodu priznaju se u iznosu akumuliranih neiskorišćenih prava na dan izveštavanja. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

(e) Doprinos zaposlenih poslovnom rezultatu

Grupa priznaje obaveze i trošak za doprinos zaposlenih poslovnom rezultatu u skladu sa odlukom nadležnih statutarnih organa Grupe ili drugom odlukom rukovodstva. Grupa priznaje očekivane rashode za doprinos zaposlenih poslovnom rezultatu samo kada ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obavezu da izvrši plaćanje kao rezultat prethodnih događaja i kada je moguće pouzdano proceniti iznos obaveze.

Doprinos zaposlenih poslovnom rezultatu može sadržati kako fiksnu tako i varijabilnu komponentu.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.19. Porezi i doprinosi

(a) Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica i podzakonskih akata Republike Srbije, Zakona o porezu na dobitak Republike Srpske, Zakona o porezu na dobit pravnih lica Crne Gore i Zakona o porezu na dobit pravnih lica Holandije, i odgovarajućim podzakonskim aktima.

U skladu sa Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica počev od januara 2013. godine u Republici Srbiji primenjuje se uvećana stopa poreza na dobit od 15% (umesto dotadašnje stope od 10%).

Porez na dobit obračunava se po stopi od 10% u Republici Srpskoj, 9% u Crnoj Gori, odnosno 20% na iznos od EUR 200 hiljada i 25% na razliku preko EUR 200 hiljada u Holandiji, na poresku osnovicu iskazanu u poreskom bilansu, nakon čega se može umanjiti za utvrđene poreske kredite. Osnovicu za oporezivanje čini oporeziva dobit, koja se utvrđuje usklađivanjem rezultata iz izveštaja o ukupnom rezultatu za razlike u skladu sa navedenim zakonima.

Zakon o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije obvezniku se priznaje pravo na poreski kredit u visini od 20% izvršenog ulaganja, s tim što poreski kredit ne može biti veći od 33% obračunatog poreza u godini u kojoj je izvršeno ulaganje (odnosno 50% u skladu sa prethodno važećim Zakonom o porezu na dobit pravnih lica).

Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit se ukida poreski kredit od 1. januara 2014. godine. Poreski kredit će moći da se evidentira do kraja 2013. godine, ali ne i u narednim godinama. Takođe, obveznik koji je do 31. decembra 2013. godine ostvario pravo na poreski podsticaj i iskazao podatke u poreskom bilansu i poreskoj prijavi za 2013. godinu, može to pravo da koristi do isteka roka i na način propisan ovim Zakonom u Republici Srbiji.

Lokalni poreski zakoni koji su primenljivi na Grupu, ne dozvoljavaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda iskoriste za povraćaj poreza plaćenog u prethodnom periodu. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se preneti na račun dobiti utvrđene u godišnjem poreskom bilansu iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

U skladu sa Zakonom o porezu na dobit Republike Srbije, sva preduzeća su dužna da podnesu studiju o transfernim cenama sa svojim poreskim izveštajem do 30. juna u narednoj godini za prethodnu godinu.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobit se obračunava za privremene razlike između poreske osnovice imovine i obaveza i njihove knjigovodstvene. Odloženi porez se obračunava po poreskom stopama za koje se očekuje da će biti primenjene na privremene razlike kada budu isknižene, korišćenjem poreskih stopa koje će biti propisane ili suštinski propisane na datum izveštavanja.

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivane buduće oporezive dobiti dovoljan da se one mogu iskoristiti.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.19. Porezi i doprinosi (Nastavak)****(a) Porez na dobitak (Nastavak)**

Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na svaki izveštajni datum i priznaju do mere u kojoj je postalo verovatno da će buduća oporeziva dobit dozvoliti povraćaj odloženog poreskog sredstva.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao rashodi i prihodi i uključeni su u konsolidovanu neto dobitak izveštajnog perioda.

(b) Porezi, doprinosi i druge dažbine koji ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi i doprinosi, koji ne zavise od rezultata poslovanja Grupe, uključuju porez na imovinu i druge poreze, razne naknade i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru ostalih poslovnih rashoda (Napomena 12).

5.4.20. Operativni lizing

Zakup sredstava kod kojih su sve koristi i rizici u vezi sa vlasništvom zadržani kod zakupodavca, odnosno nisu preneti na zakupca, evidentiran je kao operativni lizing.

Prihodi po osnovu operativnog lizinga priznaju se proporcionalno u konsolidovanom bilansu uspeha tokom trajanja ugovora o lizingu.

Troškovi operativnog lizinga se odnose na zakup poslovnih prostorija, prostora za radio bazne stanice, skladišta i ostale troškove zakupa. Navedeni troškovi priznaju se na teret konsolidovanog bilansa uspeha u momentu njihovog nastanka.

5.4.21. Zarada po akciji

Grupa izračunava i obelodanjuje osnovnu i umanjenu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem konsolidovanog neto dobitka koja pripada akcionarima, imaocima običnih akcija Grupe, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda (Napomena 26/v/).

5.4.22. Dividende na obične akcije

Dividende akcionarima evidentiraju se kao obaveza i umanjuju kapital u periodu u kojem je doneta odluka o njihovoj isplati. Dividende odobrene za period nakon datuma izveštavanja se obelodanjuju u napomeni o događajima nakon datuma izveštajnog perioda.

5.4.23. Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima

Za svrhe ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja, povezana pravna lica su ona lica kod kojih Grupa ima mogućnost kontrolisanja, ima učešće u pravnim licima koje mu daje značajan uticaj na ta lica, ili ima zajedničku kontrolu nad pravnim licima, kao što je definisano u MRS 24 "Obelodanjivanje povezanih strana".

Odnosi između Grupe i njenih povezanih lica regulisani su na ugovornoj osnovi. Transakcije sa povezanim licima posebno se obelodanjuju (Napomena 33).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Grupa je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izložena određenim finansijskim rizicima i to: tržišnom riziku (koji obuhvata rizik od promene kursa stranih valuta, rizik od promene kamatnih stopa i rizik od promene cena), riziku likvidnosti i kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Grupi je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsku poziciju i poslovanje Grupe u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

Upravljanje rizicima definisano je računovodstvenim i finansijskim politikama Grupe, usvojenim od strane nadležnih organa upravljanja preduzećima unutar Grupe. U 2013. godini nije bilo promena u politikama upravljanja rizicima koje se redovno revidiraju da bi odražavale promene u uslovima na tržištu i delatnosti Grupe.

Politike upravljanja rizicima u Grupe je utvrđene u cilju identifikovanja i analiziranja rizika kojima je Grupa izložena, sa određivanjem limita i kontrola za rizike, uz praćenje rizika i pridržavanje utvrđenih limita. Statutarni organi Grupe su osnovani u cilju nadziranja načina na koji rukovodstvo upravlja rizicima sa kojima se Grupa suočava.

6.1. Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik od promena u tržišnim cenama - kao što su devizni kursevi, kamatne stope i cene instrumenata kapitala - koje mogu imati negativan efekat na prihode ili vrednost njegovih finansijskih instrumenata. Cilj upravljanja tržišnim rizikom je kontrola izloženosti tržišnom riziku u okviru prihvatljivih parametara, uz ostvarenje optimalnog prinosa.

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Grupa je izložena riziku od promene kursa stranih valuta, pre svega EUR. Devizni kursevi su obelodanjeni u Napomeni 37.

Rukovodstvo Grupe je ustanovilo politiku za upravljanje rizikom od promena kursa stranih valuta u odnosu na njegovu funkcionalnu valutu putem hedžing transakcija, gde god je to moguće. To ne obuhvata derivate, zbog čega se u ovim okolnostima ne primenjuje računovodstvo hedžing.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

6.1. Tržišni rizik (Nastavak)

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta (Nastavak)

Izloženost riziku od promene kursa stranih valuta na dan 31. decembra 2013. godine, prikazana je u sledećoj tabeli:

	<u>EUR</u>	<u>USD</u>	<u>SDR</u>	<u>BAM</u>	<u>RSD</u>	<u>Ukupno</u>
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1,689,653	112,860	-	5,369,680	1,161,768	8,333,961
Ostala dugoročna finansijska sredstva	1,076,209	-	-	1,509,309	791,733	3,377,251
Potraživanja od kupaca	2,422,694	12	189,959	2,196,747	10,175,258	14,984,670
Ostala potraživanja	175,944	503	698	942,040	1,040,169	2,159,354
Ukupno	5,364,500	113,375	190,657	10,017,776	13,168,928	28,855,236
Kredit i zajmovi	(58,113,781)	(561,412)	-	-	-	(58,675,193)
Obaveze iz poslovanja	(3,529,518)	(33,126)	(164,881)	(2,973,772)	(7,068,899)	(13,770,196)
Ostale obaveze	(30,189)	(3,429)	(1,193)	(799,289)	(2,658,970)	(3,493,070)
Ukupno	(61,673,488)	(597,967)	(166,074)	(3,773,061)	(9,727,869)	(75,938,459)
Neto izloženost	(56,308,988)	(484,592)	24,583	6,244,715	3,441,059	(47,083,223)

Izloženost riziku od promene kursa stranih valuta na dan 31. decembra 2012. godine, prikazana je u sledećoj tabeli:

	<u>EUR</u>	<u>USD</u>	<u>SDR</u>	<u>BAM</u>	<u>RSD</u>	<u>Ukupno</u>
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	9,106,400	88,611	-	4,195,395	2,488,190	15,878,596
Ostala dugoročna finansijska sredstva	1,092,186	-	-	67,596	916,787	2,076,569
Potraživanja od kupaca	2,475,417	13	178,698	2,105,935	10,219,282	14,979,345
Ostala potraživanja	784,972	507	719	2,403,450	752,172	3,941,820
Ukupno	13,458,975	89,131	179,417	8,772,376	14,376,431	36,876,330
Kredit i zajmovi	(82,660,432)	(194,630)	-	-	-	(82,855,062)
Obaveze iz poslovanja	(2,910,590)	(21,003)	(181,019)	(1,759,424)	(5,906,819)	(10,778,855)
Ostale obaveze	(123,759)	(3,536)	(1,227)	(1,004,813)	(809,447)	(1,942,782)
Ukupno	(85,694,781)	(219,169)	(182,246)	(2,764,237)	(6,716,266)	(95,576,699)
Neto izloženost	(72,235,806)	(130,038)	(2,829)	6,008,139	7,660,165	(58,700,369)

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

6.1. Tržišni rizik (Nastavak)

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta (Nastavak)

Analiza osetljivosti

Razumno moguće smanjenje vrednosti dinara od 5% u odnosu na EUR, USD, SDR i BAM bi imao sledeći efekat na konsolidovani rezultat poslovanja, pod pretpostavkom da sve ostale varijable ostanu nepromenjene, posebno kamatne stope.

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
EUR	(2,815,449)	(3,611,790)
USD	(24,230)	(6,502)
BAM	1,229	(141)
SDR	312,236	300,407
Ukupno	<u>(2,526,214)</u>	<u>(3,318,026)</u>

Jačanje vrednosti dinara od 5% u odnosu na gore navedene valute na dan 31. decembra bi imalo jednak ali suprotan efekat za navedene valute u prikazanim iznosima. Nakon oporezivanja, uticaj na kapital bi bio isti.

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Grupa je izložena rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njenu finansijsku poziciju, rezultat poslovanja i tokove gotovine.

Rizik od promene kamatnih stopa uglavnom proističe iz dugoročnih kredita od banaka i kredita od dobavljača za varijabilnom kamatnom stopom. Krediti odobreni po varijabilnoj kamatnoj stopi izlažu Grupu kamatnom riziku novčanih tokova.

Na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine obaveze po kreditima su uglavnom izražene u EUR sa varijabilnom kamatnom stopom, koja je vezana za Euribor.

Bruto kamatna stopa na kredite u EUR se kreće u rasponu od Euribor uvećan za maržu od 0.8% do 6% godišnje, dok se za ugovore u RSD usklađivanje kamatne stope vrši na bazi rasta indeksa cena na malo od 5% ili više samo tokom grejs perioda.

Grupa vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i refinansiranje, pre svega za dugoročne obaveze budući da one predstavljaju najznačajniju kamatonosnu poziciju.

Grupa još uvek ne vrši svopromenljive za fiksnu kamatnu stopu ili obrnuto, s obzirom na postojeću regulativu i nedovoljno razvijeno finansijsko tržište, ali preduzima odgovarajuće mere radi obezbeđenja kredita od banaka pod povoljnijim uslovima.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

6.1. Tržišni rizik (Nastavak)

(b) Rizik od promene kamatnih stopa (Nastavak)

Kamatni profil kamatonosnih finansijskih instrumenata Grupe je kao što sledi:

	<u>31.12.2013.</u>	<u>31.12.2012.</u>
Finansijska sredstva		
Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	<u>2,980,737</u>	<u>3,576,161</u>
Ukupno	<u>2,980,737</u>	<u>3,576,161</u>
Finansijske obaveze		
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom	<u>(58,675,193)</u>	<u>(82,855,062)</u>
Ukupno	<u>(58,675,193)</u>	<u>(82,855,062)</u>

U slučaju da je kamatna stopa na obaveze po kreditima (od banaka i dobavljača) i ostale kamatonosne obaveze bila veća/manja za 1 procentni poen na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, konsolidovani dobitak za 2013. godinu nakon oporezivanja i kapital na dan 31. decembra 2013. godine bio bi manji/veći za RSD 586,752 hiljade (2012. godina: RSD 828,551 hiljada), kao rezultat većeg/manjeg rashoda kamata.

(c) Rizik od promene cena

Grupa nije izložena riziku od promene cena vlasničkih hartija od vrednosti s obzirom da u konsolidovanom bilansu stanja nema značajnih ulaganja klasifikovanih kao raspoloživih za prodaju ili kao finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

S druge strane, Grupa je izložena riziku od promene cena usluga, jer se suočava sa intenzivnom konkurencijom u oblasti mobilne telefonije, interneta i multimedija, kao i pojavom operatora u oblasti fiksne telefonije u Republici Srbiji. Grupa nastoji da ublaži ovaj rizik uvođenjem raznovrsnih usluga svojim klijentima.

Pored toga, lokalna regulatorna tela su nametnula Grupi, između ostalih, obavezu kontrole cena za pojedina tržišta na kojima je preduzeće proglašeno za operatora sa značajnom tržišnom snagom (Napomena 1).

6.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja rizik da Grupa neće biti u stanju da izmiri svoje finansijske obaveze po njihovom dospeću. Pristup Grupe upravljanju rizikom likvidnosti ima za cilj da se uvek obezbedi, u meri u kojoj je to moguće, adekvatna likvidnost za izmirenje obaveza po njihovom dospeću, kako pod uobičajenim tako i pod vanrednim okolnostima, bez nastanka neprihvatljivih gubitaka ili rizika od narušavanja reputacije Grupe.

Uprkos činjenici da je Grupa izvršila reprogram dugoročnog kredita, kao što je obelodanjeno u Napomeni 36(a), kratkoročne obaveze Grupe su veće od obrtne imovine u iznosu od RSD 4,783,027 hiljada. Međutim, rukovodstvo smatra da je Grupa sposobna da ispuni sve svoje ugovorne obaveze iz poslovanja, na osnovu priliva koji će biti realizovani u prvom tromesečju 2014. godine.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

6.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

U cilju upravljanja rizikom likvidnosti, usvojene finansijske politike definišu maksimalni iznos avansnog plaćanja isporučiocima radova, opreme i usluga, grejs period i dužina otplate i to u zavisnosti od vrednosti ugovorene nabavke. Nivo očekivanih novčanih prilivsa od potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja, zajedno sa očekivanim novčanim odlivima po osnovu obaveza prema dobavljačima i ostalim obavezama, takođe se prati.

Ročnost dospeća nederivatnih finansijskih obaveza Grupa na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine prikazana je u sledećem pregledu.

	<u>Knjigovodstvena vrednost</u>	<u>Do 3 meseca</u>	<u>Od 3 do 12 meseci</u>	<u>Od 1 do 2 godine</u>	<u>Od 2 do 5 godina</u>	<u>Preko 5 godina</u>	<u>Ukupno</u>
31. decembar 2013. godine							
Kreditni i zajmovi	58,675,193	10,642,651	22,911,873	19,766,189	8,116,677	316,191	61,753,581
Obaveze iz poslovanja	13,770,196	11,818,644	1,136,398	752,419	60,956	1,779	13,770,196
Ostale obaveze	3,493,070	3,486,438	6,632	-	-	-	3,493,070
Ukupno	75,938,459	25,947,733	24,054,903	20,518,608	8,177,633	317,970	79,016,847
31. decembar 2012. godine							
Kreditni i zajmovi	82,855,062	11,314,082	24,421,556	32,165,731	21,195,519	267,136	89,364,024
Obaveze iz poslovanja	10,778,855	8,115,864	866,408	1,105,524	689,255	1,804	10,778,855
Ostale obaveze	1,942,782	1,942,782	-	-	-	-	1,942,782
Ukupno	95,576,699	21,372,728	25,287,964	33,271,255	21,884,774	268,940	102,085,661

Finansijske obaveze koje su obezbeđene na dan 31. decembra 2013. godine obelodanjene su u Napomeni 28(c).

6.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik od finansijskog gubitka za Grupu u slučaju da kupac ili druga strana kod finansijskog instrumenta ne ispuni svoje ugovorne obaveze, i odnosi na potraživanja od kupaca, gotovinu i gotovinske ekvivalente, depozite u bankama i finansijskim institucijama, kredite date zaposlenima.

Knjigovodstvena vrednost finansijskih sredstava predstavlja maksimalnu izloženost kreditnom riziku.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

6.3. Kreditni rizik (Nastavak)

Potraživanja od kupaca

Izloženost Grupe kreditnom riziku je primarno uzrokovana pojedinačnim osobinama svakog kupca. Kreditnim rizikom se upravlja preduzimanjem odgovarajućih aktivnosti i mera na nivou Grupe, kao što je procena rizika klijenta, praćenje poslovanja klijenta i njegovog finansijskog stanja, kao i upravljanje potraživanjima i nenaplativim potraživanjima. U slučaju neispunjenja obaveza, Grupa obustavlja dalje pružanje usluga klijentu. Nadalje, Grupa nema značajnu koncentraciju rizika budući da ima široku bazu kupaca koji su nepovezani, sa pojedinačno malim obavezama. Pored obustave daljeg pružanja usluga, u cilju obezbeđenja naplate, Grupa takođe preduzima i sledeće mere: reprogramiranje dugovanja, pokretanje sudskog postupka, vansudska poravnanja, itd.

Potraživanja po osnovu roaming-a i međunarodnog obračuna nisu pod direktnim uticajem uslova na lokalnom tržištu. Navedena potraživanja baziraju se na čvrstim bilateralnim ugovorima, uz istovremeno i međusobno pružanje usluga. Informacije o izloženosti kreditnom riziku po ovim osnovama i starosna struktura potraživanja obelodanjeni su u Napomeni 23.

Ostali dugoročni finansijski plasmani

Knjigovodstvena vrednost ostalih dugoročnih finansijskih plasmana predstavlja maksimalnu izloženost Grupe kreditnom riziku na dan izveštavanja.

Naplata kredita datih zaposlenima u Grupi se obezbeđuje kroz administrativne zabrane, odnosno umanjnjem zarada za adekvatan iznos rata.

Deo ostalih dugoročnih finansijskih plasmana je obezbeđen zalogom nad 100% vrednosti kapitala dužnika (Napomena 21).

Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Na dan 31. decembra 2013. godine, gotovinski ekvivalenti i gotovina Grupe znose RSD 8,333,961 hiljadu (31. decembar 2012. godine: RSD 15,878,596 hiljada). Maksimalna izloženost Grupe kreditnom riziku na datum izveštavanja iskazana je kroz vrednost gotovinskih ekvivalenata i gotovine.

6.4. Upravljanje rizikom kapitala

Politika Grupe je da obezbedi dovoljan nivo kapitala kako bi se očuvalo poverenje investitora, kreditora i tržišta, kao i održi budući razvoj poslovanja.

Cilj upravljanja kapitalom je da Grupa zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvala optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala, a akcionarima obezbedila dividende. Da bi očuvalo, odnosno korigovalo strukturu kapitala, Grupa može da razmotri sledeće opcije: korekcija isplata dividendi akcionarima, vraćanje kapitala akcionarima, izdavanje novih akcija ili prodaja sredstava kako bi se smanjila dugovanja. Strategija upravljanja kapitalom Grupe je nepromenjena u odnosu na prethodnu godinu.

Grupa prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti. Taj koeficijent se izračunava kao odnos neto dugovanja i ukupnog kapitala.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

6.4. Upravljanje rizikom kapitala (Nastavak)

Na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine, koeficijent zaduženosti bio je kao što sledi:

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Dugoročni krediti, ostale dugoročne obaveze i kratkoročne finansijske obaveze - ukupno	58,675,193	82,855,062
Minus: Gotovinski ekvivalenti i gotovina (Napomena 24)	<u>(8,333,961)</u>	<u>(15,878,596)</u>
Neto dugovanje*	50,341,232	66,976,466
Sopstveni kapital	<u>143,093,095</u>	<u>136,553,429</u>
Kapital - ukupno**	193,434,327	203,529,895
Koeficijent zaduženosti	<u>26.0%</u>	<u>32.9%</u>

* *Neto dugovanje se dobija kada se ukupne obaveze po kreditima (uključujući kratkoročne i dugoročne, kao što je prikazano u konsolidovanom bilansu stanja) umanje za gotovinske ekvivalente i gotovinu.*

** *Ukupan kapital se dobija kao zbir kapitala iskazanog u konsolidovanom bilansu stanja i neto dugovanja.*

Smanjenje koeficijenta zaduženosti na dan 31. decembra 2013. godine uslovljeno je najvećim delom otplatom kreditnih obaveza.

6.5. Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza

Grupa nema finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koji se naknadno vrednuju po fer vrednosti u konsolidovanom bilansu stanja. Fer vrednosti gotovine i gotovinskih ekvivalenata, kratkoročnih depozita, potraživanja od kupaca, ostalih potraživanja, obaveza prema dobavljačima i ostalih tekućih obaveza uglavnom su približne njihovim knjigovodstvenim vrednostima zbog kratkih perioda dospeća ovih instrumenata.

Fer vrednost finansijskih sredstava vrednovanih po amortizovanoj vrednosti (zajmovi zaposlenima i dugoročna sredstva) se procenjuje diskontovanjem novčanih tokova korišćenjem tržišne kamatne stope.

Jedini finansijski instrumenti koji se odmeravaju po fer vrednosti su finansijska sredstva koja su raspoloživa za prodaju koja nisu materijalna za ove konsolidovane finansijske izveštaje. Prilikom odmeravanja tih finansijskih sredstva, Grupa koristi uočljive tržišne podatke u meri u kojoj je to moguće. Fer vrednosti se klasifikuju u različite nivoe hijerarhije fer vrednosti na osnovu korišćenih inputa u tehnikama procene, kao što sledi:

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

6.5. Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza (Nastavak)

- Nivo 1: kotirane cene (nekorigovane) na aktivnom tržištu za identičnu imovinu ili obaveze
- Nivo 2: inputi koji nisu kotirane cene uključene u nivo 1 koje su uočljive za imovinu ili obavezu, bilo direktno (tj. cene) ili indirektno (tj. izvedeni iz cena)
- Nivo 3: inputi za imovinu ili obaveze koji nisu zasnovani na uočljivim tržišnim podacima (neuočljivi inputi).

Finansijska sredstva koja su raspoloživa za prodaju klasifikovana po različitim nivoima, prikazana su kao što sledi:

	<u>31.12.2013.</u>	<u>31.12.2012.</u>
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju:		
Nivo 1	407	452
Nivo 2	-	-
Nivo 3	<u>23</u>	<u>23</u>
Ukupno	<u>430</u>	<u>475</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

7. PRIHODI OD PRODAJE

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Usluge javne fiksne telekomunikacione mreže:		
Fiksna telefonija, Internet i Multimedija	50,823,709	52,213,190
Interkonekcija	8,308,289	8,545,672
	<u>59,131,998</u>	<u>60,758,862</u>
Usluge mobilne telefonije:		
Prepaid	19,270,477	22,330,092
Postpaid	23,809,333	22,158,077
Interkonekcija	10,190,077	10,117,273
Roaming	1,591,792	1,667,177
	<u>54,861,679</u>	<u>56,272,619</u>
Prihodi od fizičko-tehničkog obezbeđenja i održavanja higijene	<u>674,767</u>	<u>638,378</u>
Ostalo	<u>175,049</u>	<u>66,542</u>
Ukupno	<u>114,843,493</u>	<u>117,736,401</u>

Prihodi od usluga javne fiksne telekomunikacione mreže obuhvataju prihode od fiksne telefonije, maloprodaje i veleprodaje interneta, multimedije i kombinovanog paketa usluga.

8. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Poklonjena osnovna sredstva, nematerijalna ulaganja i zalihe:		
- nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva (Napomena 31(d))	501,066	443,537
- zalihe	45,692	16,156
	<u>546,758</u>	<u>459,693</u>
Zakup	115,539	130,265
Sublicence za TV prava	983,661	958,424
Ostali prihodi	101,346	92,174
Ukupno	<u>1,747,304</u>	<u>1,640,556</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

9. TROŠKOVI MATERIJALA

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Materijal	7,009,004	5,400,903
Troškovi goriva i energije	1,709,297	1,724,601
Troškovi SIM kartica	128,173	119,284
Troškovi rezervnih delova	178,055	145,275
Zalihe za pristup mobilnom internetu	122,618	60,024
Troškovi alata i inventara	23,794	39,271
Ostali troškovi	954,495	1,226,194
Ukupno	<u>10,125,436</u>	<u>8,715,552</u>

10. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Bruto zarade zaposlenih	15,387,529	14,680,323
Doprinosi na teret poslodavca	2,028,464	1,919,857
	<u>17,415,993</u>	<u>16,600,180</u>
Doprinos zaposlenih poslovnom rezultatu	382,904	503,596
Otpremnine za dobrovoljni odlazak	884	42,181
Ostali lični rashodi	2,071,727	2,143,403
Ukupno	<u>19,871,508</u>	<u>19,289,360</u>

11. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Troškovi amortizacije:		
- nematerijalna ulaganja (Napomena 18)	3,881,847	3,989,300
- nekretnine i oprema (Napomena 19)	21,213,950	21,776,393
	<u>25,095,797</u>	<u>25,765,693</u>
Troškovi rezervisanja za:		
- beneficije zaposlenih	252,593	360,178
- sudske sporove	30,019	28,306
	<u>282,612</u>	<u>388,484</u>
Ukupno	<u>25,378,409</u>	<u>26,154,177</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

12. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Troškovi operatora:		
Interkonekcija fiksne telefonije	5,062,208	5,391,336
Interkonekcija mobilne telefonije	6,953,595	6,552,904
Zakup vodova i prenos podataka	755,739	921,312
Roaming	1,039,977	869,524
	<u>13,811,519</u>	<u>13,735,076</u>
Naknada za telekomunikacione licence, odobrenja i frekvencije:		
Licenca za mobilnu telefoniju (a)	353,988	240,262
Licenca za fiksnu telefoniju (b)	77,006	64,438
Radio frekvencije i ostale naknade	597,098	689,155
	<u>1,028,092</u>	<u>993,855</u>
Troškovi zakupa	5,876,757	6,077,043
Troškovi održavanja	5,345,028	5,170,353
Naknade za emitovanje sadržaja	3,035,720	2,258,457
Troškovi reklame, propagande i sponzorstva	2,204,473	2,404,959
Transportni troškovi	1,336,822	1,321,195
Provizije posrednika	1,477,199	1,275,299
Troškovi komunalnih usluga	344,580	368,636
Troškovi elektronske obrade podataka	97,470	94,989
Troškovi ostalih proizvodnih usluga	1,339,302	907,908
Indirektni porezi	1,350,770	1,732,220
Troškovi čišćenja i fizičko-tehničkog obezbeđenja	54,298	44,367
Premije osiguranja	687,397	645,716
Takse	393,378	444,327
Troškovi platnog prometa	391,732	554,552
Troškovi revizije i ostalih intelektualnih usluga	185,441	153,919
Troškovi obrazovanja i stručnog usavršavanja	92,744	151,338
Troškovi reprezentacije	67,281	81,180
Ostali nematerijalni troškovi	432,279	601,050
Ukupno	<u><u>39,552,282</u></u>	<u><u>39,016,439</u></u>

- (a) Naknada za licencu za mobilnu telefoniju u iznosu od RSD 353,988 hiljada (2012. godina: RSD 240,262 hiljade) odnosi se na licencu za javnu mobilnu telekomunikacionu mrežu u skladu sa GSM/GSM1800 i UMTS/IMT-2000 standardom na lokalnim tržištima gde članice Grupe posluju.

Naknada za GSM/UMTS licencu se obračunava u iznosu od 0.5% do 1.5% prihoda od prodaje ostvarenog u poslovnoj godini za koju se plaća naknada.

- (b) Naknada za licencu za fiksnu telefoniju u iznosu od RSD 77,006 hiljada (2012. godina: RSD 64,438 hiljada) se odnosi na licencu za izgradnju, posedovanje i eksploataciju javne fiksne telekomunikacione mreže i pružanja usluga na lokalnim tržištima gde članice Grupe posluju.

Naknada za licencu za fiksnu telefoniju se obračunava u iznosu od 0.08% do 1.5% prihoda od prodaje ostvarenog u poslovnoj godini za koju se plaća naknada.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

13. FINANSIJSKI PRIHODI

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Prihodi od kamata	1,296,909	1,353,393
Pozitivne kursne razlike	656,022	1,675,634
Prihodi po osnovu efekata valutne klauzule	32,880	310,618
Ostali finansijski prihodi	452,631	29,709
Ukupno	<u>2,438,442</u>	<u>3,369,354</u>

14. FINANSIJSKI RASHODI

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Rashodi kamata	3,272,505	4,588,859
Negativne kursne razlike	904,924	6,438,457
Rashodi po osnovu efekata valutne klauzule	134,969	2,012,874
Ostali finansijski rashodi	154,683	4
Ukupno	<u>4,467,081</u>	<u>13,040,194</u>

15. OSTALI PRIHODI

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Prihod od ukidanja ispravke vrednosti (Napomena 16)	1,499,991	1,425,138
Prihodi od prevremeno raskinutih korisničkih ugovora	527,132	499,870
Prihodi od naplaćenih troškova sudskog spora	179,019	137,135
Dobici od prodaje materijala i otpadaka	35,657	44,604
Naknada šteta	48,471	47,166
Prihodi od ukidanja ostalih rezervisanja	66,516	-
Ostali prihodi	438,913	645,246
Ukupno	<u>2,795,699</u>	<u>2,799,159</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

16. OSTALI RASHODI

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Ispravka vrednosti datih avanasa i potraživanja	3,184,350	3,327,207
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava	875,522	2,847,446
Obezvređenje WiMax imovine	-	38,359
Donacije	183,978	211,614
Ostali rashodi	136,703	429,168
Ukupno	<u>4,380,553</u>	<u>6,853,794</u>

Promene na računima ispravke vrednosti u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	Avansi za nemateri- jalna ulaganja	Avansi za nekretninu i opremu (Napomena 20)	Dati avansi	Potraživanja (Napomena 23)	Kratkoročni finansijski plasmani	Ukupno
Stanje na dan						
1. januara 2012. godine	2,375	24,748	104,883	14,278,650	641	14,411,297
Ispravka vrednosti u toku godine	-	11,196	67,482	3,248,529	-	3,327,207
Ukidanje ispravke vrednosti (Napomena 15)	(574)	(18,728)	(60,363)	(1,345,473)	-	(1,425,138)
Otpis	-	(422)	(26,781)	(656,575)	-	(683,778)
Prenos (sa)/na	-	-	(30,315)	(178,833)	-	(209,148)
Ostale promene	-	-	(238)	(30,907)	-	(31,145)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	-	125	48	281,651	-	281,824
Stanje na dan						
31. decembra 2012. godine	<u>1,801</u>	<u>16,919</u>	<u>54,716</u>	<u>15,597,042</u>	<u>641</u>	<u>15,671,119</u>
Ispravka vrednosti u toku godine	-	1,737	31,715	3,145,582	5,316	3,184,350
Ukidanje ispravke vrednosti (Napomena 15)	-	(9,707)	(48,429)	(1,441,193)	(662)	(1,499,991)
Otpis	-	-	-	(742,820)	-	(742,820)
Ostale promene	-	-	(43)	(3,122)	2,055	(1,110)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	-	13	-	31,879	-	31,892
Stanje na dan						
31. decembra 2013. godine	<u>1,801</u>	<u>8,962</u>	<u>37,959</u>	<u>16,587,368</u>	<u>7,350</u>	<u>16,643,440</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

17. POREZ NA DOBITAK

(a) Komponente poreza na dobitak

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Tekući porez	2,460,385	1,129,447
Odloženi poreski prihodi	(52,488)	(1,429,898)
Ukupno poreski rashod/(prihod)	<u>2,407,897</u>	<u>(300,451)</u>

(b) Usaglašavanje iznosa poreza na dobitak i proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Dobitak pre oporezivanja	18,107,569	11,985,149
Porez na dobitak po statutarnoj stopi važećoj za Grupu	2,716,135	1,198,515
Efekti poreske stope u inostranim jurisdikcijama	(254,575)	3,669
Rashodi koji se ne priznaju za poreske svrhe	950,735	454,184
Efekat privremenih razlika	81,912	(376,592)
Nepriзнati prihodi	15,448	84,497
Efekat promene stope poreza na dobitak	-	(856,541)
Umanjenje po osnovu poreza na dobitak i poreza po odbitku plaćenih od strane nerezidentne filijale	-	(71)
Iskorišćeni poreski kredit u tekućem periodu	(1,101,758)	(808,112)
Ukupno poreski rashod/(prihod)	<u>2,407,897</u>	<u>(300,451)</u>
<i>Efektivna poreska stopa</i>	13.30%	-

(c) Odložena poreska sredstva/obaveze

Odložena poreska sredstva se odnose na privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja i njihove poreske osnovice, zatim na obaveze za otpremnine i jubilarne nagrade, i na razgraničene obaveze.

Promene na odloženim poreskim sredstvima u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Stanje na dan 1. januara	2,699,796	1,472,821
Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna ulaganja	(119,357)	1,175,820
Dugoročna primanja zaposlenih	3,148	41,888
Razgraničene obaveze	(9,395)	(1,630)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	419	10,897
Stanje na dan 31. decembra	<u>2,574,611</u>	<u>2,699,796</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

17. POREZ NA DOBITAK (Nastavak)

(c) Odložena poreska sredstva/obaveze (Nastavak)

Odložena poreska sredstva iskazana u konsolidovanom bilansu stanja se odnose na:

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna ulaganja	2,457,990	2,597,294
Dugoročna primanja zaposlenih	105,686	95,849
Razgraničene obaveze	<u>10,935</u>	<u>6,653</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>2,574,611</u>	<u>2,699,796</u>

Promene na odloženim poreskim obavezama prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Stanje na dan 1. januara	1,951,439	1,995,958
Efekat privremenih razlika	(178,092)	(213,820)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	<u>13,057</u>	<u>169,301</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>1,786,404</u>	<u>1,951,439</u>

Nepriзнata odložena poreska sredstva

Grupa nije priznala odložena poreska sredstva po osnovu neiskorišćenih poreskih kredita prenosivih na račun budućih rezultata koji na dan 31. decembra 2013. godine iznose RSD 13,413,653 hiljade.

Priznavanje nije izvršeno usled neizvesnosti u pogledu iskorišćenja prenetih kredita. Na osnovu dosadašnjeg iskustva, iznos poreskih kredita koji potiče iz tekućeg perioda, po osnovu ulaganja u opremu znatno je premašivao iznos iskorišćenih poreskih kredita. Na taj način, Grupa nije bila u mogućnosti da koristi prenete poreske kredite.

Neiskorišćeni poreski krediti po osnovu ulaganja u opremu prikazani su u sledećoj tabeli:

<u>Godina nastanka poreskog kredita</u>	<u>Godina isteka</u>	<u>2013.</u>
2004.	2014.	1,806,071
2005.	2015.	1,499,664
2006.	2016.	934,100
2007.	2017.	1,459,161
2008.	2018.	1,467,094
2009.	2019.	931,747
2010.	2020.	2,211,744
2011.	2021.	823,195
2012.	2022.	1,203,484
2013.	2023.	<u>1,077,393</u>
Ukupno		<u>13,413,653</u>

Rukovodstvo smatra da će Grupa poslovati sa profitom i da će biti u mogućnosti da iskoristi odložena poreska sredstva.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

18. NEMATERIJALNA ULAGANJA I GOODWILL

	Goodwill	Odnosi sa kupcima	Licence	Softveri	Ostala nemateri- jalna ulaganja	Nemateri- jalna ulaganja u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost							
1. januar 2012. godine	33,827,395	17,361,398	20,867,746	13,774,343	1,887,476	1,000,880	88,719,238
Povećanja	-	-	-	-	-	2,407,663	2,407,663
Prenos sa/(na)	-	-	189,942	778,457	7,938	(976,337)	-
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(37,010)	(289,226)	(2,152)	-	(328,388)
Prenos na osnovna sredstva	-	-	(1,372,885)	(570,404)	(3,656)	(135,713)	(2,082,658)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	2,889,968	1,506,069	998,197	184,549	75,009	(4)	5,653,788
Stanje na dan							
31. decembra 2012. godine	36,717,363	18,867,467	20,645,990	13,877,719	1,964,615	2,296,489	94,369,643
Povećanja	-	-	-	-	-	2,565,224	2,565,224
Prenos sa/(na)	-	-	348,537	146,074	6,627	(501,238)	-
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(233,979)	(350,744)	(322,834)	-	(907,557)
Prenos sa osnovnih sredstava	-	-	56,345	309,149	-	-	365,494
Prenos na AVR	-	-	-	-	-	(1,559,824)	(1,559,824)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	294,153	153,294	92,276	19,911	7,661	(42)	567,253
Stanje na dan							
31. decembra 2013. godine	37,011,516	19,020,761	20,909,169	14,002,109	1,656,069	2,800,609	95,400,233
Akumulirana ispravka vrednosti i obezvređenje							
1. januar 2012. godine	-	4,401,704	9,315,397	11,706,472	865,816	92,205	26,381,594
Prenos sa/(na)	-	-	6,804	265,422	41	(272,267)	-
Amortizacija (Napomena 11)	-	1,061,591	1,799,276	885,570	23,490	219,373	3,989,300
Obezvređenje	-	-	748	63	-	-	811
Godišnji iznos dugoročnog zakupa	-	-	-	-	127,342	-	127,342
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(33,309)	(180,207)	(2,145)	-	(215,661)
Prenos na osnovna sredstva	-	-	(534,279)	(398,730)	(6)	(19,765)	(952,780)
Ostale promene	-	-	-	-	-	220,960	220,960
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	-	383,259	350,663	110,819	29,167	-	873,908
Stanje na dan							
31. decembra 2012. godine	-	5,846,554	10,905,300	12,389,409	1,043,705	240,506	30,425,474
Prenos sa/(na)	-	-	141,315	5,719	87	(147,121)	-
Amortizacija (Napomena 11)	-	1,057,021	1,830,981	804,392	23,389	166,064	3,881,847
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(188,078)	(350,744)	(322,834)	-	(861,656)
Godišnji iznos dugoročnog zakupa	-	-	-	-	23,881	-	23,881
Ostale promene	-	-	-	-	-	(31,288)	(31,288)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	-	62,128	51,016	14,355	4,230	-	131,729
Stanje na dan							
31. decembra 2013. godine	-	6,965,703	12,740,534	12,863,131	772,458	228,161	33,569,987
Neotpisana vrednost na dan:							
- 31. decembra 2013. godine	<u>37,011,516</u>	<u>12,055,058</u>	<u>8,168,635</u>	<u>1,138,978</u>	<u>883,611</u>	<u>2,572,448</u>	<u>61,830,246</u>
- 31. decembra 2012. godine	<u>36,717,363</u>	<u>13,020,913</u>	<u>9,740,690</u>	<u>1,488,310</u>	<u>920,910</u>	<u>2,055,983</u>	<u>63,944,169</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

18. NEMATERIJALNA ULAGANJA I GOODWILL (Nastavak)

Goodwill u iznosu od RSD 37,011,516 hiljada na dan 31. decembra 2013. godine (31. decembar 2012. godine: RSD 36,717,363 hiljade) predstavlja višak troška sticanja/prenesene naknade poslovnom kombinacijom iznad udela Matičnog preduzeća u neto fer vrednosti prepoznatljivih sredstava, priznatih obaveza i potencijalnih obaveza stečenog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske" u iznosu od RSD 36,498,586 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 36,204,433 hiljade), kao i stečenog zavisnog preduzeća "HD-WIN" u iznosu od RSD 512,930 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 512,930 hiljada).

U skladu sa Ugovorom o kupovini i prodaji akcija, Matično preduzeće je kupilo 65.005851% akcijskog kapitala "Telekom Srpske". Datum zatvaranja transakcije, odnosno sticanja kontrole nad ovim preduzećem bio je 18. jun 2007. godine, i od tog datuma se "Telekom Srpske" konsoliduje u finansijske izveštaje Grupe. Goodwill je pripisiv jakoj tržišnoj poziciji i profitabilnosti preduzeća "Telekom Srpske", kao i značajnim efektima sinergije koji se javljaju kao posledica povećanja udela na tržištu, kao i povećanja efikasnosti koji su rezultat korišćenja zajedničkih kapaciteta.

Dana 2. avgusta 2011. godine, Matično preduzeće je izvršilo dokapitalizaciju preduzeća "HD-WIN" i time steklo vlasništvo nad 51% kapitala ovog preduzeća. Goodwill je pripisiv značajnim efektima sinergije IPTV platforme i planovima za razvoj WEB TV i ostalih aplikacija, kao i pristupu sportskim sadržajima koje preduzeće "HD-WIN" nudi.

Testiranje goodwill-a na obezvređenje

Za potrebe testiranja obezvređenja goodwill-a nastalog u poslovnoj kombinaciji sticanja oba pomenuta konsolidovana zavisna preduzeća, indentifikovane su jedinice koje generiše gotovinu (JGG) kao celina.

Nadoknadivi iznos JGG za pomenuta zavisna preduzeća je određen na osnovu obračuna vrednosti u upotrebi utvrđene metodom diskontovanog novčanog toka i primenjen je za prinosni i za tržišni pristup.

Obračun vrednosti u upotrebi JGG izvršeno je na osnovu ključnih pretpostavki nezavisne analize procene. Nezavisni procenitelj je koristio relevantne interne i eksterne izvore srodnih industrija. Diskontna stopa je bila pre oporeziavanja i utvrđena kao prosečna ponderisana cena kapitala (PPPK). Projektovani novčani tokovi pokrivaju petogodišnji period kao i rezidualnu vrednost stope rasta. Rezidualna vrednost stope rasta je određena na osnovu procene da se novčani tokovi neće menjati, pod pretpostavkom stabilne dugoročne inflacije.

"Telekom Srpske"

Ključne pretpostavke korišćene za procenu nadoknadivog iznosa, prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Diskontna stopa	12.10%	9.50%
Rezidualna vrednost stope rasta	2.20%	2.00%
Projektovana stopa rasta EBITDA (prosek za narednih pet godina)	4.73%	4.80%

Slobodan gotovinski tok je projektovan na dosadašnjem iskustvu i prvenstveno uslovljen rastom prihoda.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

18. NEMATERIJALNA ULAGANJA I GOODWILL (Nastavak)

Rast prihoda je projektovan uzimajući u obzir dosadašnju prosečnu stopu rasta i procenu za narednih pet godina. Pretpostavka je da će rasti uglavnom prihodi po osnovu kombinovanog paketa usluga i mobilnog interneta.

Nadoknadiivi iznos jedinice koja generiše gotovinu prevazilazi njenu knjigovodstvenu vrednost za RSD 6,802,930 hiljada. Rukovodstvo je identifikovalo mogućnost promene za dve pretpostavke koje bi mogle dovesti do toga da knjigovodstvena vrednost prevazilazi nadoknadiivi iznos. U sledećoj tabeli je prikazan iznos za koje bi trebalo promeniti navedene pretpostavke kako bi nadoknadiivi iznos bio jednak knjigovodstvenoj vrednosti.

U procentima	2013.	2012.
Disontna stopa	0.64	2.96
Projektovana stopa rasta EBITDA	(4.80)	(19.87)

“HD-WIN”

Ključne pretpostavke korišćene za procenu nadoknadivog iznosa, prikazane su u sledećoj tabeli:

	2013.	2012.
Diskontna stopa	15.10%	14.00%
Rezidualna vrednost stope rasta	2.20%	2.10%
Projektovana stopa rasta prihoda (prosek za narednih pet godina)	10.43%	9.07%

Slobodan gotovinski tok je projektovan na dosadašnjem iskustvu i prvenstveno uslovljen rastom prihoda. Rast prihoda je projektovan uzimajući u obzir dosadašnju prosečnu stopu rasta i procenu za narednih pet godina. Pretpostavka je da će rasti uglavnom prihodi po osnovu širenja distribucije Arena Sport kanala. Takođe, uzimajući u obzir prirodu broadcasting industrije, veliki deo poslovnih rashoda ostaje nepromenjen u odnosu na prihode.

Nadoknadiivi iznos jedinice koja generiše gotovinu prevazilazi njenu knjigovodstvenu vrednost za RSD 676,128 hiljada. Rukovodstvo je identifikovalo mogućnost promene za dve pretpostavke koje bi mogle dovesti do toga da knjigovodstvena vrednost prevazilazi nadoknadiivi iznos. U sledećoj tabeli je prikazan iznos za koje bi trebalo promeniti navedene pretpostavke kako bi nadoknadiivi iznos bio jednak knjigovodstvenoj vrednosti.

U procentima	2013.	2012.
Disontna stopa	15.40	0.81
Projektovana stopa rasta prihoda	(4.45)	(3.93)

Na osnovu sprovedenih testova obezvređenja, nisu postojale indikacije umanjavanja vrednosti goodwill-a nastalog prilikom sticanja zavisnih preduzeća “Telekom Srpske” i “HD-WIN” na dan 31. decembra 2013. godine, pošto je nadoknadiivi iznos svake JGG prevazilazio njenu knjigovodstvenu vrednost.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

18. NEMATERIJALNA ULAGANJA I GOODWILL (Nastavak)

Nematerijalna ulaganja

Odnosi sa kupcima predstavljaju ugovorne odnose sa korisnicima Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske". Ugovorni odnosi se sastoje od dva sredstva: bilo kojeg važećeg ugovora na dan poslovne kombinacije i ugovornog odnosa koji može biti produžen nakon isteka roka važenja aktuelnog ugovora.

Licence obuhvataju GSM/UMTS licence, ostale licence za mobilnu telefoniju, licence za fiksni bežični pristup (CDMA i WiMAX) i ostale licence.

Na dan 31. decembra 2013. godine, neotpisana vrednost GSM i UMTS licenci iznosi RSD 5,115,227 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 5,858,592 hiljade), neotpisana vrednost licenci za fiksni bežični pristup (CDMA i WiMAX) iznosi RSD 27,902 hiljade (31. decembar 2012. godine: RSD 32,975 hiljada), neotpisana vrednost ostalih licenci za mobilnu telefoniju iznosi RSD 2,746,023 hiljade (31. decembar 2012. godine: RSD 3,624,656 hiljada) i neotpisana vrednost ostalih licenci iznosi RSD 279,483 hiljade (31. decembar 2012. godine: RSD 224,467 hiljada).

GSM i UMTS licence su odobrene od strane lokalnih regulatornih tela i važeće su do 2022. odnosno 2024. godine. WiMAX i CDMA licence su dodeljene od strane lokalnih regulatornih tela i važeće su do 2017. odnosno 2019. godine.

Na dan 31. decembra 2013. godine ostala nematerijalna ulaganja uključuju i poslovno ime „Arena Sport“ u iznosu od RSD 410,247 hiljada koji je poznat znak u pružanju sportskog programa klijentima kroz TV distributere nastalo prilikom sticanja zavisnog preduzeća "HD-WIN". Pretpostavljeno je da poslovno ime ima neograničen vek trajanja.

Rukovodstvo Grupe smatra da nema indikacija da su nematerijalna ulaganja na dan izveštavanja obezvređena.

Sredstva obezbeđenja

Kao sredstvo obezbeđenja uredne otplate kreditnog aranžmana zaključenog sa Novom Ljubljanskom bankom - NLB d.d., Ljubljana, Slovenija, koji na dan 31. decembra 2013. godine iznosi RSD 1,215,901 hiljadu, na tržištu Crne Gore uspostavljena je zaloga na Licenci GSM-UMTS br. 01-124 (Napomena 28(c)/ii/). Neotpisana vrednost založene licence na dan 31. decembra 2013. godine iznosi RSD 1,013,717 hiljada (31. decembar 2012. godine: 1,126,909 hiljada).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

19. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljište, zgrade, pristupna mreža, TT linije i kablovska kanalizacija i stanovi	Centrale i prenosni uređaji	Ostala oprema	Ulaganja u tuđe nekretnine i opremu	Sredstva u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost						
1. januar 2012. godine	107,811,687	131,935,049	14,274,333	10,762,775	19,277,287	284,061,131
Povećanja	-	-	-	-	12,955,583	12,955,583
Prenos (sa)/na	3,370,992	9,288,310	1,226,341	374,610	(14,260,253)	-
Sredstva primljena bez naknade	100,013	-	-	-	(100,013)	-
Otuđenja i rashodovanja	(55,098)	(8,015,882)	(489,515)	(57,533)	(78,675)	(8,696,703)
Prenos sa nematerijalnih ulaganja	1,034	1,815,960	433,872	(26,884)	(141,324)	2,082,658
Prenos na zalihe	165	11,090	2,773	-	(33,203)	(19,175)
Ostale promene	(83,581)	44,214	11,054	(262)	24,381	(4,194)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	2,205,626	2,363,054	452,551	63,990	308,955	5,394,176
Stanje na dan						
31. decembra 2012. godine	113,350,838	137,441,795	15,911,409	11,116,696	17,952,738	295,773,476
Povećanja	-	-	-	-	16,773,754	16,773,754
Prenos (sa)/na	2,745,868	7,015,869	1,374,951	417,892	(11,554,580)	-
Sredstva primljena bez naknade	97,257	-	-	-	(97,257)	-
Otuđenja i rashodovanja	(166,725)	(4,561,302)	(501,441)	(7,364,714)	(125,634)	(12,719,816)
Prenos na nematerijalna ulaganja	437,948	4,824,283	(3,008,155)	4,606	(2,624,177)	(365,495)
Prenos na zalihe	-	969	-	-	(6,587)	(5,618)
Ostale promene	7,456	19,167	(18,987)	-	1,235	8,871
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	234,356	331,214	8,015	6,821	63,661	644,067
Stanje na dan						
31. decembra 2013. godine	116,706,998	145,071,995	13,765,792	4,181,301	20,383,153	300,109,239
Akumulirana ispravka vrednosti i obezvređenje						
1. januar 2012. godine	41,232,852	79,154,414	9,217,314	9,038,863	673,440	139,316,883
Prenos (sa)/na	60,708	568,533	29,269	30,688	(689,198)	-
Amortizacija (Napomena 11)	5,320,803	13,616,054	1,698,405	711,210	429,921	21,776,393
Obezvređenje	-	37,548	-	-	-	37,548
Otuđenja i rashodovanja	(39,051)	(4,981,513)	(430,441)	(37,074)	(8,485)	(5,496,564)
Prenos sa nematerijalnih ulaganja	(598)	751,916	181,191	523	19,748	952,780
Ostale promene	(4,957)	5,326	1,307	415	104,519	106,610
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	571,535	1,034,077	222,323	28,013	1,064	1,857,012
Stanje na dan						
31. decembra 2012. godine	47,141,292	90,186,355	10,919,368	9,772,638	531,009	158,550,662
Prenos (sa)/na	42,719	2,245,194	(1,398,733)	26,921	(916,101)	-
Amortizacija (Napomena 11)	5,417,507	12,866,822	1,337,758	546,722	1,045,141	21,213,950
Otuđenja i rashodovanja	(134,704)	(3,755,037)	(491,075)	(7,356,053)	(2,918)	(11,739,787)
Ostale promene	6,348	2,351	(3,118)	-	126,375	131,956
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	96,823	209,762	10,014	4,252	757	321,608
Stanje na dan						
31. decembra 2013. godine	52,569,985	101,755,447	10,374,214	2,994,480	784,263	168,478,389
Neotpisana vrednost na dan:						
- 31. decembra 2013. godine	64,137,013	43,316,548	3,391,578	1,186,821	19,598,890	131,630,850
- 31. decembra 2013. godine	66,209,546	47,255,440	4,992,041	1,344,058	17,421,729	137,222,814

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

19. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (Nastavak)

Nabavna vrednost potpuno otpisanih nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja na dan 31. decembra 2013. godine iznosi RSD 63,240,670 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 45,122,333 hiljade).

Na dan 31. decembra 2013. godine, sredstva u pripremi obuhvataju i završene investicije koje nisu aktivirane u iznosu od RSD 5,710,312 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 6,200,471 hiljada). Grupa je izvršila obračun amortizacije navedenih investicija uzimajući u obzir da ta sredstva nisu preneti na odgovarajuće vrste nekretnina, postrojenja i opreme zbog složenih administrativnih procedura. Grupa je koristila odgovarajuće stope amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme na koja će date investicije biti opredeljene prilikom aktiviranja.

Uticaj svake promene u pretpostavkama u određivanju korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja može imati materijalno značajan uticaj na finansijsku poziciju Grupe, kao i na rezultate poslovanja zbog značaja stalnih sredstava u ukupnoj aktivi Grupe. Ukoliko bi Grupa smanjilo koristan vek trajanja osnovnih sredstava za 10%, došlo bi dodatnog povećanja troška amortizacije za 2013. godinu, u iznosu od RSD 2,619,848 hiljada.

Kao sredstvo obezbeđenja urednog izmirenja obaveza po osnovu dugoročnog kredita odobrenog od strane Nove Ljubljanske banke - NLB d.d., Ljubljana, Slovenija u iznosu od RSD 1,215,901 hiljadu na dan 31. decembra 2013. godine Grupa je registrovala zalogu na telekomunikacionoj opremi. Nabavna vrednost založene opreme iznosi RSD 3,527,909 hiljada.

Kao sredstvo obezbeđenja urednog izmirenja obaveza po osnovu dugoročnog kredita od strane Societe Generale banka Montenegro a.d., Podgorica, Crna Gora u iznosu od RSD 210,626 hiljada na dan 31. decembra 2013. godine Grupa je registrovala zalogu na telekomunikacionoj opremi nabavljenoj od inostranog dobavljača Ericsson A.B., Švedska, čija nabavna vrednost iznosi RSD 409,158 hiljada (Napomena 28(c)/ii/).

Ugovorene obaveze za ulaganja u opremu i nematerijalna ulaganja koja nisu priznata na dan izveštavanja u finansijskim izveštajima Preduzeća iznose RSD 1,708,267 hiljada i čine preuzete obaveze (Napomena 34(b)).

Prilikom procene da li postoje indikacije da je neko sredstvo obezvređeno, Grupa uzima u obzir određene indikatore, uključujući i liberalizaciju tržišta i ostale regulatorne i ekonomske promene na telekomunikacionom tržištu.

Na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine, test obezvređenja za JGG je zasnovana na sledećim ključnim pretpostavkama:

- Vrednost tržišta, stopa penetracije, tržišno učešće i nivo konkurencije, odluke regulatora u pogledu cena i
- Nivo investicija.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

19. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (Nastavak)

Iznosi koji se dodeljuju svakom od ovih parametara odražavaju prethodno iskustvo, korigovano za očekivane promene tokom vremenskog perioda koji je obuhvaćen planom poslovanja, ali bi takođe mogao da trpi uticaje nepredvidivih promena političkog, ekonomskog i zakonodavnog okvira.

Rast prihoda je projektovan na osnovu prosečne stope rasta koja je zasnovana na iskustvu i procenjenog obima prodaje, kao i rasta cena u naredne četiri godine.

Pretpostavka je da će cene usluga i proizvoda rasti u skladu sa projektovanim inflacijom za naredne četiri godine. Poslovni rashodi će rasti u skladu sa rastom prihoda, zbog čega Preduzeće očekuje stabilan rast EBITDA uglavnom zahvaljujući penetraciji tržišta internet i multimedijalnih usluga.

Diskontne stope Grupe korišćene za utvrđivanje upotrebne vrednosti su zasnovane na prosečnoj ponderisanoj ceni kapitala i predstavljaju trenutnu tržišnu procenu vremenske vrednosti novca, na bazi rizika koji su svojstveni delatnostima odgovarajućih jedinica koje generišu gotovinu.

Uzimajući u obzir rezultate sprovedenih testova, nije bilo gubitaka usled obezvređenja u 2013. godini. Takođe, u 2012. godini Grupa priznala gubitak po osnovu obezvređenja WiMax imovine u iznosu od RSD 37,548 hiljada.

20. AVANSI ZA NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMU

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Dati avansi za nekretnine, postrojenja i opremu u:		
- dinarima	145,618	115,692
- devizama	130,838	184,669
	<u>276,456</u>	<u>300,361</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 16)</i>	<u>(8,962)</u>	<u>(16,919)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>267,494</u>	<u>283,442</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

21. OSTALI DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Nominalna vrednost kredita datih zaposlenima za:		
- rešavanje stambenih potreba	1,696,027	1,873,559
- otkup stanova	10,485	12,783
	<u>1,706,512</u>	<u>1,886,342</u>
<i>Minus: Svođenje na sadašnju vrednost</i>	<i>(566,298)</i>	<i>(687,896)</i>
Ukupno krediti zaposlenima	<u>1,140,214</u>	<u>1,198,446</u>
Ostali dugoročni plasmani	1,169,868	1,450,089
<i>Minus: Svođenje na sadašnju vrednost</i>	<i>(442,988)</i>	<i>(585,258)</i>
	<u>726,880</u>	<u>864,831</u>
Depoziti	1,503,378	6,522
Ostali dugoročni finansijski plasmani	<u>6,779</u>	<u>6,770</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>3,377,251</u>	<u>2,076,569</u>

Kreditni odobreni zaposlenima Grupe se odnose na sledeće:

- /i/ Beskamatne zajmove plasirane zaposlenima za potrebe rešavanja stambenog pitanja. Glavnica kredita je iskazana u EUR i koriguje se dva puta godišnje za promene u kursu RSD u odnosu na EUR. Ovi krediti se otplaćuju u mesečnim ratama, u većini slučajeva, na period od 25 godina.
- /ii/ U saradnji sa izabranim poslovnim bankama, zaposlenima su odobreni sledeći krediti: jednokratni zajam za učešće u kreditu sa grejs periodom od 5 godina, rokom otplate od 7 (10) godina po isteku grejs perioda, sa deviznom klauzulom i kamatnom stopom od 0.1% godišnje i obročni zajam za učešće u kamati sa grejs periodom od 20 (10) godina, rokom otplate od 5 godina po isteku grejs perioda, bez devizne klauzule i sa kamatnom stopom od 0.1% godišnje.

Fer vrednost kredita datih zaposlenima zasniva se na novčanim tokovima diskontovanim tržišnom kamatnom stopom po kojoj bi Grupa mogla da pribavi dugoročne pozajmice i koja odgovara tržišnoj kamatnoj stopi na slične finansijske instrumente u tekućem izveštajnom periodu kreće se od 5.5% do 6.34% godišnje (31. decembar 2012. godine: 5.5% - 6.27% godišnje).

Maksimalna izloženost kreditnom riziku na dan izveštavanja je nominalna vrednost kredita datih zaposlenima. Navedena izloženost kreditnom riziku je limitirana, s obzirom da se naplata kredita datih zaposlenima u Preduzeću obezbeđuje kroz administrativne zabrane.

Ostali dugoročni plasmani se najvećim delom odnose na dugoročna potraživanja po osnovu Ugovora o zakupu reklamnog prostora kao i ostalih ugovora zaključenih u toku 2011. i 2012. godine sa privrednim društvom "Štampa sistem" d.o.o., Beograd u ukupnom iznosu od RSD 1,117,995 hiljada na dan 31. decembra 2013. godine. Dana 22. novembra 2012. godine u Registru založnog prava Agencije za privredne registre registrovana je zaloga Grupe nad 100% kapitala dužnika, pod brojem 17127/2012.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

22. ZALIHE

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Materijal, gorivo i mazivo	5,283,883	4,067,133
Rezervni delovi	2,619,525	1,996,249
Alat i inventar	113,725	552,638
	<u>8,017,133</u>	<u>6,616,020</u>
Roba u skladištu	24,497	141,396
Roba u maloprodaji	4,557	19,767
	<u>29,054</u>	<u>161,163</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>8,046,187</u>	<u>6,777,183</u>

Trošak alata i inventara u upotrebi evidentira se u okviru troškova materijala (Napomena 9).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

23. POTRAŽIVANJA

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Kupci:		
Fiksna telefonija, internet i multimedija	12,471,539	11,896,722
Mobilna telefonija	14,751,113	14,153,570
Međunarodni obračun fiksnog saobraćaja	1,751,535	1,970,322
Roaming	412,910	430,348
Interkonekcija	1,286,939	1,390,265
Ostala potraživanja	191,957	147,435
	<u>30,865,993</u>	<u>29,988,662</u>
Ostala potraživanja:		
Potraživanja za kamatu	29,337	61,450
Potraživanja od zaposlenih	128,770	8,772
Potraživanja za više plaćene poreze	28,546	12,307
Potraživanja za ratom oštećena sredstva	139,202	139,202
Potraživanja od državnih organa i organizacija	103,681	104,843
Ostala potraživanja	615,880	560,916
	<u>1,045,416</u>	<u>887,490</u>
Bruto potraživanja	31,911,409	30,876,152
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 16)</i>		
Potraživanja od kupaca	(15,882,014)	(15,009,805)
Potraživanja za kamatu	(6,636)	(6,650)
Potraživanja od zaposlenih	(2,642)	(4,044)
Potraživanja za više plaćene poreze	(2,291)	(475)
Potraživanja za ratom oštećena sredstva	(139,202)	(139,202)
Potraživanja od državnih organa i organizacija	(102,551)	(103,509)
Ostala potraživanja	(452,032)	(333,357)
	<u>(16,587,368)</u>	<u>(15,597,042)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>15,324,041</u>	<u>15,279,110</u>

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja su najvećim delom nekamatonsna.

Prosečan period naplate potraživanja od kupaca u toku 2013. godine bio je 48 dana (2012. godina: 46 dana).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

23. POTRAŽIVANJA (Nastavak)

Starosna struktura bruto potraživanja na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine je sledeća:

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Do 60 dana	15,324,041	15,279,110
Od 60 do 180 dana	1,454,845	1,674,561
Od 180 do 360 dana	932,858	1,847,101
Preko 360 dana	<u>14,199,665</u>	<u>12,075,380</u>
Ukupno	<u>31,911,409</u>	<u>30,876,152</u>

Na dan 31. decembra 2013. godine, potraživanja u iznosu od RSD 15,324,041 hiljadu (31. decembar 2012. godine: RSD 15,279,110 hiljada) mogu se smatrati u potpunosti naplativim.

Rukovodstvo Grupe veruje da se potraživanja koja su dospela (do 60 dana), a za koje nije izvršeno obezvređenje, mogu naplatiti u celosti. Navedena potraživanja odnose se na potraživanja od jednog broja nezavisnih kupaca za koje u skorijoj prošlosti nisu ustanovljeni propusti u plaćanju.

Na dan 31. decembra 2013. godine, potraživanja u iznosu od RSD 16,587,368 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 15,597,042 hiljade) bila su obezvređena i za njih je izvršena ispravka vrednosti u punom iznosu.

Neto knjigovodstvena vrednost potraživanja na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine iskazana je u sledećim valutama:

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
RSD	10,342,982	10,212,290
EUR	2,457,129	2,647,641
BAM (KM)	2,250,155	2,159,748
Ostale valute	<u>273,775</u>	<u>259,431</u>
Ukupno	<u>15,324,041</u>	<u>15,279,110</u>

Rukovodstvo Grupe smatra da nije potrebno izvršiti dodatno rezervisanje za izloženost kreditnom riziku, koje prevazilazi formiranu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja potraživanja.

Stoga je maksimalna izloženost kreditnom riziku na dan izveštavanja jednaka neto knjigovodstvenoj vrednosti svake prethodno navedene vrste potraživanja. Iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

24. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

Gotovinske ekvivalente i gotovinu čine:

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Tekući računi	1,109,050	2,469,879
Devizni računi kod domaćih banaka	7,214,680	13,399,458
Ostalo	10,231	9,259
Stanje na dan 31. decembra	<u>8,333,961</u>	<u>15,878,596</u>

25. POREZ NA DODATU VREDNOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Potraživanja za PDV	946,976	873,811
<i>Unapred plaćeni troškovi:</i>		
- Provizije bankama po osnovu sindikovanog kredita (a)	296,427	572,554
- Zakup	125,814	135,378
- Premije osiguranja	25,556	18,070
- Ostalo	124,694	124,204
	<u>572,491</u>	<u>850,206</u>
<i>Ostala aktivna vremenska razgraničenja:</i>		
- Prava za takmičenja UEFA	1,815,647	2,153,628
- Ostalo	317,571	11,014
	<u>2,133,218</u>	<u>2,164,642</u>
<i>Nefakturisani prihodi:</i>		
- Međunarodni obračun	250,878	306,730
- Roaming (b)	1,752,184	2,098,224
- Ostali nefakturisani prihodi	64,106	67,761
	<u>2,067,168</u>	<u>2,472,715</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>5,719,853</u>	<u>6,361,374</u>

(a) Na dan 31. decembra 2013. godine, provizije bankama po osnovu sindikovanog kredita u iznosu od RSD 296,427 hiljada odnose se na razgraničene troškove naknada za Unicredit Bank A.G., filijala London u iznosu od RSD 240,998 hiljada i Unicredit Bank Srbija a.d., Beograd u iznosu od RSD 55,429 hiljada.

(b) Na dan 31. decembra 2013. godine, potraživanja za nefakturisani prihod mobilne telefonije od RSD 1,752,184 hiljade odnose se na obračunate prihode od roaming usluga najvećim delom za decembar 2013. godine u procenjenom iznosu od RSD 222,883 hiljade i obračunate, nefakturisane prihode po osnovu Ugovora o međuoperatorskim popustima u iznosu od RSD 1,529,301 hiljadu.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

26. KAPITAL

/i/ Osnovni kapital - akcijski kapital

Matično preduzeće je akcionarsko društvo čiji se upisani i uplaćeni akcijski kapital sastoji od 1,000,000,000 običnih akcija.

Dana 30. decembra 2011. godine, između Grupe i OTE potpisan je Ugovor o kupoprodaji svih OTE-ovih akcija u Preduzeću, a s obzirom da je OTE izrazio nameru da istupi iz Grupe, o čemu je postignut odgovarajući dogovor između Grupe i OTE. Skupština akcionara je dana 16. decembra 2011. godine donela odluku o sticanju sopstvenih akcija, a dana 29. decembra 2011. godine dala posebno odobrenje za potpisivanje ovog Ugovora. Dana 25. januara 2012. godine, Grupa je u potpunosti isplatila sredstva na ime učešća manjinskog akcionara OTE u kapitalu Grupe u ukupnom iznosu od EUR 380 miliona: EUR 320 miliona iz kredita i EUR 60 miliona iz sopstvenih sredstava. Nakon ovog datuma, OTE je prestao da bude akcionar Grupe, a Grupa je postalo vlasnik 20% sopstvenih akcija.

Na 43. redovnoj sednici održanoj dana 20. aprila 2012. godine, Skupština akcionara je donela Odluku o povećanju osnovnog kapitala (pretvaranjem dela neraspoređenog dobitka u osnovni kapital) na iznos od RSD 100 milijardi, koji je bio iskazan kroz 1,080,000 komada običnih akcija bez nominalne vrednosti. Na istoj sednici Skupštine akcionara doneta je odluka o izdavanju treće emisije akcija u ukupnom obimu od 1,000,000,000 komada akcija bez nominalne vrednosti kojima se zamenjuje postojećih 1,080,000 komada akcija.

U maju 2012. godine izvršen je prenos besplatnih akcija na građane, kao nosioce tog prava i zaposlene i bivše zaposlene Matičnog preduzeća, uključujući zaposlene i bivše zaposlene JP PTT i njihove pravne prethodnike.

Struktura akcijskog kapitala Grupe na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine bila je sledeća:

	<u>31.12.2013.</u>	<u>U procentima 31.12.2012.</u>
Republika Srbija	58.11	58.11
Telekom Srbija - otkupljene sopstvene akcije	20.00	20.00
Građani, zaposleni i bivši zaposleni Matičnog preduzeća	<u>21.89</u>	<u>21.89</u>
Ukupno	<u>100.00</u>	<u>100.00</u>

/ii/ Ostali kapital

Ostali kapital u iznosu od RSD 8,588 hiljada na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine je nastao u prethodnom periodu, obaveznim izdvajanjem doprinosa iz zarada zaposlenih u Fond za finansiranje stanova solidarnosti.

/iii/ Otkupljene sopstvene akcije

Otkupljene sopstvene akcije se odnose na akcije Matičnog preduzeća u vlasništvu Grupe.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

26. KAPITAL (Nastavak)

/iv/ Priroda i svrha rezervi

Rezerve u iznosu od RSD 21,699,883 hiljade na dan 31. decembra 2013. godine (31. decembar 2012. godine: RSD 21,090,514 hiljada) se sastoje od zakonskih rezervi, statutarne rezervi, rezervi po fer vrednosti i rezervi po osnovu kursnih razlika.

Priroda i svrha svake vrste rezervi unutar kapitala opisana je kako sledi:

Zakonske rezerve

Zakonske rezerve Grupe formirane u prethodnim godinama nastale su kao kao rezultat obaveze za izdvajanjem obavezne rezerve u visini od minimum 5% od ostvarenog dobitka nakon oporezivanja u skladu sa Zakonom o preduzećima.

Statutarne rezerve

Statutarne rezerve predstavljaju rezerve formirane u prethodnim godinama u skladu sa ranije važećim propisima, prenosom sa kapitala na statutarne rezerve u cilju usklađivanja vrednosti osnovnog kapitala registrovanog u sudskom registru.

Rezerve po fer vrednosti

Ove rezerve se koriste za evidentiranje kumulativnih promena u fer vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju do momenta prestanka priznavanja.

Rezerve po osnovu kursnih razlika

Rezerve po osnovu kursnih razlika se koriste za evidentiranje kursnih razlika nastalih prilikom prevođenja periodičnih finansijskih izveštaja inostranih zavisnih pravnih lica u izveštajnu valutu, odnosno dinare (RSD).

Promene na rezervama u toku izveštajnog perioda prikazane su kako sledi:

	Zakonske rezerve	Statutarne rezerve	Rezerve sredstava raspoloživih za prodaju	Rezerve po osnovu kursnih razlika	Ukupne rezerve
Stanje na dan					
1. januara 2012. godine	1,568,712	24,509	221	13,506,300	15,099,742
Raspodela dobitka u rezerve	28,329	-	-	-	28,329
Gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	-	-	(32)	-	(32)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	-	-	-	5,962,475	5,962,475
Stanje na dan					
31. decembra 2012. godine	1,597,041	24,509	189	19,468,775	21,090,514
Raspodela dobitka u rezerve	-	251,225	-	-	251,225
Gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	-	-	(29)	-	(29)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	-	-	-	358,173	358,173
Stanje na dan					
31. decembra 2013. godine	1,597,041	275,734	160	19,826,948	21,699,883

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

26. KAPITAL (Nastavak)

/v/ Osnovna i umanjena zarada po akciji u dinarima

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Dobitak koji pripada akcionarima (A)	14,275,516	10,710,725
Ponderisani prosečni broj izdatih običnih akcija u toku perioda (B)	<u>800,000,000</u>	<u>800,000,000</u>
Osnovna i umanjena zarada po akciji	<u>17.84</u>	<u>13.39</u>

/vi/ Dividende

Odobrene dividende za 2013. godinu iznose ukupno RSD 9,653,612 hiljada (2012. godina: RSD 4,521,801 hiljada), od kojih je RSD 6,805,512 hiljade (2012. godina: 3,555,984 hiljade) isplaćeno u toku godine.

27. DUGOROČNA REZERVISANJA

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Rezervisanja za otpremnine	875,971	885,799
Rezervisanja za jubilarne nagrade	1,245,995	1,250,054
Rezervisanja za sudske sporove	251,983	257,603
Rezervisanja za ostale verovatne događaje	-	66,893
Stanje na dan 31. decembra	<u>2,373,949</u>	<u>2,460,349</u>

Obaveze za otpremnine i jubilarne nagrade formirane su na bazi izveštaja ovlašćenih aktuara sa stanjem na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine i iste su iskazane u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata.

Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih odliva, za obe godine korišćena je diskontna stopa u rasponu od 6.1% do 9% koja odgovara dugoročnoj stopi prinosa na visokokvalitetne dužničke hartije od vrednosti. Navedena kamatna stopa predstavlja adekvatnu stopu u skladu sa MRS 19 "Primanja zaposlenih" u odsustvu razvijenog tržišta visokokvalitetnih korporativnih obveznica.

Obaveze za dugoročna primanja zaposlenih su utvrđene na osnovu Kolektivnog ugovora Preduzeća i pretpostavke prosečnog rasta zarada po stopi od 5% godišnje (2012. godina: 6%), što odgovara dugoročno projektovanoj stopi inflacije, kao i stopi fluktuacije zaposlenih od 3% godišnje (2012. godina: od 2% do 7%).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

27. DUGOROČNA REZERVISANJA (Nastavak)

Promene na dugoročnim rezervisanjima za primanja zaposlenih u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>Otpremnine</u>	<u>Jubilarne nagrade</u>	<u>Ukupno</u>
Stanje na dan			
1. januara 2012. godine	759,554	1,152,287	1,911,841
Iskorišćena rezervisanja	(19,734)	(146,341)	(166,075)
Rezervisanja u toku godine (Napomena 11)	133,737	226,441	360,178
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	12,242	17,667	29,909
Stanje na dan			
31. decembra 2012. godine	885,799	1,250,054	2,135,853
Iskorišćena rezervisanja	(33,096)	(209,963)	(243,059)
Rezervisanja u toku godine (Napomena 11)	48,549	204,044	252,593
Ukidanje u korist prihoda	(26,639)	-	(26,639)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	1,358	1,860	3,218
Stanje na dan			
31. decembra 2013. godine	875,971	1,245,995	2,121,966

Ukoliko bi se diskontna stopa koja se koristi razlikovala za 1 procentni poen od trenutno korišćene, rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade za 2013. godinu bila bi niža za RSD 160,836 hiljada ili viša za RSD 182,342 hiljade.

Dugoročna rezervisanja za sudske sporove u iznosu od RSD 251,983 hiljade na dan 31. decembra 2013. godine (31. decembar 2012. godine: RSD 257,603 hiljade) se odnose na rezervisanja za sudske sporove u kojima se Grupa javlja kao tužena strana, a formirana su na osnovu najbolje moguće procene potencijalnih gubitaka koji mogu proisteći iz navedenih sporova (Napomena 35 (a)).

Promene na rezervisanjima za sudske sporove i ostalim rezervisanjima u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>Sudski sporovi</u>	<u>Ostala rezervisanja</u>	<u>Ukupno</u>
Stanje na dan			
1. januara 2012. godine	256,186	61,554	317,740
Iskorišćena rezervisanja	(20,040)	-	(20,040)
Rezervisanja u toku godine (Napomena 11)	28,306	-	28,306
Ukidanje u korist prihoda	(19,384)	-	(19,384)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	12,535	5,339	17,874
Stanje na dan			
31. decembra 2012. godine	257,603	66,893	324,496
Iskorišćena rezervisanja	(18,790)	-	(18,790)
Rezervisanja u toku godine (Napomena 11)	30,019	-	30,019
Ukidanje u korist prihoda (Napomena 15)	(17,696)	(66,516)	(84,212)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	847	(377)	470
Stanje na dan			
31. decembra 2013. godine	251,983	-	251,983

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

28. OBAVEZE PO OSNOVU KREDITA

(a) Struktura obaveza po kreditima

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Dugoročni krediti		
<i>Finansijski krediti od:</i>		
- banaka u zemlji	7,041,318	20,134,962
- banaka u inostranstvu	6,011,947	14,817,303
	<u>13,053,265</u>	<u>34,952,265</u>
<i>Robni krediti</i>	<u>14,308,924</u>	<u>15,927,782</u>
Ukupno dugoročni finansijski i robni krediti	<u>27,362,189</u>	<u>50,880,047</u>
Tekuća dospeća dugoročnih finansijskih kredita i robnih kredita		
Kredit od banaka u zemlji	13,295,225	13,119,860
Kredit od banaka u inostranstvu	8,961,035	9,701,872
Robni krediti	9,056,744	9,153,283
Ukupno tekuća dospeća dugoročnih finansijskih i robnih kredita	<u>31,313,004</u>	<u>31,975,015</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>58,675,193</u>	<u>82,855,062</u>

Fer vrednost obaveza po kreditima i zajmovima, koja je bazirana na tokovima gotovine diskontovanim stopom koja se zasniva na tržišnoj kamatnoj stopi u tekućem izveštajnom periodu, iznosi RSD 53,603,968 hiljada na dan 31. decembra 2013. godine.

(b) Ročnost dospeća obaveza po kreditima

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Do 1 godine - tekuća dospeća	31,313,004	31,975,015
Od 1 do 2 godine	19,133,844	30,025,872
Od 2 do 3 godine	4,631,498	16,705,400
Od 3 do 4 godine	2,031,043	2,846,398
Od 4 do 5 godina	1,234,043	1,107,500
Preko 5 godina	331,761	194,877
Stanje na dan 31. decembra	<u>58,675,193</u>	<u>82,855,062</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

28. OBAVEZE PO OSNOVU KREDITA (Nastavak)

(c) Pregled dugoročnih kredita po poveriocima

	Valuta	31.12.2013.		31.12.2012.	
		U valuti	U RSD '000	U valuti	U RSD '000
/i/ Krediti od banaka u zemlji					
Unicredit Bank Srbija a.d., Beograd (sindikovani zajam)	EUR	171,660,000	19,679,463	286,100,000	32,534,806
Beobanka a.d. u stečaju, Beograd	EUR	331,582	38,013	331,582	37,706
Sberbank Srbija a.d., Beograd	EUR	5,400,000	619,067	6,000,000	682,310
		177,391,582	20,336,543	292,431,582	33,254,822
/ii/ Krediti od banaka u inostranstvu					
Unicredit Bank, A.G., filijala London (sindikovani zajam)	EUR	110,340,000	12,649,609	183,900,000	20,912,795
ERB New Europe Funding, Holandija	EUR	8,254,000	946,256	15,592,000	1,773,096
Nova Ljubljanska banka - NLB d.d., Slovenija	EUR	10,606,061	1,215,901	13,636,364	1,550,704
Societe Generale banka Montenegro a.d., Crna Gora	EUR	1,406,250	161,216	2,031,250	230,991
Hypo Alpe-Adria-Bank a.d., Crna Gora	EUR	-	-	453,656	51,589
		130,606,311	14,972,982	215,613,270	24,519,175
/iii/ Robni krediti u inostranstvu					
BNP Paribas Fortis SA/NV, Belgija (prethodno BNP Paribas, filijala London)	EUR	9,532,552	1,092,832	18,556,248	2,110,185
KfW, Germany	EUR	198,900	22,802	596,700	67,856
Nokia Siemens, Finska, Austrija i Holandija	EUR	33,961,225	3,893,387	55,223,743	6,279,950
Ericsson Credit A.B., Švedska	EUR	38,614,785	4,426,880	34,552,582	3,929,261
Credit Agricole CiB Sverige, Švedska	EUR	14,653,628	1,679,923	20,914,630	2,378,376
Huawei Technologies Co. Ltd., Kina	EUR	2,146,610	246,092	6,561,946	746,213
Huawei International Pte. Ltd., Singapur	EUR	12,490,371	1,431,922	7,965,971	905,877
Alcatel Lucent S.A., Francuska	EUR	3,119,318	357,605	4,318,341	491,074
Alcatel Lucent International, Francuska	EUR	5,583,858	640,145	3,169,300	360,408
OTP Bank Plc, Mađarska	EUR	531,207	60,899	796,810	90,612
NVISION a.s., Češka (prethodno Sitronics, Češka)	EUR	68,000	7,796	451,860	51,385
Intracom S.A., Grčka	EUR	5,403,249	619,440	5,485,635	623,817
Skandinaviska Enskilda Bank Stockholm, Švedska	EUR	3,875,255	444,267	4,982,470	566,598
Commerzbank AG, filijala Hamburg	EUR	1,099,481	126,047	2,198,946	250,060
Vlada Kraljevine Španije (Amper i Alcatel)	USD	2,256,300	187,670	2,256,290	194,630
Alcatel Lucent Italia S.p.A., Italija	EUR	158,001	18,114	474,002	53,903
Alcatel Lucent S.p.A., Belgija	EUR	-	-	485,332	55,191
Alcatel Lucent S.A., Romanija	EUR	772,722	88,586	993,500	112,979
China Development Bank, filijala Šenžen	EUR	7,530,119	863,269	11,057,265	1,257,413
Anritsu A/S, Danska	EUR	674,999	77,383	900,004	102,347
Selex ES S.p.A., Italija	EUR	157,280	18,031	262,134	29,809
Raiffeisen bank international, Austrija (prethodno Nokia Siemens, Finska i Austrija)	EUR	17,615,966	2,019,531	-	-
Cisco Systems International, Irska	USD	4,495,971	373,742	-	-
			4,669,305		4,423,121
/iv/ Ostali robni krediti			23,365,668		25,081,065
Ukupno krediti			58,675,193		82,855,062
Minus: Tekuća dospeća dugoročnih kredita					
/i/ Krediti od banaka u zemlji			(13,295,225)		(13,119,860)
/ii/ Krediti od banaka u inostranstvu			(8,961,035)		(9,701,872)
/iii/ Robni krediti			(9,056,744)		(9,153,283)
			(31,313,004)		(31,975,015)
Ukupno dugoročni finansijski i robni krediti			27,362,189		50,880,047

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

28. OBAVEZE PO OSNOVU KREDITA (Nastavak)

(c) Pregled dugoročnih kredita po poveriocima (Nastavak)

Kamatne stope na kredite odobrene od banaka i dobavljača kreću se u rasponu od uglavnom 6m Euribor stope, uvećane za 0.8% do 6% na godišnjem nivou.

Grupa obaveze po kreditima plaća u skladu sa ugovorenim dinamikom, odnosno shodno utvrđenim anuitetnim planovima. Rukovodstvo očekuje da će Grupa biti u mogućnosti da sve ugovorene obaveze po kreditima ispuni u skladu sa utvrđenim rokovima.

Grupa nije ulazila u aranžmane zaštite od rizika u pogledu svojih deviznih obaveza ili izloženosti riziku od promene kamatnih stopa.

/i/ Obaveze po kreditu prema Beobanci a.d. u stečaju, Beograd ("Beobanka") u iznosu od RSD 38,013 hiljada na dan 31. decembra 2013. godine odnose se na dug koji je bivša Narodna banka Jugoslavije ("NBj"), za račun Beobanke a.d. u stečaju, Beograd, kao garanta i Grupe, kao glavnog dužnika, izmirila prema LHB banci, Frankfurt, putem prebijanja na svom računu kod LHB banke. Imajući u vidu da su depoziti NBj kod LHB banke predmet sukcesije, kao i da pitanje rešavanja otplate preostalog dela kredita još uvek nije rešeno, Grupa nije u mogućnosti da izvrši regulisanje svojih obaveza, iako se obratilo poveriocu sa zahtevom za jednokratnom isplatom obaveza po navedenom osnovu.

/ii/ U cilju finansiranja isplate udela manjinskog akcionara OTE u kapitalu Grupe, kao i za refinansiranje obaveza po Ugovoru o dugoročnim i revolving kreditnim aranžmanima, dana 9. januara 2012. godine, Grupa je sklopilo Ugovor o dugoročnim kreditnim aranžmanima ("Term Facilities Agreement") sa finansijskim institucijama (originalni zajmodavci - 19 banaka), od kojih je Unicredit Bank A.G., filijala London zastupnik za kreditni aranžman, a Unicredit Bank Srbija a.d., Beograd zastupnik za plaćanje.

Ukupna sredstva po kreditu iznose EUR 470 miliona i sastoje se iz dva aranžmana (A i B). Period otplate oba aranžmana je 36 meseci od dana prvog povlačenja Aranžmana A. Dana 25. januara 2012. godine, Grupa je povukla sredstva po Aranžmanu A u ukupnom iznosu od EUR 320 miliona. Dana 24. maja 2012. godine, Grupa je povukla sredstva po aranžmanu B u iznosu od EUR 150 miliona. Tokom 2013. godine, Grupa je izmirila deo obaveze po Aranžmanu A u iznosu od EUR 128 miliona, dok je deo obaveze po Aranžmanu B izmiren u iznosu od EUR 60 miliona.

Navedenim Ugovorom o kreditu definisana je obaveza Matičnog preduzeća da dostavlja revidirane godišnje konsolidovane finansijske izveštaje i revidirane godišnje finansijske izveštaje, kao i finansijske izveštaje za određeni kvartalni period. Pored toga, definisana je i obaveza Matičnog preduzeća da se pridržava određenog nivoa finansijskih pokazatelja Pokriće duga i Pokriće kamate. Matično preduzeće je na dan 31. decembra 2013. godine usaglasilo svoje finansijske pokazatelje sa utvrđenim parametrima.

Na dan 31. decembra 2013. godine obaveze prema ERB New Europe Funding B.V., Holandija u iznosu od RSD 946,256 hiljada se odnose na kredit koji je odobren Grupi u cilju finansiranja investicionih ulaganja u telekomunikacionu mrežu i za otplatu kredita prema Eurobank EFG Ltd, Kipar.

Obaveze prema Novoj Ljubljanskoj banci - NLB d.d., Ljubljana, Slovenija, u iznosu od RSD 1,215,901 hiljadu na 31. decembra 2013. godine, odnose se na kreditni aranžman Grupe za kupovinu GSM/UMTS licence, nabavku telekomunikacione opreme i finansiranje početnih troškova u Crnoj Gori.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

28. OBAVEZE PO OSNOVU KREDITA (Nastavak)**(c) Pregled dugoročnih kredita po poveriocima (Nastavak)**

Kao sredstvo obezbeđenja otplate navedenog kredita uspostavljena je zaloga na GSM/UMTS licenci (Napomena 18). Takođe, kao sredstvo obezbeđenja otplate navedenog kredita, zaloga na telekomunikacionoj opremi je nabavljena od inostranog dobavljača Ericsson A.B., Švedska (Napomena 19). Konsolidovano zavisno preduzeće "Mtel" je u obavezi da osigura pozitivnu vrednost kapitala tokom perioda na koji je kredit odobren. U suprotnom, banka ima pravo da zahteva isplatu svih obaveza po kreditu pre ugovorenog perioda. Konsolidovano zavisno preduzeće "Mtel" je na dan 31. decembra 2013. godine ispunilo uslove navedene iz ugovora o kreditu.

Kao sredstvo obezbeđenja navedenog kredita od strane Societe Generale Banka Montenegro a.d., Crna Gora, Grupa je uspostavila zalogu na telekomunikacionoj opremi kako je obelodanjeno u Napomeni 19.

/iii/ Na dan 31. decembra 2013. godine, obaveze prema BNP Paribas Fortis SA/NV, Belgija iznose RSD 1,092,832 hiljade. Kredit je inicijalno bio odobren Grupi od strane Ericsson Credit A.B., Švedska, dok su ove obaveze prenete u toku 2006. i 2007. godine na BNP Paribas, filijala London. U 2013. godini obaveze su sa BNP Paribas, filijala London prenete na BNP Paribas Fortis SA/NV, Belgija.

/iv/ Ostali robni krediti iskazani na dan 31. decembra 2013. godine u iznosu od RSD 4,669,305 hiljada (31. decembar 2012. godine RSD 4,423,121 hiljada), najvećim delom se odnose na finansiranje opreme i radova.

Ukupna ugovorena vrednost uglavnom se finansira sa 10% avansa, a 90% iz kredita. Period otplate navedenog iznosa kredita, kao i grejs period zavise od ugovorene vrednosti kredita. Robni krediti po ovom osnovu uglavnom su obezbeđeni odgovarajućim brojem blanko menica koje su izdate u korist izvođača radova.

Pojedinim ugovorima o robnim kreditima definisana je obaveza Matičnog preduzeća da se pridržava određenog nivoa finansijskih pokazatelja Pokriće duga i Pokriće kamate, dok je zavisno preduzeće "Mtel" u obavezi da svoje rezultate poslovanja uskladi sa određenim finansijskim pokazateljima (pokazatelj pokrivenosti duga, ukupne zaduženosti u odnosu na kapital i pokazatelj tekuće likvidnosti).

/v/ Nepovučeni iznos odobrenih robnih kredita na dan 31. decembra 2013. godine iznosi RSD 1,708,162 hiljade (31. decembar 2012. godine: RSD 2,543,217 hiljada). Svi nepovučeni krediti su sa promenljivom kamatnom stopom. Dospeće neiskorišćenih kreditnih linija je prikazano u Napomeni 34(b).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

29. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Dobavljači za opremu i usluge	12,004,433	7,980,213
Dobavljači za telekomunikacione usluge:		
- fiksna telefonija	715,276	755,853
- mobilna telefonija	224,104	241,656
- interkonekcija	11,229	4,550
Primljeni avansi	136,620	139,540
Stanje na dan 31. decembra	<u>13,091,662</u>	<u>9,121,812</u>
Dugoročne obaveze prema dobavljačima	815,154	1,796,583
Ukupno	<u>13,906,816</u>	<u>10,918,395</u>

Na dan 31. decembra 2013. godine, obaveze iz poslovanja u iznosu od RSD 5,143,541 hiljadu (31. decembar 2012. godine: RSD 2,758,079 hiljada) su izražene u stranoj valuti i to najvećim delom u EUR.

Obaveze prema dobavljačima su nekamatonske. Grupa redovno izmiruje svoje obaveze prema dobavljačima.

Prosečan period plaćanja obaveza prema dobavljačima u toku 2013. godine je bio 53 dana (2012. godina: 48 dana).

Rukovodstvo Grupe smatra da iskazana vrednost obaveza prema dobavljačima odražava njihovu tržišnu vrednost na dan izveštavanja.

30. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Obaveze za zarade i naknade zarada	577,607	519,679
Obaveze po osnovu dividendi	2,548,052	992,359
Obaveze prema zaposlenima	41,504	33,710
Ostale obaveze	325,907	397,034
Stanje na dan 31. decembra	<u>3,493,070</u>	<u>1,942,782</u>

Dana 31. decembra 2013. godine, obaveze po osnovu dividendi u ukupnom iznosu od RSD 2,548,052 hiljade (31. decembar 2012: RSD 992,359 hiljada) odnose se na preostali iznos vlasnicima Grupe u iznosu od RSD 1,761,087 hiljada i manjinskim akcionarima u iznosu od RSD 786,965 hiljada. Obaveze po osnovu dividendi na dan 31. decembra 2012. godine se u potpunosti odnose na obaveze prema manjinskim akcionarima.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

31. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST I OSTALIH JAVNIH PRIHODA I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Obaveze po osnovu PDV-a i ostalih javnih prihoda	1,071,402	1,192,994
Pasivna vremenska razgraničenja		
Obračunati troškovi:		
Međunarodni obračun	176,361	234,564
Roaming (a)	2,467,100	2,234,222
Distribucija medijskih sadržaja	49,395	216,108
	<u>2,692,856</u>	<u>2,684,894</u>
Obračunati ostali troškovi:		
Obračunati troškovi prenetih godišnjih odmora	519,805	501,646
Obračunate obaveze za kamate (b)	769,140	1,293,565
Obračunati drugi troškovi (c)	5,770,160	7,630,274
	<u>7,059,105</u>	<u>9,425,485</u>
Obračunati prihodi budućeg perioda:		
Unapred naplaćeni prihodi mobilne telefonije	641,464	847,300
Unapred naplaćeni prihodi po osnovu prodaje čip kartica	21,168	11,859
Pretplata za fiksni telefonski priključak	1,119,777	1,249,630
Unapred naplaćeni prihodi po osnovu zakupa	610,373	480,312
Ostali obračunati prihodi	83,473	85,783
	<u>2,476,255</u>	<u>2,674,884</u>
Odloženi prihodi (d):		
Donacije	375,970	325,248
Primljeni pokloni	1,904,363	2,358,307
	<u>2,280,333</u>	<u>2,683,555</u>
Razgraničene obaveze za PDV	204,520	181,886
Stanje na dan 31. decembra	<u>15,784,471</u>	<u>18,843,698</u>

- (a) Na dan 31. decembra 2013. godine, obračunati troškovi roaming-a u iznosu od RSD 2,467,100 hiljada odnose se na nefakturisane roaming usluge za novembar i decembar 2013. godine u procenjenom iznosu od RSD 177,518 hiljada, kao i obračunate nefakturisane rashode po osnovu Ugovora o međuoperatorskim popustima u iznosu od RSD 2,289,582 hiljade.
- (b) Obračunate obaveze za kamate na dan 31. decembra 2013. godine od RSD 769,140 hiljada uključuju iznos od RSD 676,202 hiljade koji se odnosi na obračunate kamate po osnovu sindikovanoj zajma dobijenog od Unicredit Bank A.G., filijala London (31. decembar 2012. godine: RSD 1,177,077 hiljada).
- (c) Obračunati drugi troškovi u iznosu od RSD 5,770,160 hiljada na dan 31. decembra 2013. godine, odnose se najvećim delom na procenjene, nefakturisane troškove usluga i radova izvršenih od strane dobavljača u toku 2013. godine.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

31. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST I OSTALIH JAVNIH PRIHODA I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA (Nastavak)

(d) Promene na odloženim prihodima u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Stanje na dan 1. januara	2,683,555	3,010,777
Primljena sredstva bez naknade (Napomena 19)	97,257	100,013
Ukidanje u korist prihoda (Napomena 8)	(501,066)	(443,537)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	587	16,302
Stanje na dan 31. decembra	<u>2,280,333</u>	<u>2,683,555</u>

Na dan 31. decembra 2013. godine primljeni pokloni se uglavnom odnose na državna davanja.

Rukovodstvo Grupe smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost odloženih prihoda odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti na dan izveštavanja.

32. VANBILANSNA EVIDENCIJA

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Menice	4,525,256	5,456,331
Garancije	4,881,494	3,514,715
Nekretnine i oprema u likvidaciji	1,472,817	360,990
Ostalo	3,103,449	2,217,445
Stanje na dan 31. decembra	<u>13,983,016</u>	<u>11,549,481</u>

Date menice izdate su u korist banaka i dobavljača kao instrument obezbeđenja plaćanja dospelih obaveza po osnovu primljenih kredita, odnosno po osnovu redovnog poslovanja.

Pregled izdatih menica prikazan je u narednoj tabeli:

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Menice izdate u korist:		
- banaka	2,847,548	3,927,397
- državnih organa	1,209,880	1,203,502
- dobavljača	467,828	325,432
Stanje na dan 31. decembra	<u>4,525,256</u>	<u>5,456,331</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

33. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Grupa ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim pravnim licima. Stanja potraživanja i obaveza, kao i iznosi prihoda i rashoda iz poslovnih odnosa sa povezanim pravnim licima rezultat su uobičajenih poslovnih aktivnosti.

Poslovne transakcije sa povezanim pravnim licima regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

- (a) Transakcije sa OTE, odnosno prihodi i rashodi nastali u 2012. godini prikazani su u sledećoj tabeli:

	<u>2012.</u>
OTE	
Međunarodni obračun	
- Prihodi	8,391
- Rashodi	<u>(1,426)</u>
Neto prihodi	<u>6,965</u>

Prikazani prihodi i rashodi za 2012. godinu, nastali iz transakcija sa OTE odnose se na mesec januar 2012. godine, kada je kupovinom OTE-ovih akcija od strane Grupe, OTE prestao da bude akcionar Grupe (Napomena 26).

- (c) Zarade i ostale naknade direktora i drugog ključnog rukovodećeg osoblja Grupe (Generalni direktor, Izvršni direktori, Direktori funkcija i sektora), u 2013. i 2012. godini, prikazane su u sledećoj tabeli::

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Bruto zarade i naknade zarada	583,667	497,487
Naknade troškova službenih putovanja	11,666	30,268
Doprinos poslovnom rezultatu	12,811	32,639
Ostale naknade	<u>1,107</u>	<u>4,609</u>
Ukupno	<u>609,251</u>	<u>565,003</u>

Stambeni krediti dati rukovodstvu u iznosu od RSD 110,017 hiljada na dan 31. decembra 2013. godine (31. decembar 2012. godine: RSD 114,888 hiljada) se otplaćuju mesečno i dati su pod uslovima koji važe za sve zaposlene (Napomena 21).

- (d) Transakcije sa ostalim državnim institucijama

Uzimajući u obzir da je Vlada Republike Srbije većinski akcionar, značajne transakcije sa ostalim državnim institucijama u Republici Srbiji su ostvarene sa JP PTT i odnose se na zakup poslovnog i skladišnog prostora, kao što je obelodanjeno u Napomeni 34(a).

Pored toga, stanje neizmirenih obaveza prema JP PTT na dan 31. decembra 2013. godine iznosi RSD 494,674 hiljade (31. decembar 2012. godine: RSD 458,792 hiljade). Sve ostale transakcije iz odnosa sa JP PTT pojedinačno posmatrano nisu materijalno značajne.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

34. PREUZETE OBAVEZE

Preuzete obaveze Grupe prikazane su u sledećem pregledu:

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Obaveze po osnovu operativnog lizinga (a)	15,593,450	14,434,912
Ugovorene obaveze za izgradnju mobilne i fiksne mreže (b)	<u>1,708,162</u>	<u>2,543,217</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>17,301,612</u>	<u>16,978,129</u>

- (a) Obaveze po osnovu operativnog lizinga se odnose na zakup poslovnog prostora, zemljišta i prostora za radio bazne stanice po osnovu zaključenih ugovora.

Buduća minimalna plaćanja po osnovu zakupnina prikazana su kako sledi:

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Do 1 godine	2,344,991	2,524,085
Od 1 do 5 godina	8,139,693	7,771,265
Preko 5 godina	<u>5,108,766</u>	<u>4,139,562</u>
Ukupno	<u>15,593,450</u>	<u>14,434,912</u>

Obaveze po osnovu operativnog lizinga ne uključuju preuzete obaveze prema JP PTT saobraćaja "Srbija" imajući u vidu da je Ugovor o zakupu zaključen na neodređeno vreme. Navedenim ugovorom je definisan mesečni iznos zakupnine od EUR 2,034,284.

- (b) Ugovorene obaveze u vezi sa izgradnjom mobilne i fiksne mreže se odnose na izgradnju i proširenje kapaciteta mobilne i fiksne telefonije u skladu sa zaključenim ugovorima sa domaćim i inostranim isporučiocima opreme i kreditorima. Radi se o ugovorenim, nerealizovanim isporukama na dan izveštavanja.

Dospeće neiskorišćenih kreditnih linija je prikazano u sledećoj tabeli:

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Do 1 godine	415,471	441,875
Od 1 do 5 godina	1,190,690	1,923,152
Preko 5 godina	<u>102,001</u>	<u>178,190</u>
Ukupno	<u>1,708,162</u>	<u>2,543,217</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

35. POTENCIJALNE OBAVEZE

(a) Sudski sporovi

Na dan 31. decembra 2013. godine, Grupa se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova. Ukupno procenjeni iznos tužbenih zahteva iznosi RSD 6,502,580 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 5,670,223 hiljade), ne uzimajući u obzir eventualne zatezne kamate po ovom osnovu.

Procenjeni iznos tužbenih zahteva najvećim delom se na sporove koji se vode protiv Grupe od strane „Aneks“, Banja Luka i „Crumb group“ Bijeljina.

Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 27 uz konsolidovane finansijske izveštaje, na dan 31. decembra 2013. godine, Grupa je formirala rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu prosteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 251,983 hiljade (31. decembra 2012. godine: RSD 257,603 hiljade). Rukovodstvo Grupe procenjuje da neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu ishoda preostalih sudskih sporova u toku, iznad iznosa za koji je izvršeno rezervisanje.

(b) Poreski rizici

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Republici Srbiji, Republici Srpskoj i Crnoj Gori poreski period je otvoren tokom perioda od 5 godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. Rukovodstvo Grupe smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim konsolidovanim finansijskim izveštajima pravilno iskazane.

Od 1. jula 2013. godine, u skladu sa izmenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrednost, u Crnoj Gori primenjuje se uvećana poreska stopa od 19% umesto dosadašnje stope od 17%.

Od 1. januara 2014. godine Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. glasnik RS", br. 108/2013), ukinuto je pravo na buduće poreske kredite, sa mogućnošću iskorišćenja poreskih kredita stečenih do 31. decembra 2013. godine.

36. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

- (a) Dana 30. decembra 2013. godine, Grupa je potpisala Aneks ugovora o dugoročnim kreditnim aranžmanima - "Term Facilities Agreement" (Napomena 28(c)). U skladu sa potpisanim Aneksom, Grupa je dobila povoljnije uslove otplate kredita koji se pre svega ogledaju u smanjenju kamatne stope na preostali iznos obaveza od EUR 282 miliona, kao i produženju roka otplate do novembra 2016. godine. Efektivni datum početka važenja Aneksa ugovora je 17. januar 2014. godine. Reprogramiranje obaveza po kreditu je uticalo na poboljšanje likvidnosti Grupe.
- (b) Dana 31. januara 2014. godine, 65% neto imovine zavisnog preduzeća TT Inženjering d.o.o. Banja Luka je preneto na Grupu na osnovu rešenja Privrednog suda u Banja Luci, Republika Srpska.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

37. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični devizni kursevi Narodne banke Srbije, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine u funkcionalnu valutu (RSD), za pojedine glavne strane valute su:

	31.12.2013.	U RSD 31.12.2012.
EUR	114.6421	113.7183
USD	83.1282	86.1763
BAM (KM)	58.6156	58.1432
SDR	128.0919	132.5762

38. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE

Tabela koja sledi daje pregled informacija vezanih sa zavisna preduzeća u kojima Grupa ima materijalno učešće bez prava kontrole, pre eliminacija za odnose unutar Grupe:

Stanje na dan 31. decembra 2013. godine	“Telekom Srpske”	Ostala pojedinačno nematerijalna zavisna preduzeća	Ukupno
Procenat učešća bez prava kontrole	35%		
Stalna imovina	54,772,485	6,060,782	
Obrtna imovina	11,271,538	3,441,341	
Dugoročne obaveze	3,570,133	3,504,371	
Kratkoročne obaveze	7,439,899	3,747,342	
Neto imovina	55,033,991	2,250,410	
Knjigovodstvena vrednost učešća bez prava kontrole	19,261,897	174,603	19,436,500
Prihodi	27,341,485	6,462,155	
Dobitak	4,498,448	(230,065)	
Ostali ukupni rezultat	375,201	24,150	
Ukupni rezultat	4,873,649	(205,915)	
Dobitak koji pripada učešćima bez prava kontrole	1,574,457	(150,301)	1,424,156
Ostali ukupni rezultat koji pripada učešćima bez prava kontrole	131,320	4,142	135,462
Novčani priliv iz poslovnih aktivnosti	3,849,282	268,981	
Novčani odliv iz aktivnosti investiranja	(833,107)	(78,187)	
Novčani odliv iz aktivnosti finansiranja	(438,707)	(172,622)	
Neto povećanje gotovinskih ekvivalenata i gotovine	2,577,468	18,172	

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

38. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE (Nastavak)

Pregled informacija vezanih sa zavisna preduzeća u kojima Grupa ima materijalno učešće bez prava kontrole, pre eliminacija za odnose unutar Grupe na dan 31. decembra 2012. godine prikazan je kako sledi:

Stanje na dan 31. decembra 2012. godine	“Telekom Srpske”	Ostala pojedinačno nematerijalna zavisna preduzeća	Ukupno
Procenat učešća bez prava kontrole	35%		
Stalna imovina	55,361,248	6,329,534	
Obrtna imovina	10,640,954	3,888,083	
Dugoročne obaveze	4,257,586	4,387,807	
Kratkoročne obaveze	5,636,373	3,373,484	
Neto imovina	56,108,243	2,456,326	
Knjigovodstvena vrednost učešća bez prava kontrole	19,637,885	320,763	19,958,648
Prihodi	28,256,926	6,420,686	
Dobitak	5,108,269	(389,841)	
Ostali ukupni rezultat	4,369,531	215,943	
Ukupni rezultat	9,477,800	(173,898)	
Dobitak koji pripada učešćima bez prava kontrole	1,787,894	(212,569)	1,575,325
Ostali ukupni rezultat koji pripada učešćima bez prava kontrole	1,529,336	37,034	1,566,370
Novčani priliv iz poslovnih aktivnosti	4,587,439	21,824	
Novčani odliv iz aktivnosti investiranja	(853,279)	(71,641)	
Novčani (odliv)/priliv iz aktivnosti finansiranja	(1,182,268)	138,858	
Neto povećanje gotovinskih ekvivalenata i gotovine	2,551,892	89,041	